

Od dzwonka do
dzwonka >>11

Edukacyjny blok ekspercki Gazety Współczesnej



Gryf
utknął >>5

Kłopot z transportem polacowej rzeźby



DZIŚ
po południu / w nocy



22°



9°

>>2

GAZETA Białostocka

WSPÓŁCZESNA

ISSN 0137-9488

27 września 2006

środa

188 (16110)

A 1,20 zł (w tym 7% vat)

Region >> Absurdalny przepis dotyczący refundacji aparatów słuchowych

Nie pracujesz? Nie słyszysz!

OSOBOWOŚĆ
2005

III tura głosowania
- kupon na str.

>>6

Korycin >> Podpalenie
Bo nie dała
na wódkę

Żeby dostać od matki 200 zł na wódkę, spalił dwa samochody o łącznej wartości 11,5 tys. zł! Taki genialny interes zrobił 33-letni rolnik ze wsi Aulakowszczyzna w gm. Korycin. Teraz siedzi za kratkami.

Krzysztof S. zaczął pić alkohol w poniedziałek w południe. Gdy skończyła mu się wódka, zażądał od matki pieniędzy.

- Kobieta odmówiła, więc syn wyprowadził jej auto na pobliską łąkę i podpalił - mówi nadkom. Jacek Dobrzyński, rzecznik prasowy Komendanta Wojewódzkiego Policji w Białymstoku. - Gdy dalej nie chciała dać pieniędzy, zrobił to samo ze swoim autem.

W końcu furia rozlał benzynę w garażu. Wyciągnął zapalniczkę i groził, że podpali budynek. Kobieta uległa i dała synowi 200 zł. Ponieważ bała się jednak tego, co może jeszcze zrobić, powiadomiła o wszystkim policję. Po kilkudziesięciu minutach funkcjonariusze odnaleźli ciągnik należący do rodziny S. Nieopodal siedział podpalacz. Pił z kolegami alkohol kupiony za zdobyte od matki pieniądze.

Policjanci zatrzymali mężczyznę, który nie stawiał żadnego oporu. Okazało się, że w wydychanym powietrzu miał ponad 2,5 promila alkoholu. Noc spędził w policyjnej izbie zatrzymań. (19)

reklama



ISSN 0137-9488



9 770137 948032



00>

db

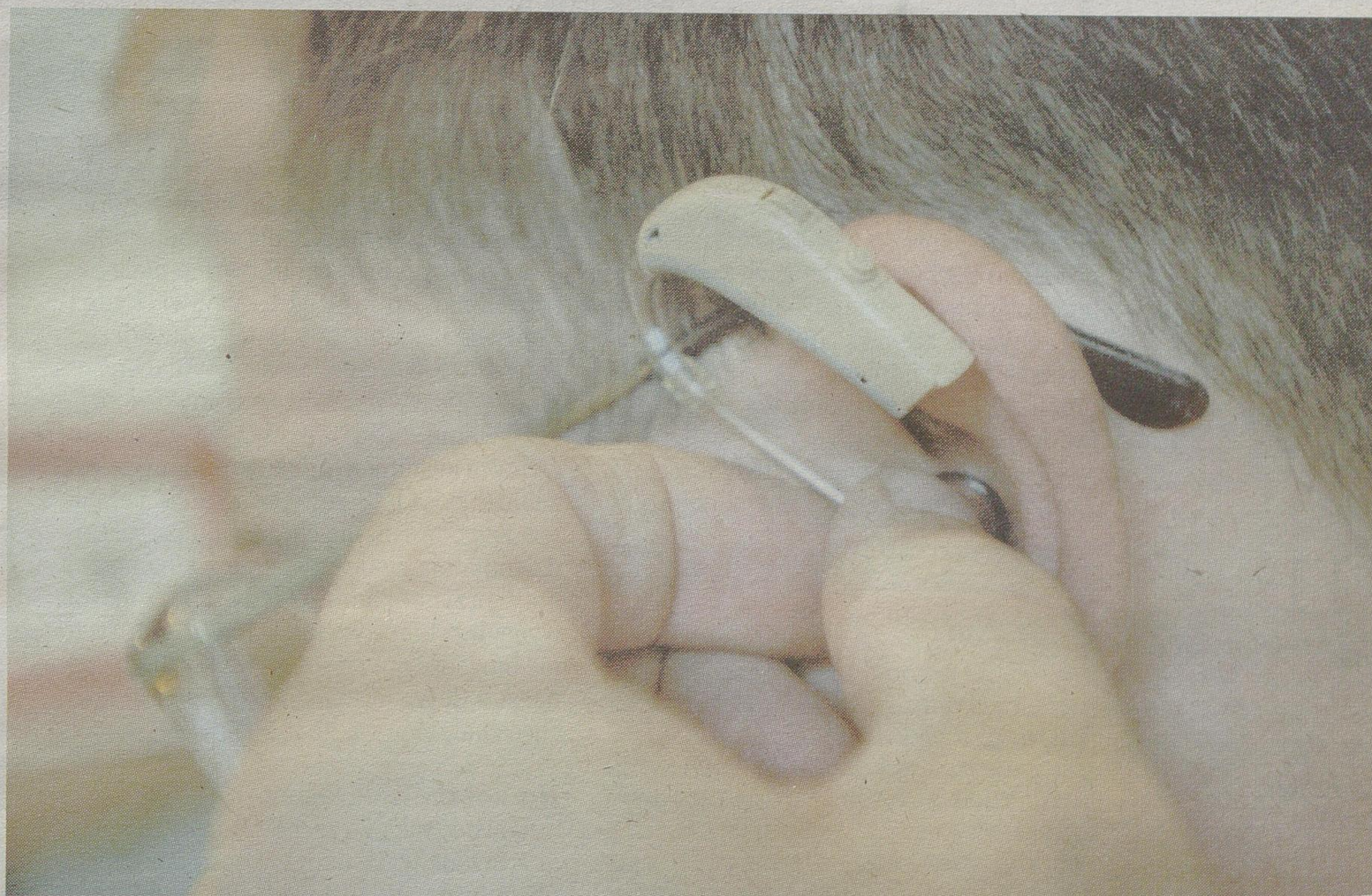
Urszula Ludwiczak
uludwiczak@wspolczesna.pl

Jeśli masz wadę słuchu w obu uszach, ale nie pracujesz i nie uczysz się, Narodowy Fundusz Zdrowia zrefunduje ci (częściowo) zakup aparatu słuchowego tylko do jednego ucha! Jeśli nie stać cię na nabycie drugiego urządzenia, musisz liczyć się z pogorszeniem i tak kiepskiego już słuchu. Szanse na znalezienie pracy wcale wtedy nie wzrosną. A refundacja następnego aparatu dopiero po upływie pięciu lat.

Ze wszystkich krajów Unii Europejskiej tylko państwo polskie nie zwraca kosztów zakupu dwóch aparatów osobom z obustronnym ubytkiem słuchu.

- W Polsce łamane są zasady równego traktowania, pacjenci dzieleni są na dwie grupy: aktywnych i nieaktywnych zawodowo - mówi Joanna Kanabrocka ze stowarzyszenia NTM, które zaapelowało do ministra zdrowia o zmianę zasad refundacji. - Takie postępowanie jest niewłaściwie i z prawnego, i z moralnego punktu widzenia.

- Ale było jeszcze gorzej - dodaje Mirosław Ciupa z białostockiej firmy TMC, zajmującej się doborem i sprzedażą aparatów słuchowych. - Jeszcze trzy lata temu refundacja na jeden aparat przysługiwała wszystkim z obustronnym ubytkiem słuchu. Potem podzielono tych pacjentów na dwie grupy. To oczywiście jest niesprawiedliwe, bo mało kogo z osób niepracujących, czyli głównie rencistów czy emerytów,



Aparat tylko w jednym uchu powoduje nienaturalne, „niestereofoniczne” słyszenie

stać na zakup drugiego aparatu we własnym zakresie. Ludzi często nie stać nawet, aby dopłacić kwotę do całości aparatu po refundacji NFZ.

NFZ finansuje bowiem tylko część kosztu urządzenia - to w przypadku dorosłego 560 zł raz na pięć lat. Tymczasem aparat średniej klasy kosztuje ok. 1,8 tys. zł, a są i takie, za które zapłacić trzeba 8-9 tys. zł.

- Dlatego bywa, że osoba z jednym aparatem czeka w kolejce pięć lat na następny i dopiero wtedy zakłada go na drugie ucho - mówi Mirosław

Ciupa. - Wtedy słyszy obustronnie, choć ma różne aparaty: stary i nowy.

- Refundacja jednego aparatu dla osób niepracujących to są zapisy ustawowe i my tu nie możemy nic zmienić - mówi Jan Mirucki, rzecznik podlaskiego NFZ. - Ale staramy się w miarę posiadanych środków regulować długość kolejki po aparat.

Szacuje się, że w Polsce na ok. 4 mln osób niedosłyszących tylko ok. 250 tys. ma aparaty słuchowe, choć wskazania do ich noszenia ma dużo więcej ludzi.

Liczba dnia

6

- tyle miesięcy trzeba czekać na Podlasiu w kolejce po aparat słuchowy, który przysługuje raz na pięć lat

W Magazynie

▲ **Rozmowa. Pani oficer.** Jeszcze kilka miesięcy temu Katarzyna Cynke nie sądziła, że jej kariera aktorska nabierze przyspieszenia. Jak udało jej się pokonać setki kandydatek do roli Alicji Szymczyszyn, głównej bohaterki serialu „Oficerowie”, kontynuacji kultowego już „Oficera”. Jaka jest? O czym marzy?

>> czytaj w piątek



W numerze:

▲ **Kraj. Wniosek o rozwiązanie Sejmu.** PO złożyła wczoraj wniosek o samorozwiązanie Sejmu RP. Poparło go stu posłów tej partii. Donald Tusk będzie wnioskował, by Sejm zajął się wnioskiem na najbliższym posiedzeniu (10-13 października). Zdaniem lidera PO koalicja tworzona w oparciu o posłów wyrzuconych z różnych klubów nie ma przyszłości. >> 6

Dyżur radców

▲ **Porady prawników.** Jeśli macie Państwo problem i chcecie skorzystać z pomocy radców prawnych, możecie bezpłatnie skonsultować się z nimi podczas dyżuru redakcyjnego dziś w godz. 12-13. Do dyspozycji naszych Czytelników oddajemy bezpłatną infolinię:

0 800 127 067



Jazda
coraz
tańsza

Benzyna jest coraz tańsza i prawdopodobnie jej ceny będą nadal spadać. Wczoraj na podlaskich stacjach paliw kosztowała średnio 3,70-3,80 zł za litr. Podobnie kształtuje się także cena oleju napędowego.

Dziś >> 270 dzień roku

Imieniny **MIRABELI, WAWRZYŃCA**

wschód

6.21

wschód

12.13



zachód

18.15

zachód

19.21



Zdarzy się dziś >> jutro

▲ **Kamień węgielny** pod budowę stacji uzdatniania wody wmurowują dzisiaj augustowskie władze. Obiekt ma być zbudowany na osiedlu Lipowiec w ciągu dwóch lat.

▲ **Dziś w Starym Folwarku** koło Suwałk zostanie uroczystie przekazana do użytkowania nowo wybudowana plaża PTTK. Początek uroczystości zaplanowano na godzinę 18.

▲ **Bezpłatne seminarium** dla małych i średnich przedsiębiorstw dotyczące ośrodków Krajowego Systemu Usług w województwie podlaskim odbędzie się jutro w Hotelu Branicki w Białymstoku. Seminarium skierowane jest do mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich firm oraz osób podejmujących działalność gospodarczą.

Lotto 25 września

▲ **Multilotek** 2, 9, 12, 14, 16, 22, 25, 33, 40, 49, 54, 55, 57, 58, 60, 65, 68, 73, 75, 78

▲ **Twój Szczęśliwy Numerek** 16 i 7, 32, 34, 35

Pogoda >> na jutro

po południu / w nocy

Białystok



21°

Ciśnienie
994 hPa

Łomża



22°

Ciśnienie
993 hPa

Suwałki



20°

Ciśnienie
995 hPa

Zachmurzenie małe, okresami umiarkowane a miejscami, głównie na północy, słaby przelotny deszcz. Wiatr słaby z kierunków południowych.

Kursy walut NBP

waluta	1\$	1€	1£	1CHF
kupno	3,08▲	3,93▲	5,86▲	2,49▲
sprzedaż	3,14▲	4,01▲	5,97▲	2,54▲

GAZETA WSPÓŁCZESNA

Wydawnictwo Prasa Podlaska sp. z o.o., 15-419 Białystok, ul. św. Mikołaja 1; Prezes Krzysztof Paliński; Redaktor Naczelny: Konrad Kruszyński - tel. 085 748 74 00, fax 085 748 74 01; Sekretariat Redakcji - tel. 085 748 74 74, fax 085 748 74 73.

ODDZIAŁY: Bielsk Podlaski tel./fax 085 730 67 86; Hajnówka tel./fax 085 682 59 89; Mońki tel./fax 085 716 57 57; Sokółka tel. 085 711-20-18; Suwałki, ul. Kościuszki 62, 16-400, tel./fax 087 566 30 00, 087 563 14 83, Biuro Ogłoszeń - tel./fax 087 566 57 26; Łomża tel. 086 216 78 99, 086 215 10 25; Grajewo tel./fax 086 272 89 15; Projekt graficzny Krzysztof Ignatowicz.

Biuro Reklam i Ogłoszeń tel. 085 748 74 30, KRAMIK tel. 085 748 74 48; Przedstawiciele Handlowi tel. 085 748 74 41, 42, 43

Prenumeratę przyjmują „RUCH” SA (Białystok, Elk, Łomża, Ostrołęka), Urzędy Pocztowe oraz listonosze do 20. każdego miesiąca; informacja: Dział Kolportażu - tel./fax 085 748 74 24.

Nr indeksu 350133. Redakcja nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń.

Region >> Większość mieszkańców województwa podlaskiego

Harujemy na

Każdy pracujący mieszkaniec województwa podlaskiego utrzymuje ze swojej pensji przynajmniej jeszcze jednego obywatela, który pracować mógłby, ale z różnych przyczyn tego nie robi.

Ewa Wyrwas
ewyrwas@wspolczesna.pl

pieka lekarska i zasiłki dla bezrobotnych, renty, emerytury – na to wszystko potrzeba pieniędzy m.in. z podatków osób aktywnych zawodowo. W naszym regionie mają one trudne zadanie, ponieważ tzw. wskaźnik zatrudnienia dla mieszkańców w wieku 15-64 lat wynosi 46,3 proc. Oznacza to, że pozostałe 53,7 proc., czyli większość, nie pracuje (przynajmniej oficjalnie). To mniej niż wynosi średnia dla całego kraju (wskaźnik zatrudnienia na poziomie 53 proc.), która i tak jest najniższa w całej Unii Europejskiej.

– Niedobrze jest wtedy, kiedy mniej niż 2 osoby pracują na emeryturę jednego oby-

watela – wyjaśnia Zbigniew Sulewski z Centrum im. Adama Smitha. – Taka sytuacja spowoduje, iż w przyszłości albo emerytury będą niższe niż obecnie, albo trzeba będzie podnieść składki. Żaden wariant nie jest dla nas dobry.

Zmusić do pracy

Trend taki utrzymuje się pomimo iż bezrobocie w województwie podlaskim należy do najniższych w kraju i ciągle spada.

– Bezrobocie spada dzięki wyjazdom za granicę – uważa Sulewski. – Dodatkowo mnóstwo osób emigruje nie rejestrując się nawet w urzędzie, więc statystyki się poprawiają, ale tylko na papierze. Wyjściem z sytuacji jest zwiększenie zatrudnienia tutaj, na miejscu i wprowadzenie ułatwień dla przedsiębiorców, które na to pozwolą.

Pod koniec sierpnia br. w podlaskich urzędach pracy zarejestrowanych było ponad 63 tys. osób. Tylko ok. 10 proc. z nich ma prawo do zasiłku, od którego odprowadzane są podatki. Reszta korzysta m.in. z bezpłatnej opieki lekarskiej. Największą grupę bezrobotnych (ponad 40 tys.) stanowią osoby, które nie pracują od ponad roku.

– Są wśród nich ci, którzy nie mają zatrudnienia od 3-4 lat – mówi Iwona Rojcewicz, kierownik Działu Świadczeń Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku. – Zazwyczaj mają podstawowe wykształcenie i nie posiadają żadnych kwalifikacji. Takim osobom ciężko znaleźć posadę. Często zdarza się jednak też, że po prostu nie chcą iść do pracy. Codziennie mamy do czynienia z kilkunastoma przypadkami, kiedy bezrobotni wynajdują mnóstwo powodów, dla których nie mogą iść np. na rozmowę kwalifikacyjną. A z doświadczenia wiem, że jeśli ktoś chce znaleźć pracę, to ją znajdzie.

Na koszt całej reszty

Powody takiego zachowania są znane.

– Przede wszystkim nie chcą oni stracić ubezpieczenia zdrowotnego, które nie przysługuje np. przy zatrudnieniu na umowę o dzieło – tłumaczy Rojcewicz. – Z drugiej strony, duża część z nich pracuje na czarno. Zdarza się, że osoby takie przychodzą do nas z kanapkami w torbie, które nie są przecież potrzebne przy wizycie w urzędzie pracy. Nie udowodnię tego, ale wnioski nasuwają się same.

Liczba pracujących w sektorze przedsiębiorstw

Liczba bezrobotnych

Liczba rencistów z tytułu niezdolności do pracy

Liczba ludności województwa podlaskiego

A w przypadku pracy w szarej strefie nie płaci się podatków za pracowników. Tę na tym państwo i reszta podatników, którzy finansują takim rzekomym bezrobotnym m.in. opiekę lekarską.

Niechęć do pracy zauważa się już także u młodych mieszkańców województwa.

– Ofert pracy jest coraz więcej, ale chętnych coraz mniej – twierdzi Oliwia Hryniewicz z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Białymstoku. – Powodem są tutaj pieniądze, bo młodzi ludzie zapatrzeni są na zarobki zachodnie.

Według danych podlaskich urzędów pracy, bezrobocie dotyczy prawie 15 tys. osób w wieku do 25 lat.

Trzy pytania do >> Alicji Temler, prezesa zarządu Uniwersytetu III Wieku w Białymstoku

Chcesz być młody – ucz się, baw i pracuj



▲ **Trwają zapisy słuchaczy na zajęcia uniwersytetów III wieku. W niektórych miastach już dawno zabrakło miejsc. A w Białymstoku?**

– Ta forma działalności cieszy się coraz większym powodzeniem wśród osób, które kończą karierę zawodową. W dużych miastach czyni się więc starania o tworzenie kolejnych uniwersytetów. Np. w Warszawie jest ich sześć, a dla wszystkich chętnych nie starcza miejsc. W Białymstoku zapisało się już ponad 460 słuchaczy, a możemy przyjąć 500 osób. Limituje to wiel-

kość sali wykładowej. Inauguracja roku akademickiego odbędzie się 12 października.

▲ **Oplaty na tej uczelni są niewielkie, jak zatem placówka radzi sobie finansowo?**

– Wpisowe wynosi jednorazowo 50 zł, składka semestralna – 40 zł. Starcza to na administrację i księgowość. Funkcjonujemy dzięki temu, że Uniwersytet w Białymstoku udostępnia nam nieodpłatnie aulę Wydziału Prawa, wykłady i wszystkie inne prace odbywają się na zasadzie wolontariatu. Jeśli chodzi o zajęcia fakultatywne, to korzysta-

my z pomieszczeń klubów, sal itp.

▲ **Co Uniwersytet III Wieku oferuje słuchaczom?**

– Coś dla ducha i coś dla ciała, wykłady, zajęcia fakultatywne, takie jak nauka języka obcych czy malarstwo, ale także gimnastyka i pływanie. Są również Koncerty w Akademii Młodej, zwiedzanie wystaw, wypadki do teatrów w Warszawie, wycieczki krajoznawcze. Nasze zawołanie to: „Chcesz być młody – ucz się z nami, baw i pracuj”.

Aniela Łabacka
dł.biał, bpodl, suw, łom

Pacjenci
czekają
najdłużej

W województwie podlaskim najdłużej w Polsce czeka się na niektóre rodzaje świadczeń medycznych, głównie urazowo-ortopedycznych – wynika z informacji centrali NFZ. Po endoprotezę trzeba czekać w kolejce nawet przez trzy lata.

2/3

GAZETA WSPÓŁCZESNA

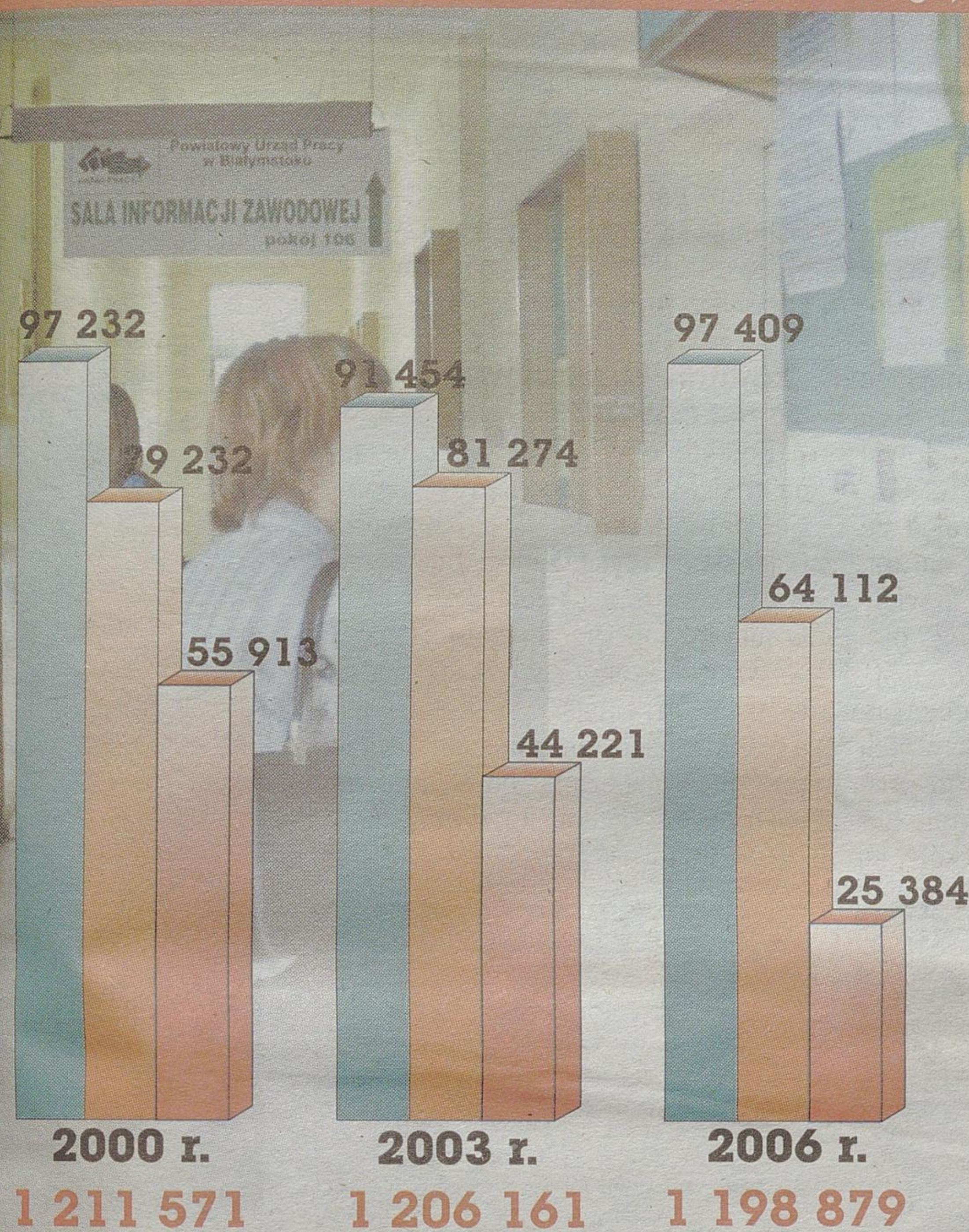
27 września 2006

środa

jest na utrzymaniu pracującej reszty

sąsiada

Ilu pracuje, ilu jest na bezrobociu,
a ilu pobiera renty
(dane z woj. podlaskiego)



Komentarz

Kto na mnie zarobi?

Nie mam ochoty fundować panu X czy pani Y badania krwi, albo wyrywania zęba. Niestety, nie mam wyjścia, bo tak się składa, że pracuję legalnie i nie mam wpływu na to, co się dzieje z moimi podatnikami. Zatem dzięki mnie i tej grupce pracujących, którzy jeszcze nie zdążyli wyjechać do Wielkiej Brytanii, spora grupka mieszkańców województwa podlaskiego ma, co się jej należy.

W zamian za moje dobre, choć przymusowe, uczynki do stanu być może w przyszłości to, co i mnie się należy – emeryturę, która wywoła we mnie chęć zawodowej aktywności do 80. roku życia. O ile oczywiście nie wymyślę do tej pory sposobu, żeby ktoś pracował na mnie.

Ewa Wyrowska

Krynki >> Wójta czeka proces sądowy

Odpowie za to, że pobił i groził

Prokuratura Rejonowa w Sokółce skierowała wczoraj do sądu akt oskarżenia przeciwko wójtowi Krynek Bogusławowi Marianowi Panasiukowi.

Wójt oskarżony jest o to, że spowodował obrażenia ciała u 14-letniego mieszkańca Krynek i groził poszkodowanemu – poinformowała Aneta Czokoło-Deptuła, prokurator z Prokuratury Rejonowej w Sokółce.

Do zdarzenia doszło na początku lipca br. 14-letni Dawid Janowicz wybrał się na boisko koło kryńskiego basenu.

Niespodziewanie podszedł do niego wójt Panasiuk, zapytał jak

się nazywam, a zaraz potem położył na ławce i zaczął bić. Kiedy mnie złał, powiedział, że to jest kara za spuszczenie powietrza z kół roweru jego syna. Ale ja nic takiego nie zrobiłem – przyznał poszkodowany 14-latek.

W 2002 roku wójt Bogusław Marian Panasiuk został uznany przez sokólski sąd za winnego pobicia jednego z petentów miejscowego Urzędu Gminy. Włodarz Krynek miał kilkakrotnie dopuścić się podobnych czynów. Mieszkańcy miasteczka opowiadają m.in. o poturbowanym inwalidzie, lekarzu, dyrektorze szkoły.

(db)

Białystok >> Podlascy celnicy obchodzili wczoraj swoje święto

Coraz więcej pracy

Coraz więcej towarów jest przewożonych przez Podlasie z krajów Unii Europejskiej na Wschód. Wraz ze wzrostem cen papierosów przemysł tytoniowy przez granicę jest coraz bardziej opłacalny. Dlatego podlascy celnicy, którzy wczoraj obchodzili swoje święto, mają coraz więcej pracy.

Były awanse i odznaczenia, celnicy wysłuchali też wyrazów uznania od przedstawicieli władz administracji rządowej i samorządowej. Zaprezentowano także kilka nowych aut zakupionych na potrzeby Grup Mobilnych do walki z przemytnikami.

Od chwili wejścia Polski do Unii Europejskiej zmieniły się realia, w których pracują celnicy. Coraz rzadziej kontrolują oni auta na przejściach granicznych, coraz częściej – na drogach. Z tego powodu ich praca stała się bardziej niebezpieczna, ale też osiągają oni lepsze wyniki.

Przez osiem miesięcy 2006 roku odprowadziliśmy do budżetu państwa



Były awanse, odznaczenia i wyrazy uznania dla pracy celników

łącznie prawie 2,2 mld zł. To ponad 4 proc. więcej wpływów niż w analogicznym okresie 2005 roku – mówi Maciej Fiłończuk, rzecznik prasowy Izby Celnej w Białymstoku. Znacznie wzrosła też liczba dokonywanych odpraw celnych oraz prowa-

dzonych postępowań karnych. Od początku 2006 r. nasi celnicy wystawili niemal 4,5 tys. mandatów na kwotę przekraczającą 840 tys. zł.

Wśród przemycanych towarów dominują papierosy, alkohol i podrabiana odzież. (lg)

Region >> Naczelna Rada Lekarska nie chce dać podwyżek wszystkim

Tylko lekarzom i pielęgniarkom

Naczelna Rada Lekarska zaapelowała do pracodawców, aby podwyżki, jakie ustawowo przysługują od 1 października pracownikom ochrony zdrowia, dać tylko lekarzom i pielęgniarkom. NRL argumentuje, że to te grupy zawodowe najbardziej walczyły o podwyżki.

Zgodnie z ustawą, podwyżka w wysokości średnio 30 proc. należy się każdemu pracownikowi publicznej ochrony zdrowia, nie tylko personelowi medycznemu. Już jednak wiadomo, że pieniędzy nie wystarczy

na większe pensje dla każdego w równej wysokości. O ile duże placówki będą mogły wypłacić nawet po 40 proc. podwyżki, w małych będą one wynosić ok. 20 proc. Wykluczenie z grona osób do podziału, np. administracji czy salowych, dałoby więcej pieniędzy innym. Według NRL, lekarze i pielęgniarki są najgorzej zarabiającą grupą zawodową.

Do tego dochodzi element konieczności: lekarz czy pielęgniarka mogą pracować tylko w tym zawodzie, inne grupy zawodowe mają

większą możliwość wyboru – dodaje prof. Jan Stasiewicz z Okręgowej Izby Lekarskiej w Białymstoku.

Czy pracodawcy posłuchają sugestii lekarzy? – trudno ocenić. Np. dyrekcja białostockiego szpitala klinicznego zapewnia, że tu podwyżki, choć w różnej wysokości, będą dla wszystkich pracowników.

Nie można obejść ustawy – mówi Alicja Hryniewicka ze związku zawodowego pielęgniarek. – To nie są tak duże pieniądze, aby skłócić ze sobą teraz środowisko. (luk)

Białystok >> Proces

Wkrótce wyrok za poparzenie

Ponowny proces karny w sprawie poparzenia pacjentek w Białostockim Ośrodku Onkologicznym w 2001 r. zakończył się wczoraj przed Sądem Rejonowym w Białymstoku. Oskarżeni o nieumyślne narażenie na niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia pacjentek są: lekarka Jolanta S. oraz technik-fizyk Jarosław B. Prokuratura wniosła, aby sąd skazał ich na kary po 4 tys. zł grzywny.

Oskarżeni nie przyznają się do winy. Chcą uniewinnienia. Sąd ma ogłosić wyrok w przyszłym tygodniu.

W lutym 2001 r. w BOO nastąpiła awaria aparatu Neptun P10. Pięć pacjentek otrzymało dawkę promieniowania kilkakrotnie wyższą od wskazanej. Na ich ciele powstały ropiejące rany. Według prokuratury, do poparzeń kolejnych kobiet doszło na skutek zaniedbań Jarosława B. oraz Jolanty S. Już raz sąd rejonowy zajmował się tą sprawą. W 2003 r. skazał na karę grzywny Jarosława B. Lekarka zaś została uniewinniona. Sąd wyższej instancji zwrócił sprawę do ponownego rozpoznania. (mr)

Łomża >> Skarga w sprawie trasy Via Baltica

Dla kogo te konsultacje?

Lamanie demokratycznych zasad zarzucił prezydent Łomży Jerzy Brzeziński firmie prowadzącej konsultacje społeczne w sprawie Via Baltiki. Poprosił o interwencję premiera Jarosława Kaczyńskiego i ministra transportu Jerzego Polaczka.

Konsultacje kończą pierwszy etap opracowania przebiegu trasy. Rozpoczęły się w piątek i trwają nadal. Problem w tym, że prowadząca je firma Scott Wilson nikogo o tym nie poinformowała. Zaprośzeń nie dostali nawet samorządowcy gmin, przez które miałaby przebiegać międzynarodowa trasa. Informacje o konsultacjach umieszczono jedynie na stronie internetowej firmy.

Strona ta nie stanowi powszechnego źródła informacji – podkreślił prezydent Brzeziński. – W dodatku informacja pojawiła się za późno.

W efekcie na pierwszych spotkaniach nie było nikogo, w Łomży i Ostrołęce – po kilkanaście osób. Nie zdołały one zapoznać się z obszernym materiałem do analizy (opracowano 40 wariantów). A i tak wytknięto uchybienia w dokumen-

tach, m.in. posługiwanie się danymi o natężeniu ruchu z okresu, gdy po drodze 61 nie mogły jeździć ciężarówki.

Prezydent Łomży poprosił pisemnie premiera i ministra transportu, aby wyegzekwowali od firmy Scott Wilson działanie według reguł demokracji.

Przedstawiciele spółki zapewniają, że wysyłali zaproszenia listownie i drogą mailową. Jak sprawdziliśmy, nikt jednak ich nie dostał. ESz

Gdzie spotkania

Konsultacje społeczne w sprawie przebiegu Via Baltiki odbyły się w ubiegłym tygodniu w Nowym Dworze Mazowieckim, Płońsku, Puławach, Ostrołęce, Łomży i wczoraj w Mońkach. Na dzisiaj zaplanowano spotkanie w Elku (godz. 10.00, Elckie Centrum Kultury) i Suwałkach (godz. 16.00, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa). Jutro zaś w Ostrowi Mazowieckiej (godz. 10.00, Miejski Dom Kultury) odbędzie się ostatnie spotkanie.

db, bial, bpodl, suw, lom



Wojciech Boklago de Bof, projektant mody, poszukuje modeli, do witryny w Nowym Jorku. Dziś o godz. 17. w Farmie odbędzie się casting. Kryteria: dziewczęta – 15-25 lat, wzrost od 172 cm, panowie – 17-30 lat, wzrost od 175 cm.

Dziś

▲ **Książnica Podlaska >>** Wykład animatora życia literackiego i wybitnego krytyka Jana Zdzisława Brudnickiego „Proza polska od salonu do supermarketu”, odbędzie się o godz. 17 w czytelni czasopism przy ul. Kilińskiego 16. Wykładowi towarzyszyć będzie prezentacja wydawnictw Książnicy Podlaskiej. (mr)

▲ **Szkoła Podstawowa nr 44 >>** Na aerobik i gimnastykę dla pań zaprasza Międzyszkolny Osiedlowy Klub Sportowy „Stoneczny Stok”. Zajęcia odbywają się w SP 44, przy ul. Rumiankowej 13. Bliższe informacje i zapisy u instruktorki, nr tel. 0 669-386-668 do godz. 17. (mr)

▲ **Galeria Im. Słędzińskich >>** Zaprasza uczniów i nauczycieli klas IV-VI szkół podstawowych oraz gimnazjów i liceów na lekcje muzealne. Nowa oferta edukacyjna galerii obejmuje interaktywne, bogato ilustrowane zajęcia poświęcone zagadnieniom z historii sztuki, m.in. portretowi, pejzażowi, rzeźbie i mitologii. Nauczyciele mają też możliwość zamówienia lekcji na temat dowolnie wybranej epoki w sztuce. Zajęcia są dostosowywane do wieku i wiedzy uczniów oraz do programów nauczania. Czas trwania: 60-90 min. Wstęp płatny w cenie biletu ulgowego do muzeum – 2,5 zł/os. Zapisy oraz informacja pod nr tel. (085) 652-32-77. (mr)

Wkrótce

▲ **Filharmonia Podlaska >>** Koncert kameralny z okazji Międzynarodowego Dnia Muzyki odbędzie się w niedzielę o godz. 17 w sali kameralnej. Utwory Mozarta i Beethovena grać będzie zespół „Ars Juvenum”. (a)

▲ **Pentowo >>** Ostatni w tym roku Koncert na Sangórze odbędzie się w sobotę o godz. 17. Kwartet Nokturn wykona utwory Wolfganga Amadeusza Mozarta. (a)

Przyroda >> Przed szrotówkiem nie ma skutecznej obrony

Ratujmy kasztanowce

Szkody spowodowane przez motyla szrotówka kasztanowiczką każdego roku są coraz większe. Za kilka dni rozpocznie się kolejny, jesienny etap walki z larwami tego motyla.

Katarzyna Jabłowska
kjablowska@wspolczesna.pl

Działalności szrotówka przeszkodziła w tym roku pogoda. Wydaje się, że dzięki dość późnej wiosnie i bardzo wysokim temperaturom utrzymującym się w lipcu, motylom udało się tylko raz doprowadzić do legu. To trochę zmniejszyło szkody – mówi Anna Łasiewicz-Wysocka z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Białymstoku.

Nie oznacza to, jednak, że problem szrotówka zniknął. Przeciwnie. Na każdym kroku można zobaczyć w Białymstoku takie kasztanowce, których niemal wszystkie liście zostały uszkodzone przez żerujące larwy motyla. Brązowe plamy o powierzchni od 4 do 8 cm kw (tzw. miny wewnętrznych żerujących gąsieniec) widać gołym okiem. A na jednym liście może się znajdować nawet ponad 200 min!

Brak skutecznej metody na szkodniki

Dotychczas naukowcom nie udało się opracować skutecznej metody walki ze szrotówkami, który powoduje szkody w populacji kasztanowców w całej Polsce. Wiadomo już, że stosowana do tej pory szczepionka zawiodła. Pracownicy WIORiN informują, że używany w ubiegłych latach dość powszechnie preparat spowodował nawet uszkodzenia części drzew.

Być może pomocna w walce ze szrotówkami okaże się sama natura. W br. zanotowano bowiem o wiele więcej naturalnych wrogów tego motyla niż wcześniej (m.in.: ptaków).

– Dziś stosuje się dwa sposoby walki ze szrotówkami. Pierwszym z nich jest grabienie i palenie liści, które opadają jesienią, tak by nie pozwolić larwom przetrwać w nich do kolejnej

wiosny. Drugim sposobem jest zakładanie wiosną specjalnych opasek na pnie kasztanowców. Dorosłe motyle, które po wygrzebaniu się z ziemi wspinają się w górę drzewa przyklejają się do nich i giną – wyjaśnia Anna Łasiewicz-Wysocka.

„Ratujmy kasztanowce” po raz czwarty

Kolejna edycja kampanii mającej na celu walkę z motylem rozpocznie się w Białymstoku 2 października. O jej skuteczności zadecyduje przede wszystkim to, jak wiele osób weźmie w niej udział. Urzędnicy obiecują, że wszyscy ci, którzy zgłoszą swój udział w akcji, otrzymają rękawice i worki, a zebrane liście zostaną usunięte z ich posesji i wywiezione na składowisko w Hryniewiczach na koszt miasta.

Opinia

Adam Horodeński

Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej



Wielka ze szrotówkami ma sens tylko wówczas, gdy pozbędziemy większość larw, które zimują w liściach. Dlatego tak istotne jest to by zaangażowało się w nią wiele osób. Larwy są bardzo wrażliwe na wysokie temperatury, więc palenie chorych liści jest skuteczną i tanią metodą walki z nimi.

To była nasza akcja

Pierwsze informacje o istnieniu i szkodliwej działalności szrotówka kasztanowiczką pojawiły się w 1998 roku. Zaobserwowano wówczas uszkodzenia liści kasztanowców w południowo – zachodniej Polsce.

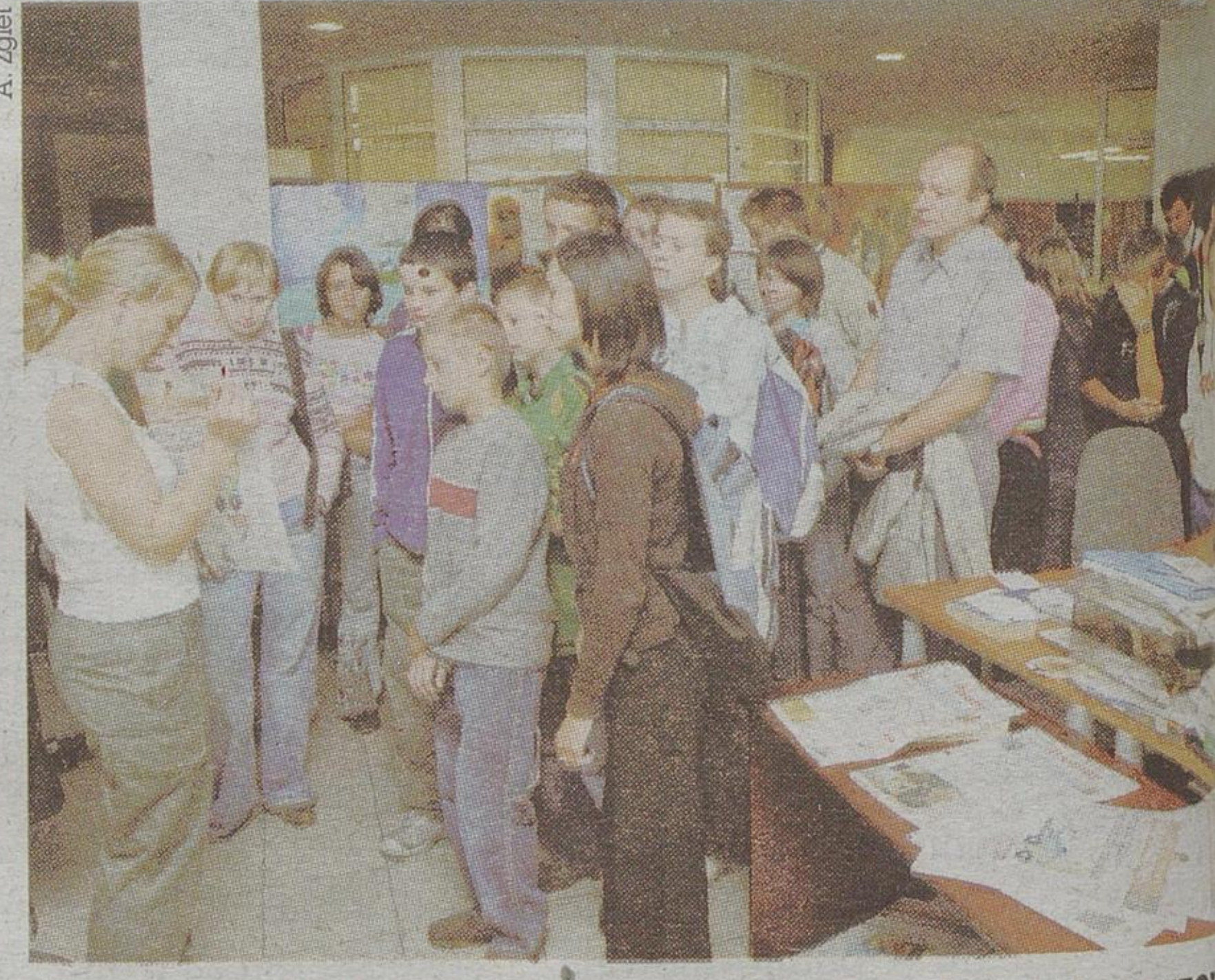
Na Podlasiu o szkodliwym motylu zaczęło być głośno w 2002 roku – przede wszystkim dzięki artykułom zamieszczanych na łamach Gazety Współczesnej. Również wówczas, dzięki naszym dziennikarzom, zorganizowano w całym mieście akcję „Ratujmy kasztanowce”. Wzięły w nich udział setki uczniów z białostockich szkół.



Bardzo już zniszczone trawniki ciągnące się wzdłuż alei Piłsudskiego w końcu zaczną zdobić centrum Białegostoku zamiast je speścić. Od kilku dni na zlecenie magistratu robotnicy plantują ziemię i przygotowują ją do posadzenia nowej trawy. Pracę obejmą powierzchnię niemal 3 tys. mkw – po obu stronach ulicy, ale tylko w pobliżu kościoła pw. Św. Rocha i na wysokości restauracji „Cezar”. Potrwać do końca września. (k)



Wyroby ze słomy i wikliny – koszyki i koszyczki, talerze, kubki, a nawet ul – oglądać można na wystawie, otwartej wczoraj w Sali Różowej WOAK, przy ul. Kilińskiego 8. Jest to plon twórczych warsztatów plecionkarskich, które odbywały się w lipcu w Supraślu. Warsztaty sfinansowało Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach programu operacyjnego „Rozwój inicjatyw lokalnych”, autorstwa Krystyny Kunickiej. (a)



Wizytę w redakcji „Gazety Współczesnej” złożyło wczoraj 42 uczniów gimnazjum w Sidrze koło Sokółki. Dzieciaki miały okazję dowiedzieć się jak powstaje gazeta, jak podzielone są obowiązki w redakcji, o której zaczynają i kończą pracę dziennikarze oraz redaktorzy. Część z naszych młodych gości postanowiło w przyszłości zostać właśnie dziennikarzami. Po wizycie w redakcji gimnazjaliści z Sidry odwiedzili również drukarnię. (sm)



Jesienią 2003 dziennikarze Gazety Współczesnej zainicjowali akcję „Ratujmy kasztanowce”. Zarazone liście zbierali wówczas wielu białostockich szkół. Tak będzie też w tym roku.

Ulica Pogodna >> Klucz został w spodniach Znajomi córki okazali się złodziejami

Policjanci zatrzymali 16-letniego chłopca i jego o rok młodszą siostrę, którzy włamali się do mieszkania swojej koleżanki. Skradli złoty łańcuszek o wartości 1,5 tys. zł oraz... dwa fałszywe banknoty studenckie.

Jak się okazało, rodzeństwo było zaprzyjaźnione z córką właścicielki mieszkania – mówi Marta Rodzik z Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku. – Dziewczynki były bardzo dobrymi koleżankami. Spędzały razem dużo czasu, wymieniały się ubraniami.

Pewnego dnia 15-latek znalazła w pożyczonych spodniach koleżanki klucze. Domyśliła się, że są to klucze do jej mieszkania. Wraz z bratem zaczęła odwiedzać mieszkanie znajom-

ej pod nieobecność domowników. Podczas jednej z wizyt rodzeństwo ukradło z mieszkania złoty łańcuszek oraz fałszywe dolary. Banknoty kiedyś przyjął od nieuczciwych klientów nieżyjący już mąż właścicielki mieszkania, wycofał z kasy i zapomniał oddać policji. „Fałszywki” leżały w domu i wszyscy o nich zapomnieli. Kobieta szybko zauważyła brak kosztowności i domyśliła się, że to koleżanka córki je ukradła. Powiadomiła o wszystkim policję.

Rodzice, baczej przyglądajcie się znajomym swoich pociec, zwłaszcza tym, którzy odwiedzają wasze domy – mówi Marta Rodzik. – Nie zostawiajcie też na wierzchu żadnych kosztowności ani pieniędzy.

(Jg)

Darmowe badania >> Wspólne będą lepsze i tańsze

Władze Białegostoku i podlaskiego oddziału NFZ jednoczą siły w przeprowadzaniu akcji profilaktycznych w mieście. Zamiast dwóch odrębnych akcji, od nowego roku będą przeprowadzać jedną wspólną.

– Teraz część badań się dubluje, a są inne kryteria dla osób z nich korzystających – mówi Jan Mirucki, rzecznik podlaskiego NFZ. – Chcemy to ujednolicić. Będziemy wspólnie prowadzić profilaktykę chorób kobiecych, układu krążenia i gruźlicy i obturacyjnej choroby płuc. Niewykluczone, że rozszerzymy akcję na program antynikotynowy.

Takie ujednolicenie będzie korzystniejsze dla pacjenta. Oba podmioty będą teraz tylko raz wydawać pieniądze na promocję akcji, więcej zostanie na same badania.

(luk)

Sumo >> Silne i wysportowane panie poszukiwane Jest mistrz wszechwag!

Edward Koluch z białostockiego klubu sumo został triumfem kategorii wszechwag. Z mistrzostw Polski seniorów wrócił ze złotym medalem.

Edward kilkakrotnie był wicemistrzem Polski, w sumie „uzbierał” dziewięć medali. W ubiegłym roku wygrał nawet puchar Polski i jest w ścisłej kadrze narodowej. Ale w kategorii open to jego pierwszy triumf na mistrzostwach. W sobotę w Warszawie świetnie zaprezentował się również jego klubowy kolega Mirek Wolszczak, który wywalczył srebrny medal w kategorii plus 115 kg. Klub Koluch Sumo Białystok działa od 1999 roku, a od trzech lat funkcjonuje jako stowarzyszenie. Teraz trener Wiesław Koluch zaprasza silne, wysportowane panie, bo kobiece sumo zdobywa coraz większe uznanie. Kontakt: tel. 601-918-031.

(Jok)



„Złoty” Edek Koluch (na pierwszym planie) trenuje osiem lat.

Białystok/Kraków >> Problemy z dostarczeniem rzeźby do Pałacu Branickich

Gryf uwieczniony za płotem

Skrzydlate, siedzące na kuli ptaszysko, które ozdobi bramę wjazdową Pałacu Branickich, dotrze do Białegostoku jeszcze w tym tygodniu – zapewniają miejscy urzędnicy – zaraz po tym jak jego twórcom z Krakowa uda się go bezpiecznie załadować na samochód! A to nie będzie takie proste. Jak się okazuje, wysoki na około 3 metry gryf, który na Podlasie miał dotrzeć na początku czerwca, mimo że od dawna gotowy, nadal czeka na południu kraju, uwieczniony za zbyt wąską bramą. Nikt przed rozpoczęciem jego tworzenia nie pomyślał po prostu, że rzeźba będzie tak duża i nie da się tak łatwo wywieźć ją z posesji.

Gryf ma dość duże gabaryty i łatwo go uszkodzić, dlatego transport jest tak skomplikowany. Trzeba go teraz przenieść ponad murem z jednej krakowskiej posesji na drugą. Wygląda na to, że w pewnym momencie ktoś zapomniał o tym, że kiedyś trzeba go będzie wywieźć z miejsca w którym powstał – mówi Jolanta Koller-Szumska z wydziału kultury białostockiego magistratu.

Pozłacany, wykonany z kamienia gryf, za którego Urząd Miejski zapłacił 90 tys. zł, został zaprojektowany na podstawie jedyne zachowanego rysunku z XVIII wieku, przez krakowskiego rzeźbiarza Wojciecha Lachowicza. Z powodu prac remontowych, które od kilku dni trwają pod bramą wjazdową, (robotnicy układają tam nawierzchnię z kamienia polnego), gryf ma zostać na niej zamontowany tego samego dnia, którego dotrze do Białegostoku. Urzędnicy nie wiedzą jednak jak długo będzie trwał montaż.



Gryf powstał w krakowskiej pracowni. Teraz jednak rzeźby nie da się wywieźć – nie mieści się w bramie.

Apteki >> Niepotrzebne leki powinny trafić do specjalnego pojemnika

Nie wyrzucaj leków na śmietnik!

Jeśli masz w domowej apteczce przeterminowane lub niepotrzebne leki, przynieś je do apteki. Od czwartku do soboty w Białymstoku odbędzie się specjalna akcja zbiórki takich medykamentów w placówkach Cefarmu.

– Chcemy w ten sposób wspomóc pacjentów w walce o ochronę środowiska – mówi Sławomir Dudek, dyrektor ds. handlowych Cefarmu Białystok. – Większość leków zawiera w swoim składzie substancje

szkodliwe dla przyrody. Nieodpowiednie przechowywanie leków, nieprzestrzeganie terminów ważności, a także nieodpowiednie użycie może stać się nie tylko poważnym zagrożeniem dla zdrowia, ale i zanieczyszczyć środowisko.

Substancje te przenikają bowiem do wód podziemnych, trafiają do gleby, a potem do organizmów żywych, wpływając niekorzystnie na wiele procesów metabolicznych, hormonalnych i immunologicznych. Tym-

czasem o ile szpitale i apteki muszą utylizować niepotrzebne leki, pacjenci najczęściej wyrzucają je na śmietnik czy do ścieków.

Dlatego w dniach 28-30 września niepotrzebne leki można będzie wrzucać do specjalnie oznaczonych pojemników ustawionych w aptekach Cefarmu. Preparaty zostaną potem zutylizowane. W czasie akcji aptekarze dodatkowo informować będą o przeznaczaniu i przechowywaniu leków.

(luk)

zadzwoń do reportera

Urszula

Bisz

Strona przygotowana na podstawie serwisów:
PAP, Fotorzepa, internetowych, radiowych i telewizyjnych

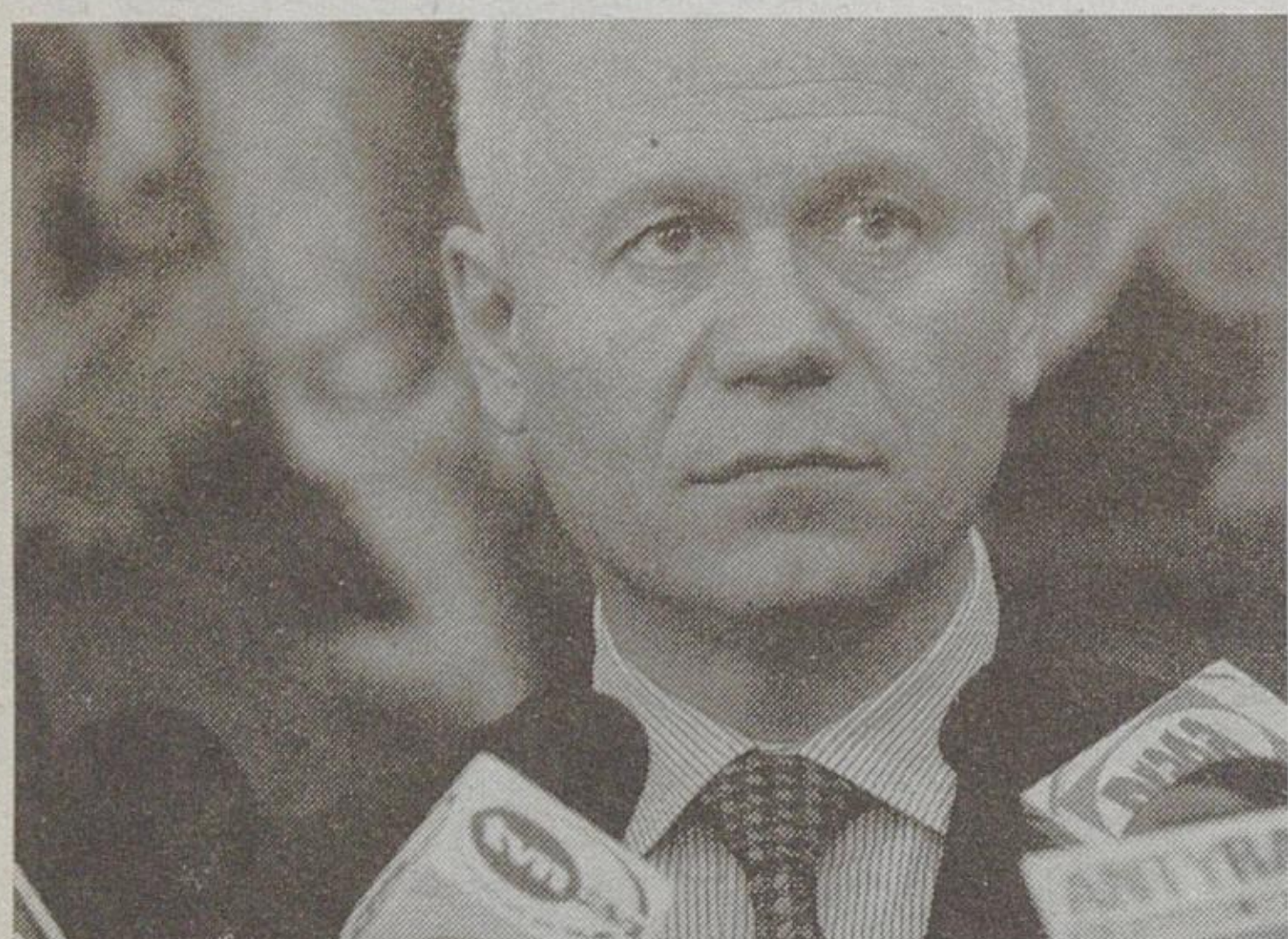
studio@wspolczesna.pl bezpłatna infolinia 0 800 127 067

GAZETA WSPÓŁCZESNA

27 września 2006

środa

W obiektywie



▲ **Warszawa >>** Marek Jurek zawiadomił prokuratora generalnego o popełnieniu przestępstwa przez liderów Samoobrony Andrzeja Leppera i Janusza Maksymiuka. Zawiadomienie ma związek z realizacją weksli wobec byłych posłów Samoobrony. Tymczasem Samoobronę drogo mogą kosztować weksle spłacane przez posłów. Były one podpisywane z Samoobroną, a ich przedmiotem było prawo do używania znaczka ugrupowania. Jak twierdzi były minister finansów Mirosław Bartsch, Samoobrona powinna płacić 22-procentowy podatek VAT za taką transakcję.



▲ **Warszawa >>** W ramach negocjacji budżetowych Ministerstwo Finansów zgodziło się zwiększyć środki na edukację o 700 mln zł – poinformował Roman Giertych. Pieniądze mają być przeznaczone na podwyżki dla nauczycieli.

Ciekawy świat

▲ **Austria >>** Zamaskowany i uzbrojony mężczyzna obrabował bank w Spittal/Drau w Karyntii i usiłował uciec z łupem na rowerze. Został szybko ujęty. Złodziejem okazał się Polak w wieku ok. 50 lat.

Warszawa >> PO chce wcześniejszych wyborów
Wniosek o samorozwiązanie Sejmu

Platforma Obywatelska złożyła wniosek o samorozwiązanie Sejmu. Szef PO Donald Tusk wezwał PiS do poparcia wniosku.

– Uznaliśmy, że wyczerpała się możliwość pozytywnej zmiany – powiedział Tusk. Według lidera Platformy, próby PiS stworzenia większości w tym Sejmie są skazane na „podwój-

ne niepowodzenie”. Jak mówił, jeśli nawet uda się ją „sklecić”, oznaczałoby to „12 złych miesięcy dla Polski. Tusk oświadczył, że Platforma nie zgodzi się na – jak to określił – „żadne machinacje przy ordynacji wyborczej do parlamentu tylko po to, żeby największa partia, nawet jeśli miałaby to być PO, uzyskała lepszy wynik”.

Wrocław >> Oświadczenie i 1000 zł kary
TV Trwam przeprosi Owsiaka

Fundacja Lux Veritatis, właściciel Telewizji Trwam, ma przeprosić Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy (WOSP) za wyemitowanie filmu „Przystanek Woodstock – przemilczana prawda”. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu odrzucił apelację Lux Veritatis i podtrzymał wcześniejszy wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu.

W lutym tego roku sąd zdecydował, że właściciel Lux Veritatis ma przeprosić WOSP w formie opublikowania w TV Trwam przez siedem kolejnych dni w godzinach 18-21 oświadczenia. Ponadto fundacja Lux Veritatis musi też zapłacić 1000 zł na rzecz domu dziecka we Wrocławiu.

Gdańsk >> Jankowski ujawnił nazwiska osób, które na niego donosiły

Lista agentów

Ksiądz prałat Henryk Jankowski ujawnił nazwiska 37 agentów Służby Bezpieczeństwa, w tym 9 księży, rozpracowujących go w latach 80.

Powiedział, że wszystkim im wybacza.

Prałat Jankowski dodał, że podaje ich nazwiska ze smutkiem, ponieważ są to duchowni wciąż działający w hierarchii kościelnej. Zaznaczył, że ludzie ci zostali współpracownikami SB między innymi przez szantaż. Jankowski przeprosił wszystkich, którzy na niego donosili, za to, że ujawnił ich dane.

– To, co ja przeszedłem na owe czasy, to dzisiaj w jednym słowie: wybacza. I nawet nie muszą absolutnie szukać kontaktu, żeby się usprawiedliwić, bo to jest czas miniony – powiedział na konferencji prasowej b. proboszcz parafii św. Brygidy w Gdańsku.

Zdaniem ks. Jankowskiego, ujawnieni przez niego tajni współpracownicy SB powinni jednak przeprosić za swoją przeszłość. Prałat oczekuje, że osoby te wyznają: – Księżo, mój przyjacielu: przepraszam, stało się, był taki czas, ja to zupełnie rozumiem, a zmarli już tego nie naprawią – wyjaśnił ks. Jankowski.

Ks. Jankowski dodał, że jest mu szkoda biskupa wrocławskiego Wiesława Meringa, który w aktach IPN figuruje jako TW „Lucjan”.

– To był bardzo wartościowy człowiek, ale jak był młodziutki, nie wiadomo, co tam było. Może ktoś nabrał biskupa Meringa, wprowadził w błąd, wykorzystał jego opowiadki, bo to był człowiek humoru – ocenił.

Podczas konferencji powiedział, że za nieżyjących już kapłanów, którzy okazali się agentami SB, będzie się modlił, a pozostali niech traktują to jako „upomnienie” i okazję do „dobrego rachunku sumienia”.



Ksiądz Jankowski już niedługo ma zamiar ujawnić kolejne nazwiska agentów Służby Bezpieczeństwa

Zaapelował też do dziennikarzy, aby odtajnione nazwiska agentów SB rozpowszechniali „nie dla propagandy” lub „upokorzenia kogoś”, lecz pokazania, jak funkcjonował w czasach PRL aparat przemocy.

Ks. Jankowski powiedział też, że za miesiąc, półtora, ujawni kolejne nazwiska współpracowników SB.

Metropolita gdański abp Tadeusz Gocłowski skrytykował Jankowskiego. Według niego, w interesie każdego z duchownych leży to, by oczyścić się z zarzutów. Dodał, że nie powinno się ujawniać nazwisk nie przedstawiając żadnych dowodów.

Lista Jankowskiego

Wśród wymienionych kapłanów znaleźli się biskup wrocławski Wiesław Mering oraz wikariusz generalny kurii gdańskiej ks. Wiesław Lauer. Oprócz duchownych są tam także artyści i naukowcy. Na liście agentów SB znalazło się również kilku księży z Trójmiasta. Ks. Jankowski pytany, jakie powinni ponieść konsekwencje, odpowiedział, że decyzja należy do metropolity gdańskiego abp. Tadeusza Gocłowskiego.

KANDYDACI DO TYTUŁU
OSOBOWOŚĆ ROKU 2005

Województwo podlaskie		
IMIĘ I NAZWISKO	KOD	GŁOSY
Joanna Zapolska	białystok.09	159
Stanisław Mierzwiński	hajnowka.04	17
Bożena Grotowicz	bielsk.01	15
Alfred Snarski	monki.04	209
Andrzej Głębicki	siemiatyże.02	0
Tadeusz Ciszowski	sokolka.03	65
Aleksander Czuper	suwałki.02	134
Bogusław Samel	augustów.04	227
Stanisław Buchowski	sejny.01	0
Henryk Piekarski	łomża.04	303
Grzegorz Strękowski	zambrow.02	75
Jan Zawadzki	grajewo.04	676
Józef Dymerski	kolno.02	20

Województwo
warmińsko-mazurskie

IMIĘ I NAZWISKO	KOD	GŁOSY
Romuald Szulifski	elk.07	3
Tomasz Pieluchowski	gizycko.04	46
Dorota Łasica	goldap.02	135
Maria Dzienisiewicz	olecko.02	261

Aby oddać głos na wybranego kandydata prześlij do naszej redakcji wypełniony poprawnie kupon lub wyślij SMS-a z kodem kandydata numer 7268 (koszt 1 SMS-a - 2,44 zł brutto). Każdy może oddać dowolną liczbę głosów na dowolnego kandydata.

III TURA

ROKUL
OSOBOWOŚĆ

Wrocław 2005

Wypełniony czytelnie
kupon należy przesłać
na adres redakcji

GŁOSUJĘ NA:

Imię i nazwisko lub kod kandydata

Powiat

OSOBA GŁOSUJĄCA:

Imię i nazwisko

Ulica, numer domu i mieszkania

Kod i miejscowość

Telefon

Oświadczam, że wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych i ich opublikowanie na łamach „Gazety Współczesnej” w związku z obsługą plebiscytu Osobowość Roku 2005.

Data i czytelny podpis

27.09.2006

RADIO

> JARD

Wiadomości. 7.00-22.00 5 minut przed pełną godziną; Prognoza pogody. o równej godzinie (przez całą dobę); Fotoradary. 8.00 do 17.00 (1 minutę po pełnej godzinie); przegląd prasy. 7.20, 8.20, 9.20; Konkursy. 8.40, 10.40, 17.10; Poranek z Radiem JARD. 6.00-9.00; Program religijny. 6.10 w każdą niedzielę; Ciekawostki cenowe. 8.30, 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30; Dzień z Radiem JARD. 9.00-16.00; Rozmowa dnia. 10.10 pon.-pt.; Ciekawostki motoryzacyjne. 10.30, 16.30, 20.30; Jak i gdzie przyjemnie spędzić czas. 7.30, 9.30, 11.30, 13.30, 17.30, 19.30, 21.30; Informator medyczny. 11.40 w każdą niedzielę; Pozdrowienia ultrakrótkie. 12.00-14.00, 20.00-22.00; Audycja dla dzieci i młodzieży. 15.10 w każdą niedzielę; Wieczór z Radiem JARD. 16.00-22.00; Piosenki z Listy przebojów Greatest Hits. 18.00-19.00; Przegląd wydarzeń kulturalnych. 21.10 pon.-pt.; Lista przebojów Greatest Hits. po godz. 22.00 w każdy piątek; Sport w Radiu JARD. 21.35 w każdą niedzielę; Noc z Radiem JARD. 22.00-6.00.

> JARD 2

Stale bloki programowe. 7-10 Poranek z Radiem JARD 2; 10-14 Dzień z Radiem JARD 2; 14-18 Popołudnie z Radiem JARD 2; 18-22 (24) JARD Mega SMS-Beat; 22-7 Noc z Radiem JARD 2, muzyka non-stop. Stale punkty programowe. Wiadomości codziennie od 8 do 18. minutę przed pełną godziną; Prognoza pogody. od 7 do 22. od 18 do 18 cztery minuty po pełnej

godzinie, o 7 oraz od 19 do 22 minutę przed pełną godziną; Informacje dla kierowców. Od 8 do 18. trzy minuty po pełnej godzinie; Propozycje kulturalne. Jak i gdzie przyjemnie spędzić czas. JARD 2 poleca. 8.35, 10.35, 12.35, 14.35, 16.35, 18.30. Powrót.

> BIAŁYSTOK

7.20, 9.20, 11.20, 13.20, 15.20, 17.20, 19.20, 21.20; Wiadomości Radia Białystok co godzinę, wydania główne. 7.00, 16.00; Wiadomości w skrócie. 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30; Przegląd prasy. 5.40, 6.22; Sport. 7.09, 8.05, 19.04, 21.05; Wiadomości kulturalne. 10.30; Moto Radio. 6.45, 7.45, 8.45; Informacje z przebiegów granicznych. 6.45, 7.45, 8.45. 5.00 TA PORA TO RANO 5.35 Dlaczego w trawie piszczy; 9.10 Dzień, jak żaden inny, prow. Marcin Kozłowski; 9.30 Dlaczego w trawie piszczy, gawęda Simony Kossak; 10.30 Odpływ nudy; 11.15 Reportaż. 11.50 Minuta dla nauki; 12.30 KWI; 13.10 Zielonym do góry, prow. Aneta Gałaburda; 14.00 Edyta Wołosik zaprasza...; 15.15 Ale jazda 15.45 Dlaczego w trawie piszczy, gawęda Simony Kossak; 16.10 Popołudniówka, prow. Iza Serafin; 17.15 Muzyka, która kręci i nie; 17.30 Samo zdrowie; 18.15 Słowo o słowie, prof. Jerzy Bralczyk; 18.30 Litewski Magazyn Radiowy, aud. Zytę Wasiliuk; 18.45 Pod znakiem Pogoni; 19.05 Wieczór inny niż wszystkie, prow. Wiesław Szymański; 19.15 W przestrzeniach słowa. Hanna Kowalewska; 19.30 Reportaż. Ja, pracow-

nik..., rep. Agnieszki Czarkowskiej; 20.15 Poczta Literacka, prow. Wiesław Szymański;

> RMF FM

Poniedziałek - piątek 0.00-6.00 pr. nocny; 6.00-9.00 pr. poranny Jestem w Szoku; 9.00-13.00 pr. przedpołudniowy; 13.00-17.00 pr. popołudniowy LIS-VEGAS; 17.00-20.00 Lista przebojów HOP-BEĆ; 20.00-0.00 program wieczorny..wiat według Karpi. Sobota - niedziela 0.00-8.00 program nocny; 8.00-13.00 pr. przedpołudniowy; 13.00-18.00 pr. popołudniowy Muza pod Waszym Nadzorem; 18.00-22.00 program wieczorny Bit or not to Bit; 22.00-0.00 pr. nocny

> RADIO 5

Wiadomości co godzinę 6.00-22.00; Prognoza pogody co godzinę 6.00-22.00. 5.08 Kalendarium; 5.35, 6.35, 7.20 Horoskop; 6.10 Urodzeni dzisiaj... 6.20 Echa najważniejszych wydarzeń wczorajszego dnia; 6.25 Kalendarium + imieniny + piosenka dla solenizantów; 6.45 Przegląd prasy; 7.20 Echa najważniejszych wydarzeń wczorajszego dnia; 7.45 Przegląd prasy; 8.35 Wybór piosenki dnia; 10.20 Pięć minut z polityką; 11.15 Gość Radia 5; 11.35 Telefon dla Ciebie; 12.20 Porady prawnika oraz Studio Infor; 12.30-13.00 Grająca Szafa Radia 5; 13.40 Quiz; 15.10-16.00 Grająca Szafa Radia 5; 15.20 Kłaskon; 17.00-18.00 Echa wielkiego świata. 18.30 Audycja .POPcorn MEGA SHOW.; 18.35 Pakietek; 18.40 Quiz; 20.15 Opowieści nie całkiem zwyczajne.

Plotki, ploteczki...

Fundacja Brada i Angeliny



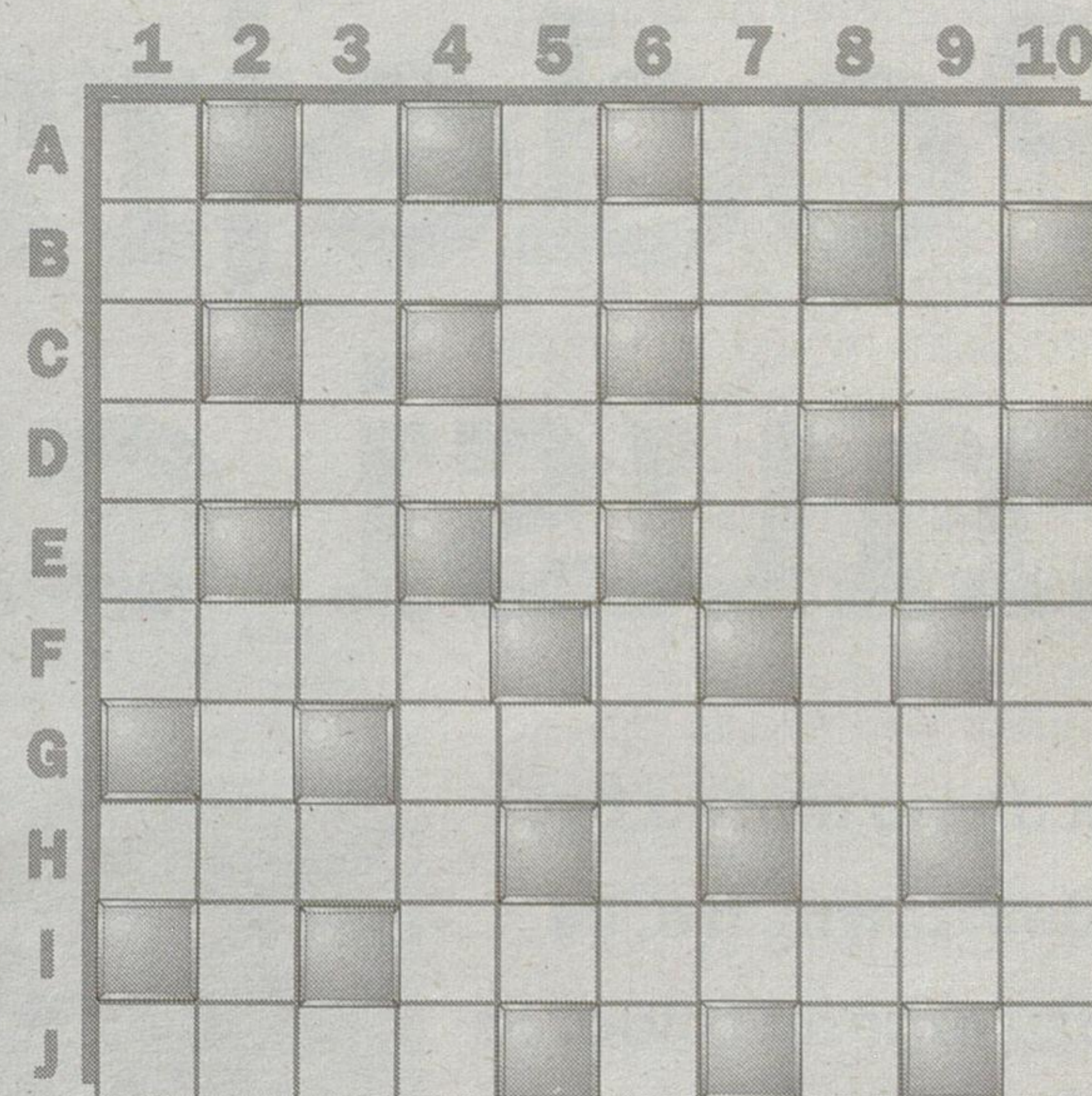
Angelina Jolie i Brad Pitt stworzyli własną organizację charytatywną, która ma wspierać akcje humanitarne na świecie. Na początek przekazali 2 miliony dolarów.

„Już” to zrobili



Prawie dwa miesiące po ślubie Pamela Anderson ogłosiła na swojej stronie internetowej, że uprawiała już seks ze swoim mężem.

Krzyżówka



Litery z pól: B-1, G-6, C-7, E-10 utworzą TRZECIA część myśli Goethego.

POZIOMO: A/ duża skrzynia. B/ Mamry, Śniardwy. C/ zwierzę z trąbą. D/ pomieszczenie z wieszakami. E/ stary mebel. F/ jeden z muszkietierów. G/ murarskie narzędzie. H/ duchowieństwo. I/ gatunek jaskółki. J/ orzeł.

PIONOWO: 1/ poobiednia drzemka. 2/ Andrzej z serialu „Dom”. 3/ armata. 4/ boczna część czoła. 5/ miasto z woj. podlaskiego. 6/ Kazimierz, znakomity polski futbolista. 7/ wiano. 8/ starożytne miasto asyryjskie w pn. Mezopotamii. 9/ krasula. 10/ osoba opłacająca weksel. „GENTO”

KUPON 38/C

TVP 1



20.20 Jeśli się odnajdziemy, Film obyczajowy, Polska 1982, 95 min
Psycholog Maciek i jego żona Basia uczestniczą w bardzo nowatorskim eksperymencie wspólnie z wychowankami państwowego domu dziecka.

5.40 Wstaje dzień; 5.45 Wpisani w krajobraz; 6.00 Kawa czy herbata?; 8.00 Wiadomości; 8.10 Pogoda; 8.15 Kwadrans po ósmej; 8.30 Wiadomości - skróty; 8.34 Pogoda; 8.35 Kawa czy herbata?; 8.55 Był taki dzień; 9.00 Niesamowite przypadki Harisa Pembletona (6/13); 9.25 Domisie (82); 9.55 Teletubisie (18/156); 10.25 Tajemnica Enigmy (4/8); 11.10 ZUS dla ciebie (35); 11.15 Teledziękuję; 11.45 Agrobiznes; 12.00 Wiadomości; 12.10 Klan (1134); 12.35 Plebania (742); 13.05 Sąsiedzi; 13.30 Tędy przeszła historia (4/4); 14.00 W rajskim ogrodzie - magazyn; 14.25 Raj - program dla młodzieży; 14.50 Był taki dzień - felieton; 15.00 Wiadomości; 15.10 Jaka to melodia?; 15.35 Zawód - kochać dzieci; 16.05 Moda na sukces (3025, 3026) - telenowela; 17.00 Teleexpress; 17.20 Na celowniku; 17.35 Klan (1139) - telenowela; 18.00 Jaka to melodia? - teleturmuje muzyczny; 18.30 Plebania (747) - telenowela; 19.00 Wieczorynka (2/27); 19.30 Wiadomości; 19.55 Sport; 20.05 Pogoda; 20.20 Jeśli się odnajdziemy - film obyczajowy, Polska 1982, reż. Roman Zaluski, wyk. Krzysztof Kolberger, Anna Romantowska; 21.55 Debaty Polaków - dyskusja; 22.45 Rosja - Polska - film dokumentalny; 23.15 Wiadomości, pogoda, sport; 23.34 Był taki dzień - felieton; 23.40 Córki szczęścia; 1.35 Wokół wielkiej sceny; 2.15 Był taki dzień - felieton; 5.00 Moda na sukces (3025, 3026) - telenowela

TVP 2



20.30 Inter Mediolan - Bayern Monachium, Piłka nożna, 150 min
Podczas sobotniego spotkania Bayernu Monachium z Armią Bielefeld boisko na noszach opuścił reprezentant Anglii Owen Hargreaves.

6.20 Ocean Avenue (92/130) - telenowela; 7.10 10 minut tylko dla siebie - magazyn; 7.20 Teledziękuję - program reklamowy; 7.35 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (18/26) - serial animowany; 8.05 Na dobre i na złe (67) - serial obyczajowy; 9.00 Pytanie na śniadanie - magazyn; 9.25 Pogoda; 9.55 Panorama; 10.25 Pogoda; 10.55 Panorama; 10.59 Pogoda; 11.05 Lokatorzy (188) - serial komediowy; 11.30 Gliniarz i prokurator (16/20) - serial kryminalny; 12.15 Teledziękuję - program reklamowy; 12.35 W poszukiwaniu Matki Boskiej Kazańskiej - film dokumentalny; 13.25 Allo, Allo (14/57) - serial komediowy; 14.00 Podróż z żartem (3) - rozrywka; 15.05 Dr Quinn (3/18); 16.00 Panorama; 16.10 Pogoda; 16.15 M jak miłość (431); 17.05 Kulisy serialu «M jak miłość»; 17.10 Kopciuszek (6/14); 17.35 Z Dwójką bezpiecznie; 17.45 Kronika Miss World - felieton; 18.00 Program lokalny; 18.30 Panorama; 18.50 Pogoda; 18.55 Jeden z dziesięciu - wielki finał - teleturmuje; 19.35 Zawód: paparazzi - film dokumentalny; 20.30 Inter Mediolan - Bayern Monachium; 23.00 Panorama; 23.15 Biznes - program publicystyczny; 23.20 Sport-telegram; 23.30 Pogoda; 23.40 Liga Mistrzów - piłka nożna; 0.45 Od Normandii do Berlina (3/3) - film dokumentalny; Ostatni odcinek serialu dokumentów. Poświęcono go końcowej fazie II wojny światowej; 1.35 Przegląd katastrof

BIAŁYSTOK



20.00 Telekurier, Cykl reportaży, Polska 2006, 30 min
Sensacyjne zdarzenia, reporterskie interwencje. Ludzkie dramaty i sukcesy. Zwyczajni, ale niezwykli ludzie oraz gwiazdy ekranu i estrady. Relacje na żywo lub krótkie reportaże.

6.55 Telekurier; 7.25 Książki z górnej półki - prezentacje; 7.30 Kurier; 7.40 Prognoza pogody; 7.45 Obiektyw; 8.00 Podróż z Michałem Fajbusiewiczem; 8.30 Kurier; 8.35 Kurier gospodarczy, sport, pogoda; 8.48 Gość dnia; 9.00 Perryette ze zdrowiem (2/6); 9.30 Kurier; 9.45 Kurier gospodarczy, sport, pogoda; 9.55 To jest temat; 10.10 Teledziękuję; 10.30 Kurier, sport, pogoda; 10.45 Telekurier; 11.15 Gość dnia; 11.30 Kurier, sport, pogoda; 11.45 Świat - magazyn międzynarodowy; 12.10 Linia brzegowa; 12.30 Kurier, sport, pogoda; 13.00 Na ciszę i na skwał; 13.30 Kurier, pogoda; 13.49 Jak w filmie; 14.15 To jest temat; 14.30 Kurier, pogoda; 14.45 Maestra - reportaż; 15.00 Perryette ze zdrowiem (2/6); 15.30 Kurier, sport, pogoda; 16.00 Studio senackie; 16.30 Kurier, pogoda; 16.45 Obiektyw Flesz; 16.50 Gość dnia - rozmowa; 17.00 Szansa dla wszystkich; 17.30 Kurier, pogoda; 17.50 Warto tam być... - magazyn; 18.00 Obiektyw; 18.25 Szerokiej drogi! - magazyn; 18.30 Elastyczni; 18.40 Do szczęścia inaczej; 19.00 Regiony na antenie - reportaż; 20.00 Telekurier - cykl reportaży; 20.30 Kurier, pogoda; 21.00 Echa dnia; 21.30 Kurier, pogoda; 21.45 Obiektyw; 22.00 Short Sport; 22.05 Gość dnia - rozmowa; 22.15 Plus minus; 22.35 Sport, pogoda, kurier; 23.15 Posiedzenie Senatu RP; 23.45 Komornicy (2/16); 0.15 Miasto cyborg; 1.10 Rodzina Poldarków; 2.55 Chleb i róża - historia Sonji Davies (4/4)

POLSAT



20.15 Świat według Kiepskich, Serial komediowy, Polska 2005, 30 min
Ferdek jest zaniepokojony przedłużającą się nieobecnością Mariana Paździocha. Podejrzewa, że sąsiadowi mogło wydarzyć się coś strasznego.

6.00 Wstawaj! Gramy! (124) - rozrywka; 6.50 Adam i Ewa (161) - serial obyczajowy; 7.25 JAG - Wojskowe Biuro Śledcze (102) - serial sensacyjny; 8.25 Gra w ciemno (198) - teleturmuje; 9.25 Halo! Kasal (15) - teleturmuje; 10.15 TV market - program reklamowy; 10.35 Dom nie do poznania (45) - reality show; 11.35 Samo życie (759) - serial obyczajowy; 12.25 O Retyl! Kabarety! - Extra (1) - rozrywka; 12.55 JAG - Wojskowe Biuro Śledcze (103) - serial sensacyjny; 14.00 Pierwsza miłość (351) - serial obyczajowy; 14.45 Zamienimy się żonami (3) - reality show; 15.45 Wydarzenia; 16.05 Pogoda; 16.10 Interwencja (720) - magazyn reportażowy; 16.30 Oko na miasto (16) - rozrywka; 17.00 Gra w ciemno (199) - teleturmuje; 18.00 Pierwsza miłość (352) - serial obyczajowy; 18.45 Flesh + Pogoda; 18.50 Wydarzenia; 19.20 Sport; 19.30 Samo życie (760) - serial obyczajowy; 19.30 Pogoda; 20.15 Świat według Kiepskich (205) - serial komediowy; 20.45 Ale się kręci (3); 21.45 Daleko od noszy (94); 21.55 Studio Lotto (w przerwie serialu); 22.30 Nowy - komedia, USA 2002, reż. Ed Decter, wyk. DJ Qualls, Eliza Dushku; 0.20 Biznes Wydarzenia; 0.34 Pogoda; 0.45 Dziewczyna roku 2000; Jodi Ann Patterson - erotyka; 1.45 Love TV (219) - rozrywka; 3.15 BoomBox (179) - rozrywka

TVN



20.15 W-11 wydział śledczy, Serial fabularno-dokumentalny, Polska 2006, 40 min
W kanałach ciepłowniczych wybuchł pożar, prawdopodobnie ktoś podłożył ogień. Zginął mąż dentów college'u, którym może grozić niebezpieczeństwo.

5.40 Uwaga! - magazyn; 6.00 Teleskop - reklama; 6.40 Kobra - oddział specjalny (1/32) - serial sensacyjny; 7.35 Usterka - serial fabularno-dokumentalny; 8.05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fabularno-dokumentalny; 9.05 Wykreś numer - teleturmuje; 10.15 Fabryka gry - rozrywka; 11.10 Detektywi - serial fabularno-dokumentalny; 11.40 Rozmowy w toku - talk show; 12.50 Na Wspólnej (683) - serial obyczajowy; 13.20 W-11 wydział śledczy - serial fabularno-dokumentalny; 14.00 Kobra - oddział specjalny (2/32) - serial sensacyjny; 15.00 Cena marzeń (23/115) - telenowela; 16.00 Fakty popołudniowe; 16.15 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fabularno-dokumentalny; 17.15 Rozmowy w toku - talk show; 18.25 Detektywi - serial fabularno-dokumentalny; Bohaterami są policjanci z wieloletnim doświadczeniem. Wspólnie prowadzą biuro detektywistyczne; 19.00 Fakty; 19.30 Sport; 19.40 Pogoda; 19.45 Uwaga! - magazyn; 20.15 W-11 wydział śledczy - serial fabularno-dokumentalny; 20.55 Na Wspólnej (684) - serial obyczajowy; 21.30 Liberators II - film sensacyjny, USA 1995, reż. Geoff Murphy, wyk. Steven Seagal, Eric Bogosian, Katherine Heigl; 23.35 Agenci NCIS (4/23); 0.35 Uwaga! - magazyn; 0.55 Nocne igzaski - rozrywka; 1.55 Teleskop - reklama; 2.15 Nic straconego - powtórki programów

TV4



20.00 Wzór, Serial kryminalny, USA 2004-2005, 60 min
FBI zostaje wezwane do jednego z kasyn w Los Angeles, w którym popełniono morderstwo. Śledztwo doprowadza do grupy studentów college'u, którym może grozić niebezpieczeństwo.

5.45 Sztukateria - magazyn kulturalny; 6.10 Kinomania - magazyn filmowy; 6.35 VIP - magazyn kulturalny; 7.00 Muzyczne listy - magazyn muzyczny; 8.00 TV market - program reklamowy; 8.30 Pokemon (270) - serial dla dzieci; 9.00 Błękitne lato - aktywny wypoczynek nad wodą; wolny czas i hobby; 9.30 Ja tylko pytam - talk show; 10.30 Kasa na bank - teleturmuje; 11.30 Przetwarzanie - teleturmuje; 12.10 Jesteś moim życiem (21) - serial obyczajowy; 13.15 Muzyczne listy - magazyn muzyczny; 14.10 Wygraj fortunę - teleturmuje; 15.10 Rocket Power - serial animowany; 15.40 Pokemon (271) - serial dla dzieci; 16.10 Ja tylko pytam - talk show; 17.10 V.I.P. (18) - serial sensacyjny; 18.10 Daję słowo - teleturmuje; Teleturmuje adresowany do miłośników łamigłówek słownych i konkursowych zmagani o wysokie wygrane. Polega na odgadywaniu haseł na podstawie podpowiedzi oraz odkrywanych stopniowo liter; 18.55 Jesteś moim życiem (22) - serial obyczajowy; 20.00 Wzór (26) - serial kryminalny; 21.00 Przetwarzanie - teleturmuje; 21.45 Rajd Cypru - rajdowe Mistrzostwa Świata; 22.45 U-571 - film wojenny, USA/Francja 2000, reż. Jonathan Mostow, wyk. Matthew McConaughey, Bill Paxton, Harvey Keitel; 1.10 Wzór (26) - serial kryminalny; 2.00 Nocne krzyżówki - rozrywka; 4.00 Biznes Wydarzenia; 4.15 Prognoza pogody; 4.20 Muzyczne listy - magazyn muzyczny

TV POLONIA



21.30 Egzamin z życia, Serial obyczajowy, Polska 2006, 45 min
Do Polski wraca Asia. Korzystając z wolnego weekendu, dziewczyna postanawia odwiedzić stare kąty i uporać się z tym, co zawsze swoje relacje z Radkiem.

6.00 Kawa czy herbata?; 8.00 Wiadomości; 8.10 Pogoda; 8.15 Kwadrans po ósmej; 8.30 Wiadomości - skróty; 8.33 Pogoda; 8.35 Kawa czy herbata?; 8.55 Był taki dzień; 9.00 Budzik; 9.25 Wierzę, wątpię, szukam; 9.50 Zaproszenie; 10.10 Co tu jest grane?; 10.35 Początek drogi; 11.05 Festiwal Dialogu Czterech Kultur 2006 - Łódź; 11.30 Modelki (11/13); 12.00 Wiadomości; 12.10 Klan (1121); 12.35 Plebania (524); 13.00 Wieści polonijne (198); 13.15 Jesteśmy z PL; 13.45 Dziewczęta z ośrodka (6/8); 14.10 Bo we mnie jest seks - legenda Kaliny Jedrusik - koncert; 15.00 A dobro Polski? (4); 15.40 Za cenę życia - Mrówka; 16.10 Budzik - program dla dzieci; 16.35 Laboratorium - Nauka dla ciebie (4); 17.00 Teleexpress; 17.15 Najlepsi z najlepszych (7); 17.40 Wierzę, wątpię, szukam; 18.05 niepokORni; 19.00 Kocha, lubi, szanuje... - wywiady Doroty Wellman; 19.15 Film pod strasznym tytułem (2/13); 19.30 Wiadomości, sport, pogoda; 20.10 Klan (1121) - telenowela; 20.35 Plebania (524); 21.00 Polska racja (15); 21.30 Egzamin z życia (44); 22.15 Katolickie Dni Młodzieży; 22.45 Debaty Polaków - dyskusja; 23.30 Panorama; 23.45 Biznes, sport, pogoda; 23.55 niepokORni; 0.50 Najlepsi z najlepszych (7); 1.15 Film pod strasznym tytułem (2/13) - dobranocka; 1.30 Wiadomości, sport; 2.00 Klan (1121) - telenowela; 2.25 Plebania (524); 2.50 Polska racja (15); 3.20 Egzamin z życia (44); 4.10 Programy powtórzeniowe

Procedury >> Postępowanie przygotowawcze

Podejrzany musi czekać

**Jak długo można być
podejrzany, tzn. ile
czasu organa ścigania
mogą prowadzić po-
stępowanie przygo-
tawcze – zapytał pan
Robert z Białegostoku.**

Postępowanie przygotowawcze jest pierwszym etapem postępowania karnego w sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego. Jego celem – zgodnie z art. 297 k.p.k. – jest: ustalenie czy został popełniony czyn zabroniony i czy stanowi on przestępstwo, wykrycie i w razie potrzeby ujęcie sprawcy, zebranie danych (dane oskarżonego, wywiad środowiskowy), wyjaśnienie okoliczności sprawy, w tym ustalenie osób pokrzywdzonych, rozmiarów szkody, zebranie, zabezpieczenie i w niezbędnym zakresie utrwalenie dowodów dla sądu. W postępowaniu przygotowawczym należy dążyć także do wyjaśnienia okoliczności, które sprzyjały popełnieniu czynu.

Podejrzany i jego prawa

Postępowanie przygotowawcze najczęściej prowadzone jest przez prokuratora, jednak w niektórych przypadkach także przez policję lub inne organy, którym przysługują uprawnienia policji (Straż Graniczną oraz Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego). Za podejrzanego uważa się osobę, co do której wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów, albo której bez wydania takiego postanowienia postawiono zarzut w związku z przystąpieniem do przesłuchania w charakterze podejrzanego.

Przed pierwszym przesłuchaniem poucza się podejrzanego o jego uprawnieniach. Podejrzany ma prawo przede wszystkim do składania wyjaśnień, do odmowy składania wyjaśnień lub odmowy odpowiedzi



Na postanowienie o postawieniu zarzutów podejrzanemu nie przysługuje zażalenie

na pytania, do składania wniosków o dokonanie czynności śledztwa lub dochodzenia. Ma też prawo do korzystania z pomocy obrońcy, do końcowego zaznajomienia się z materiałami postępowania, jak również prawo do przesłuchania w obecności obrońcy. Pouczenie to jest wręczane podejrzanemu na piśmie, który potwierdza to podpisem.

Śledztwo lub dochodzenie

Postępowanie przygotowawcze może być prowadzone w formie śledztwa lub dochodzenia. Podstawową formą postępowania przygotowawczego jest śledztwo.

Na podstawie art. 303 k.p.k. „jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, wydaje się z urzędu lub na skutek zawiadomienia o przestępstwie postanowienie o wszczęciu śledztwa, w którym określa się czyn będący przedmiotem postępowania oraz jego kwalifikację prawną”.

W przypadku otrzymania zawiadomienia o przestępstwie organ powołany do prowadzenia postępowania przygotowawczego obo-

wiązany jest niezwłocznie wydać postanowienie o wszczęciu, bądź odmowie wszczęcia śledztwa. Na powyższe postanowienie przysługuje zażalenie, może je złożyć pokrzywdzony oraz instytucja państwowa, samorządowa lub społeczna.

Terminy mogą zostać przedłużone

Szczegółowe przesłanki, w wyniku których prowadzenie śledztwa jest obowiązkowe, zawiera art. 309 k.p.k. Prowadzone śledztwo powinno być ukończone w ciągu 3 miesięcy.

W uzasadnionych wypadkach okres śledztwa może być przedłużony na dalszy czas oznaczony przez prokuratora nadzorującego śledztwo lub prokuratora nadzrędnego nad prokuratorem, który je prowadzi, jednak nie dłużej niż rok. W szczególnie zaś uzasadnionych wypadkach właściwy prokurator nadzrędnym nad prokuratorem nadzorującym lub prowadzącym śledztwo może przedłużyć jego okres odpowiednio na dalszy czas oznaczony.

Postanowienia końcowe

Śledztwo może zostać zamknięte lub umorzone. Jeżeli nie zachodzi potrzeba uzupełnienia śledztwa, wydaje się postanowienie o jego zamknięciu i ogłasza się je lub o jego treści zawiadamia się podejrzanego oraz jego obrońcę.

Natomiast, jeżeli postępowanie nie dostarczyło podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, wydaje się postanowienie o umorzeniu śledztwa. Na postanowienie o umorzeniu śledztwa przysługuje zażalenie – art. 322 oraz art. 323 k.p.k.

Ugody >> Jak się wycofać ze sporu

Gdy dochodzimy do porozumienia

▲ Między mną a moim sąsiadem już od kilku miesięcy trwa spór przed organem administracyjnym. Jednak w międzyczasie udało się nam dojść do porozu-

mienia i chcielibyśmy zawrzeć ugodę. Czy możemy to zrobić i czy są jakieś procedury – zapytał Jan Kalinowski z Łomży.

Ekspert

> Kamil Klemienia
radca prawny



▲ Tak. Taką możliwość stwarzają Państwu przepisy kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie z art. 114 i następnymi k.p.a. „w sprawie, w której toczy się postępowanie przed organem administracji publicznej, strony mogą zawrzeć ugodę – jeżeli przemawia za tym charakter sprawy, przyczyni się to do uproszczenia lub przyspieszenia postępowania i nie sprzeciwia się temu przepis prawa”.

Ugoda może być zawarta przed organem administracji publicznej, przed którym toczy się postępowanie w pierwszej instancji lub postępowanie odwoławcze, do czasu wydania przez organ decyzji w sprawie. Ugoda sporządza się w formie pisemnej i powinna ona zawierać: oznaczenie organu, przed którym została zawarta, datę sporządzenia, oznaczenie stron, przedmiot i treść ugody, wzmiankę o jej odczytaniu i przyjęciu, podpisy stron oraz podpis pracownika organu

▲ Złożyłam pozew do sądu pracy, ale jednak doszłam do porozumienia z pracodawcą. W jakim

▲ Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych stanowi tak zwane postępowanie odrębne.

Postępowanie to toczy się na podstawie ogólnych przepisów o procesie, czyli przepisów kodeksu postępowania cywilnego – z wyjątkami uregulowanymi w przepisach szczególnych dotyczących postępowania przed sądem pracy. Zgodnie z art. 203 § 1 kodeksu postępowania cywilnego „pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem

administracji publicznej upoważniono do sporządzenia ugody. Ponadto organ administracji publicznej utrwała fakt zawarcia ugody w aktach sprawy, w formie protokołu podpisanego przez osobę upoważnioną do sporządzenia ugody, musi ona ulec również zatwierdzeniu przez ten organ.

czasie można wycofać pozew z sądu pracy – zapytała nasza Czytelniczka z Białegostoku.

połączone jest zrzeczenie się roszczenia aż do wydania wyroku. Na późniejszym etapie postępowania cofnięcie pozwu wymaga zgody pozwanego. Należy podkreślić, iż w tym przypadku ma również zastosowanie art. 469 k.p.c., który stanowi, iż „sąd uzna zawarcie ugody cofnięcie pozwu, sprzeciwu lub środka odwoławczego oraz zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia za niedopuszczalne także wówczas, gdyby czynność ta naruszała słuszy interes pracownika lub ubezpieczonego”.

Nowelizacje >> Komisja za zwolnieniem

W rodzinie bez podatku

Członkowie najbliższej rodziny otrzymujący spadek, darowiznę czy pożyczkę powinni być zwolnieni z płacenia podatku – tak zdecydowała w minionym tygodniu komisja finansów publicznych.

Przypomnijmy, że rząd zaproponował, aby w nowelizowanej ustawie o podatku od spadków i darowizn wprowadzić zapis o zwolnieniu z podatku części pierwszej grupy podatkowej (małżonka, rodziców, dziadków, dzieci, wnuków, pasierbów, macochę, ojczyma). Komisja dodatkowo dopisała do tej grupy jeszcze rodzeństwo.

Przepisy nie ograniczają kwotowo majątku przekazywanego w ramach najbliższej rodziny. Ze zwolnienia podatkowego jednak będą korzystać tylko osoby, które poinformują urząd skarbowy o otrzymanym spadku czy

darowiznie. Ci, którzy zatają przed urzędem nabycie majątku, zostaną ukarani – zapłacą 20 proc. jego wartości. Teraz nowelizacją zajmie się Sejm, a potem komisja finansów publicznych. Następnie ustawa trafi znowu do Sejmu, a później do Senatu.

Przypominamy, że obecnie kwoty wolne wynoszą:

- dla nabywców z I grupy podatkowej (małżonek, zstępni, wstępni, pasierb, zięć, synowa, rodzeństwo ojczym, macocha, teściowie) – 9.637 zł
- dla nabywców z II grupy podatkowej (zstępni rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępni i małżonkowie pasierbów, małżonkowie rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonkowie rodzeństwa małżonków, małżonkowie innych zstępnych) – 7.276 zł
- dla nabywców z III grupy podatkowej (nabywcy) – 4.902 zł

Prawnik poradzi

Jeśli macie Państwo wątpliwości dotyczące spraw, w rozwiązaniu których może pomóc prawnik, skonsultujcie się z naszymi ekspertami. W redakcji Gazety Współczesnej w każdą środę, w godz. 12-13, dyżurują prawnicy z Kancelarii Radcy Prawnego Kamila Klemienia z siedzibą w Białymstoku przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 3, pok. 24 i 25. Nasi eksperci odpowiedzą na Państwa pytania – podpowiedzą, jak zgodnie z prawem można rozwiązać różne problemy. Do Państwa dyspozycji jest bezpłatna infolinia **0 800 127-067**. Na stronie „Masz prawo” co tydzień radzimy, jak bezpiecznie poruszać się w tzw. gąszczu przepisów prawnych.

zadzwoń do reportera

Piotr

Biziuk

0-85 748-74-74

GAZETA WSPÓŁCZESNA

27 września 2006

środa

Prasa sprzed lat

▲ Uczniowie na cenzurowanym.

Wszyscy uczniowie dojeżdżający do szkół autobusem wychodzącym z Korycina do Białegostoku o godz. 6.35 są anonimowi, bowiem żaden z nich nie nosi tarczy szkolnej. Może dlatego część z nich czując się bezkarnie zawiązała w autobusie klub kartiany „OKO”. Rolę zielonego stolika spełnia teczką z książkami położoną na kolanach. Pochylają się nad teczką: ten w brązowej welwetowej bluzie, mający zaondulowaną czuprynę, a na rękę niklowaną bransoletkę typu „kajdanki”, ten w czerwonej koszulce i inni. Najmłodszy z nich pełni rolę kibica strzygącego uszami na dźwięk forsy. Chłopcy grają hazardowo. Jeśli jadą w przyczepie bez konduktora, zamieniają ją w palarnię. I tak codziennie...

▲ Kto dbać powinien... o ulicę Wysoki Stoczek – pyta nasz czytelnik. – Nawierzchnia rozjeżdżona przez ciężkie samochody nie może być w nieskończoność podsypywana przez mieszkańców. Mostek na Białej to spróchniałe deski, groźne zawaleniem. Metalowej konstrukcji także nie konserwowano.

„Gazeta Współczesna”
z 27 września 1976 roku

Uśmiech w kadrze



Konie na owies pewniejsze od mechanicznych. Poza tym benzyna taka droga... Zdjęcie (poza konkursem) wykonał w centrum Białegostoku nasz fotoreporter. Jeśli udało się Wam zrobić śmieszne zdjęcia, nadeślijcie je do redakcji. Nie stawiamy żadnych ograniczeń, ważne, by obrazek rozbawiał oglądających. Na każdą osobę, której fotkę opublikujemy, czeka niespodzianka od „Gazety”. Pamiętajcie o dopisku „Uśmiech w kadrze”.

Region >> Lato było cieplejsze

Lipcowy ukrop

Przed wakacjami straszono nas deszczowymi prognozami i wizją 17 stopni w lipcowe południe. Po raz kolejny rzeczywistość nas zaskoczyła.

Ewa Wyrwas
ewyrwas@wspolczesna.pl

Lato dało się bowiem w kość miłośnikom skandynawskich klimatów, bo temperatury powyżej 30 stopni w dzień skutecznie zniechęcały do wydawania pieniędzy na wycieczki do Tunezji. Odczucia zwykłych obywateli potwierdzają specjaliści.

stoku. – Dla porównania, średnia temperatura z lat 1961-1990 dla tych miesięcy to 17,2 i 16,4 stopnia.

Wniosek nasuwa się więc sam – było ciepło, cieplej niż zazwyczaj. Jak podaje portal internetowy Twoja Pogoda, minione lato było jednym z najcieplejszych w ciągu ostatnich stu lat. Podlaski rekord padł jednak 13 lipca 1959 r. i wyniósł 35,3 stopnia na plusie. Najcieplejszym miastem były wówczas... Suwałki, czyli nasz polski biegun zimna. O tym, że pogoda potrafi rządzić się własnymi prawami, niech zaświadczy dodatkowo temperatura z 23 sierpnia 1964 r. Słupek rtęci spadł wtedy do 0,1 stopnia poniżej zera, a rekord należy do Szczecinka (dziś w województwie zachodniopomorskim), gdzie zazwyczaj jest najcieplej w Polsce.

Dlatego nie powinno nas też dziwić, iż deszczowy zazwyczaj lipiec był jak najbardziej suchy.

– Suma opadów dla tego miesiąca wyniosła 37,4 mm, a średnia to 80 mm – dodaje Dąbrowska-Sakowicz. – Z kolei w sierpniu spadło 209 mm, podczas gdy średnia suma wynosi 74.

W kontekście powyższych rewelacji aż strach pomyśleć, jaka będzie tegoroczna jesień.

Dowcip za dychę

▲ Pewna bardzo ortodoksyjna żydowska rodzina wyemigrowała z Rosji do Stanów Zjednoczonych. Z początku wszystko było fajnie, aż do dnia gdy ich jedyny syn wyprowadził się z domu i przystał do młodzieżowej komuny. Chociaż odwiedzał co jakiś czas rodziców, to staruszkowie po pięciu latach stracili całą nadzieję na to, że syn opamięta się i stanie się na powrót bogobojnym chasydem. Pewnego dnia...

– Mamo, żenię się – wykrzyczał już w progu syn, który niespodziewanie pojawił się w domu.
– Dobrze, synu. Ale ta twoja wybranka to pewnie nie Żydówka?

– Żydówka – odpowiedział młodzieniec.

– Chwała Najwyższemu – rzekła matka. – Jak się nazywa?

– Monica Lewinsky.

Nastąpiła cisza. Po dłuższej chwili staruszka zapytała:

– Synku, a nie próbowałeś pogodzić się z tym sympatycznym, czarnoskórym chłopcem, z którym żyłeś przez ostatnie dwa lata?

▲ Szef do sekretarki:

– Proszę tu przyjść, pani Basiu, coś pani podyktuję.

– Czy mam wziąć coś do pisania?

▲ Żyd widzi, jak Arab trzepie dywan:

– Co? Nie słucha się?

promocja



MULTIMEDIALNA HISTORIA POLSKI

w każdy wtorek

do czytania:

30 książek w atrakcyjny sposób opisujących nasze dzieje

do słuchania:

360 opowieści rekomendowanych przez MEN

do oglądania:

multimedialna wędrówka po osi czasu

DLA CAŁEJ RODZINY

Tom czwarty
Zjednoczenie
wraz z płytą CD
już od wtorku 3 października
z Gazetą Współczesną
za jedyne 9,90 zł
plus cena gazety

Każdy tom
w sprzedaży przez tydzień

GAZETA
WSPÓŁCZESNA

zadzwoń do redaktora

Anna
Wykowska

085 748 74 74

GAZETA WSPÓŁCZESNA

27 września 2006

środa

Posłuchaj fachowca

Czerwona bez przyczyny

▲ Mam kłopot z rumieńcem, który pojawia się często, szczególnie gdy jestem zdenerwowana, a czasem bez przyczyny. Chciałabym jakoś temu zapobiec albo ukryć. Mam cerę mieszaną i kłopoty z trądzikiem. Czy jest jakiś sposób na rumieniec – pyta Elwira z Elku?

Rumieniec – to dolegliwość, z którą będzie się Pani borykała do końca życia, jeżeli jego występowanie spowodowane jest płytko położonymi naczyniami krwionośnymi. Jednak można wyglądać i czuć się lepiej. Przede wszystkim trzeba wzmocnić ściany naczyń krwionośnych. Profilaktyka powinna głównie polegać na unikaniu solarium i odpowiednim zabezpieczeniu się przed słońcem. Latem proszę koniecznie korzystać z kremów z od-


Ekspert

> Kasia Tył

kosmetyczka z Elku

powiednimi filtrami, najlepiej mineralnymi, zawierającymi tlenek tytanu lub cynku. Poza tym mogę polecić podkłady kamuflujące w kolorze zielonym, który nakładamy pod fluid. (kall)

Pomoże tylko dermatolog

▲ Jak pozbyć się uciążliwego i szpecącego trądzika – pyta 14-letnia Monika z Olecka.

Trądzik występuje na podłożu łojotokowym i naczynioruchowym; skóra łatwo się czerwieni pod wpływem czynników fizycznych i emocjonalnych. Cera charakteryzuje się krostkami, grudkami i trwale rozszerzonymi naczyniami krwionośnymi. Często zmianom skórny towarzyszą stany zapalne oczu typu zapalenie spojówki, tęczówki, rogówki. Choroba ta generalnie ustępuje po 30. roku życia. U kobiet zmiany dotyczą przeważnie policzków, brody i czoła, u mężczyzn zaś częściej nosa.

Trądzik powinien być leczony przez specjalistę, lekarza dermatologa. Co zaostrza objawy? Ostre potra-


Ekspert

> Beata Kacprzyk

kosmetyczka z Elku

wy, stres, silne kosmetyki odżywcze, używki: alkohol, tytoń. Do pielęgnacji domowej powinna Pani stosować kosmetyki do skór wrażliwych. Nie wolno stosować peelingów. (kall)

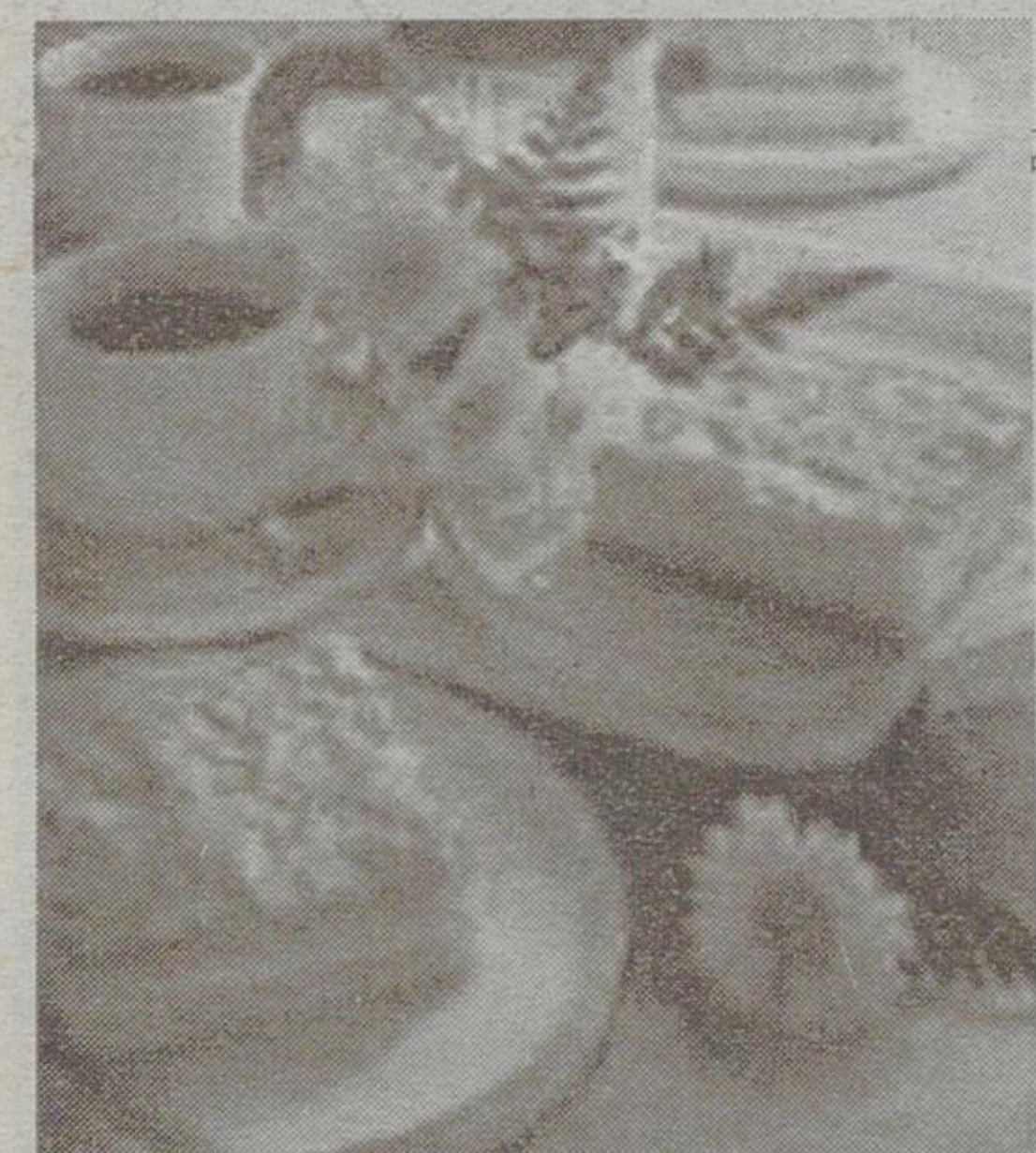
Gotowanie >> Ciasto prawie bez pieczenia

Delicja jabłkowa

▲ **Składniki:** ciasto – 3 szklanki maki, 1 szklanka cukru, 2 jaja, 1 margaryna, 1 łyżeczka proszku do pieczenia; pierwsza masa – 1/2 kg sera białego, 3 żółtka, cukier waniliowy, 5 łyżek cukru, 1/2 margaryny, 1/2 szklanki mleka, 1 łyżka maki ziemniaczanej (lub budyń); druga masa – 1 kg jabłek (najlepiej kwaśnych), 3 opakowania galaretek.

▲ **Przygotowanie:** Składniki na ciasto zagniatamy, dzielimy na 3 placki i pieczemy ok. 15-20 min.

Następnie przyrządzamy pierwszą masę gotując wszystkie składniki.



Najlepiej, żeby jabłka były kwaśne

Mleko i mąkę ziemniaczaną dodajemy dopiero pod koniec gotowania. Gorącą masę wylewamy na pierwszy placek i przykrywamy drugim.

Przygotowujemy kolejną masę: ok. 1 kg jabłek (najlepiej kwaśnych), gotujemy w garnku, na koniec wysypujemy galaretki i dokładnie mieszamy. Masę przykrywamy trzecim plackiem, który możemy posypać cukrem pudrem. (bisu)


Polecam

> Monika Bisz

farmaceutka z Bocięk

Delicja jabłkowa to odpowiednie ciasto na tę porę roku, ponieważ jego podstawą są jabłka. Smakuje mojej rodzinie i znajomym.

Zdrowie >> Chłoniak – nowotwór, który można pokonać

Badanie ratuje życie

Gdy zachorowałam na chłoniaka, byłam w ciąży – opowiada Marta Świerczyńska ze stowarzyszenia „Sowie Oczy”. – Nie wiedziałam ani co to za choroba, ani że to nowotwór.

Urszula Ludwiczak
uludwiczak@wspolczesna.pl

Marta miała szczęście, bo szybka diagnoza i odpowiednie leczenie spowodowały, że wyszła z choroby i urodziła zdrowe dziecko. Jednak w Polsce ciągle chłoniaki są zbyt rzadko wykrywane w początkowym stadium. Sytuację tę ma zmienić kampania edukacyjna pod hasłem „Chłoniak – nowotwór, który można pokonać. Zbadaj się.”

Znika odporność

Chłoniak to rodzaj nowotworu tkanki limfoidalnej, odpowiadającej za odporność ustroju.

– W każdym z nas codziennie wytwarzane są komórki nowotworowe – mówi prof. Janusz Kłoczko, kierownik Kliniki Hematologii Akademii Medycznej w Białymstoku. – Ale zazwyczaj ustrój sobie z nimi radzi.

Bywa jednak i tak, że organizm traci tę zdolność, a nieprawidłowe komórki dzielą się bez końca, bardzo szybko i w sposób niekontrolowany. Powstaje nowotwór, który może rozwinąć się np. w węzłach chłonnych, śledzionie, szpiku kostnym, krwi.

– Ale chłoniaki mogą rozwinąć się w każdym narządzie i w każdej grupie wiekowej – mówi prof. Kłoczko. – Co roku w Polsce wykrywamy 6-8 tys. nowych przypadków zachorowań. Notujemy ciągły wzrost tych nowotworów. Co gorsza, nie ma jednej przyczyny wywołującej



Jeśli zauważysz:

- ▲ powiększone węzły chłonne
 - ▲ gorączkę i pocenie się (szczególnie nocą)
 - ▲ duszność i kaszel
 - ▲ ogólne osłabienie, nagły spadek wagi
 - ▲ zmiany skórne, guzki, swędzenie
 - ▲ bóle brzucha
 - ▲ nieprawidłowe miesiączki
 - ▲ powiększone jądra
- może to nic poważnego, jednak nie lekceważ tych objawów i skonsultuj się z lekarzem.**

chłoniaka. Mogą to być czynniki środowiskowe (coraz większe zanieczyszczenia), infekcje, uszkodzenia układu odpornościowego, a także czynniki genetyczne.

– Obserwujemy, że chłoniak częściej występuje w rodzinach. Mamy teraz przypadek babci i wnuczki, chorujących w tym samym czasie na te nowotwory – opowiada prof. Kłoczko. – Częściej niż inni chorują też np. pracownicy przemysłu chemicznego, osoby mające kontakt z azbestem czy rolnicy mający kontakt z środkami chemicznymi.

Można wyzdrowieć

Chłoniaki bardzo często nie dają żadnych objawów lub dają takie, które często mylone są z innymi chorobami. Tymczasem medycyna dysponuje już nowoczesnymi lekami, które pozwalają na wyleczenie. Efek-

Gdzie po pomoc

- ▲ Bezpłatna infolinia o chłoniakach Polskiej Unii Onkologii – 0800 493 494 – czynna od poniedziałku do czwartku w godz. 16-22; na pytania odpowiadają lekarze
- ▲ 7 października w Białymstoku darmowe konsultacje specjalistów – zapisy do 29 września pod numerem tel. 085-651-05-34 w godz. 9-15.

ty zależą od odpowiedniego rozpoznania choroby i przeprowadzenia stosownej diagnostyki.

– Leczenie trzeba zacząć jak najwcześniej. Są to głównie chemioterapia i immunoterapia – mówi prof. Marek Wojtukiewicz, kierownik Kliniki Onkologii AMB.

Dobre rady

▲ **Klamki zawsze lśniące.** Klamki i okucia z mosiądzu najlepiej czyścić kredą rozrobioną ze spirytusem. Natomiast zielone naloty – czyścić kwasem z kiszzonej kapusty z popiołem lub solą zwilżoną octem.

Księga imion

▲ **Damian** – pochodzenia greckiego od słowa dēmios (lekarz ludowy). Oznacza: pogromca, poskromiciel, ale i uzdrowiciel. Ma związek z imieniem lekarza-męczennika, brata Kosmy. **Imieniny obchodzi:** 12 i 23 lutego, 14 lipca, 26 i 27 września, 14 listopada. **Znane osoby:** Damian Dacewicz (polski siatkarz), Damian Gorawski (polski piłkarz), Damian Łukasik (polski piłkarz), Damiano Cunego (kolarz włoski), Damiano Damiani



Damian Gorawski

(włoski reżyser), Damian Zimoń (polski duchowny katolicki).

Dorota
Naumczyk

085 748 74 58

GAZETA WSPÓŁCZESNA

27 września 2006

środa

Zapytaj eksperta

Jak pracować z dzieckiem, u którego stwierdzono dysleksję lub dysgrafię, jak wybrać temat na ustną maturę z języka polskiego, czy warto zgodzić się na wdrożenie obowiązkowych mundurków szkolnych i po co zapisywać dziecko na korepetycje – to tylko niektóre pytania, na które będziemy odpowiadać na naszej stronie „Od dzwonka do dzwonka”, która w każdą środę będzie ukazywała się na łamach „Gazety Współczesnej”. O pomoc w rozwiązywaniu problemów uczniów i ich rodziców poprosiliśmy zespół doświadczonych nauczycieli różnych przedmiotów, pedagogów i psychologów.



Zapraszamy do zadawania pytań i do poruszania na naszych łamach problemów nurtujących zarówno uczniów, jak i ich rodziców oraz nauczycieli.

(dona)

Nasza kampania >> Szkoła bez przemocy Po czwarte: nic nie ukrywamy

Jeszcze tylko do końca tygodnia szkoły, które chcą walczyć z agresją i przemocą na swoim terenie oraz promować właściwe wzorce postępowania, mogą zgłaszać się do ogólnopolskiej kampanii „Szkoła bez przemocy”. Aby wziąć udział w tej akcji, wystarczy przysłać zgłoszenie i zadeklarować respektowanie zasad „Kodeksu bez przemocy” oraz umieścić w widocznym miejscu plakat z tymże kodeksem i podejmować działania zapobiegające rozprzestrzenianiu się agresywnych zachowań.

Placówki, które zdecydują się przystąpić do ogólnopolskiej kampanii „Szkoła bez przemocy”, muszą do 29 września br. wysłać specjalne formularze zgłoszeniowe. Szczegółowy opis kampanii oraz formularz zgłoszeniowy można znaleźć na stronie: www.szkolabezprzemocy.pl. Tam też można znaleźć cały tekst Kodeksu „Szkoły bez przemocy”. My

zaś, na naszych łamach szczegółowo omawiamy kolejne punkty. Dzisiaj kolej na punkt czwarty.

Czwarty punkt kodeksu mówi: „Niczego nie ukrywamy”. Aby sprawdzić, czy placówka, do której uczęszcza nasze dziecko, przestrzega tego punktu, wystarczy zapytać w szkole: czy, kto i jak często prowadzi diagnozę problemu przemocy w szkole? Czy informuje się rodziców i uczniów o wynikach diagnozy sytuacji w szkole? W jaki sposób? Mówienie przez nauczycieli oraz dyrektora: „u nas nie ma przemocy” powinno być sygnałem ostrzegawczym. W grupie kilkuset dzieci i dorosłych trudno się spodziewać, że nigdy nie pojawi się agresywne zachowanie. Ważne jest, aby szkoła systematycznie przyglądała się temu problemowi i sprawdzała czy stosowane przez nią metody przeciwdziałania przemocy sprawdzają się.

(dona)

Nasza akcja >> Pomagamy w szkolnych problemach

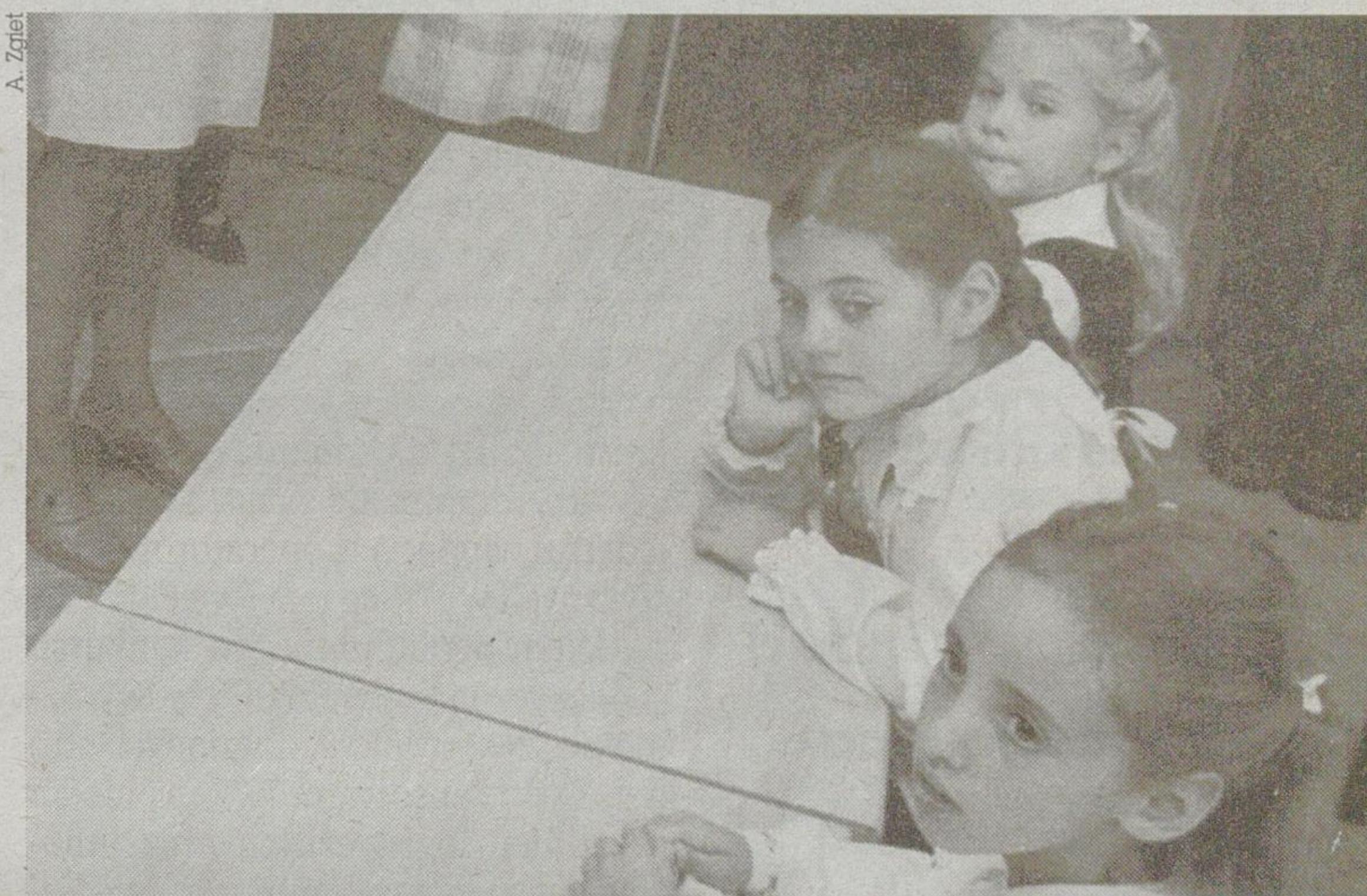
Mylą im się literki

Robią ogromne ilości błędów w dyktandach, nie potrafią zapamiętać historycznych dat ani pisowni wyrazów w obcych językach, na geografii mylą kierunki świata, a na matematyce – tabliczkę mnożenia.

Dorota Naumczyk
dnaumczyk@wspolczesna.pl

Najgorsze jednak jest to, że nawet jak takie dzieci zdobędą już z poradni psychologiczno-pedagogicznych zaświadczenia o swoich „schorzeniach” określonych u jednych dysleksją, u innych dysgrafią, to nauczyciele w szkole, nie chcąc tych zaświadczeń uznawać – skarży się mama gimnazjalistki z małej podbiałostockiej miejscowości (imię i nazwisko do wiadomości redakcji). – Może jeszcze w większych, miejskich szkołach nauczyciele są bardziej uświadomieni i wiedzą, jak pracować z dzieckiem, które ma dysleksję, ale w szkole mojej córki nikt się jej zaświadczeniem nie przejmie.

Pracownicy poradni psychologicznych, które wydają dzieciom orzeczenia o dysleksji, przyznają, że czasami docierają do nich sygnały, że nauczyciele „nie przejmują się tymi zaświadczeniami”. Nasza czytelniczka opowiada, że polonistka w szkole jej córki zdecydowała, że uczennica – z orzeczeniem o dysleksji – może zrobić w dyktandzie najwyżej dwa razy więcej błędów niż inne dzieci.



– Tymczasem ona potrafi w każdym wyrazie zrobić trzy błędy, tak jej się mylą literki – opowiada mama gimnazjalistki.

Psycholodzy z poradni pedagogiczno-psychologicznych twierdzą, że nauczyciel powinien:

1. Oceniać pracę ucznia dyslektycznego głównie pod kątem merytorycznym, bez obniżania oceny za błędy ortograficzne lub estetykę pisma.
2. Dziecka z trudnościami w czytaniu nie odpytywać publicznie.
3. Nie wyrzywać ucznia do natychmiastowej odpowiedzi, ponieważ często ma on trudności z szybkim przypominaniem sobie danych, dat, terminów, a także słówek podczas nauki języków obcych.
4. Pozwalać uczniowi na przerwy w pracy; dziecko dyslektyczne szybko się męczy, po 10 minutach intensywnej pracy musi odpocząć.
5. Dać uczniowi więcej czasu na nauczanie się wiersza na pamięć lub tabliczki mnożenia.
6. Pozwalać uczniowi na pisanie prac na maszynie lub na komputerze.
7. Nie obniżać oceny z zachowania za spóźnienia; dziecko dyslektyczne często nie ma wyczucia czasu i przestrzeni.

Ekspert

> Wojciech Cybulski

polonista, historyk, dyr. SP w Proskach



Nauczyciel powinien uwzględnić wnioski z opinii o dysleksji wystawionej przez poradnię pedagogiczno-psychologiczną i dostosować wymagania edukacyjne do takiego ucznia. Rzeczywiście jednak nigdzie nie jest powiedziane, ile błędów może popełnić dziecko z dysleksją. Potrzebna jest tu więc duża mądrość nauczyciela. Kryteria oceniania powinny jednak zostać uzgodnione z rodzicami ucznia i zapisane w wewnątrzszkolnym systemie oceniania - wewnętrznym dokumencie, który tworzy na własne potrzeby każda szkoła. Nauczyciel takie kryteria układa, a dyrektor szkoły je akceptuje bądź nie.

Dobre rady >> Warto uważnie obserwować małego ucznia

Jak rozpoznać dysleksję rozwojową?

Jeżeli rodzic bądź nauczyciel zauważy u dziecka poniżej wymienione symptomy, można zacząć podejrzewać dysleksję rozwojową. Warto wówczas zwrócić się po pomoc do którejś z poradni pedagogiczno-psychologicznych.

1. Trudności z wykonywaniem precyzyjnych ruchów, np. z zawiązywaniem sznurowadeł, używaniem nożyczek. W rysunkach widoczny zbyt mały lub zbyt duży nacisk ołówka, w piśmie – dysproporcje między literami, litery wychodzą poza linię.
2. Dziecko jest oburęczne, w codziennych czynnościach nie dominuje ani lewa, ani prawa ręka.

3. Dziecko ma trudności ze wskazywaniem na sobie części ciała i określeniem ich terminami: prawe – lewe oraz ze wskazaniem tego co znajduje się „na prawo” lub „na lewo” od niego.
4. Trudności z rysowaniem rombu, rysowaniem szlaczków.

5. Trudności z wyróżnianiem elementów z całości, a także z ich układaniem w całość, np. podczas budowania konstrukcji z klocków, układania mozaiki wg wzoru, z wyodrębnieniem szczegółów różniących dwa obrazy.
6. Trudności z poprawnym używaniem wyrazów przyimkowych: nad, pod, za, przed.

7. Wadliwa wymowa, „przekręcanie” wyrazów, błędy gramatyczne.
8. Trudności z zapamiętywaniem: wiersza, piosenki, więcej niż jednego polecenia w tym samym czasie.

9. Kształt liter jest zapamiętywany wolno, ich odczytanie przebiega w złym tempie.
10. Trudności w orientacji w czasie, np. określeniu pory roku, dnia, godziny na zegarze.

11. Trudności w nauce czytania.
12. Zwierciadlane pisanie liter i cyfr.

opr. (dona)

WSPÓŁCZESNA prowadzi kampanię społeczną „Szkoła bez przemocy”. W 19 największych polskich dziennikach regionalnych pokazemy, że z rosnącą falą agresji i przemocy w szkołach można sobie poradzić. Czekamy na telefon i e-mail z opiniami.

SPÓRZ INACJĘ

TP fundacja grupy TP współorganizator

partner merytoryczny: Stowarzyszenie Psychoprofilaktyki Szkolnej „Spórz Inaczej”

partner medialny: **Udetyka**

tel: 085 748 74 58 e-mail: dnaumczyk@wspolczesna.pl internet: www.wspolczesna.pl

Edukacja we Współczesnej!

Już w środę w Gazecie Współczesnej pierwsza z serii tablic edukacyjnych:

Literatura w okresie Starożytności i Średniowiecza

Znajdziesz na niej podstawowe informacje na temat:
▲ najważniejszych twórców
▲ kluczowych dzieł
▲ podstawowych nurtów filozoficznych i naukowych.

Wraz z pierwszą tablicą
praktyczna teczka
do kompletowania serii.

Kolejne tablice
co środę
w cenie Gazety

Gazeta Współczesna z dodatkami
już 4 października w środę
za jedyne 1,50 zł.

Region >> Nowa edycja konkursu dla studentów na logistyczną pracę roku 2006

Żak ma szansę na staż

Studenci i absolwenci ekonomicznych i technicznych kierunków mogą wziąć udział w najnowszej edycji konkursu „Logistyczna praca roku 2006”. Laureaci tego konkursu zostaną przyjęci na płatny staż w znanej firmie i otrzymają nagrody pieniężne.

Dorota Naumczyk
dnaumczyk@wspolczesna.pl

Polska jest jednym z ważniejszych krajów Europy świadczących usługi logistyczne i transportowe innym krajom naszego kontynentu. W wielu regionach powstają centra logistyczne i magazynowe,

dlatego też zapotrzebowanie na doskonale wykształconych specjalistów z tej dziedziny jest coraz większe i będzie stale rosnąć.

Najlepsza magisterka

Podczas Konferencji Polskich Uczelni Ekonomicznych w Warszawie odbyło się uroczyste wręczenie nagród laureatom „Logistycznej Pracy Roku 2005”. Podczas uroczystości zainaugurowana została również czwarta edycja konkursu na najlepszą pracę maderską z zakresu logistyki. Konkurs już po raz czwarty organizuje firma Schenker, jeden z wiodących operatorów logistycznych w Polsce i na świecie.

Celem ogólnopolskiego konkursu „Logistyczna Praca Roku” jest wyróżnienie szczególnie uzdolnionych studentów i absolwentów, promocja zagadnień logistycznych oraz innowacyjnych pomysłów w tej dziedzinie. Zwycięzcy otrzymają szansę rozpoczęcia kariery zawodowej w jednej z najdynamiczniej rozwijających się dziedzin gospodarki.

Laureaci konkursu zostaną przyjęci na płatny staż do jednego z oddziałów Schenker oraz otrzymają nagrody pieniężne. Fragmenty Logistycznej Pracy Roku 2006 zostaną opublikowane na łamach miesięcznika „Logistyka”,

patrona medialnego konkursu. Reguły konkursu oraz kryteria oceny prac są dostępne na stronie www.schenker.pl.

Firma dla studentów

– Jest w was wielki potencjał, jesteście świetnie wyszkoleni. – mówił Janusz Górski, prezes Schenker sp. zoo, przemawiając – w trakcie inauguracji tegorocznej edycji konkursu – do studentów przybyłych z całego kraju na warszawską uroczystość. – Potwierdza to fakt, że inwestorów zagranicznych zaskakuje poziom wykształcenia i stopień kompetencji pracowników w Polsce. Myślę, że wśród was znajdują się przyszli liderzy naszej gospodarki.

Schenker Sp. z o.o. jest międzynarodowym dostawcą zintegrowanych usług logistycznych, liderem na polskim rynku TSL. Dysponuje połączoną informatycznie siecią 17 terminali i centrów logistycznych oraz ponad 240 regularnych – krajowych i międzynarodowych połączeń samochodowych. Firma oferuje kompleksową obsługę logistyczną w skali drogą lądową, lotniczą i morską. Grupa Schenker zatrudnia 39 tys. pracowników w ponad tysiącu oddziałów na całym świecie. Jej pracownikami będą mieli szansę również stać się studenci, którzy wygrają w konkursie staż.



Wielu studentom zależy na szybkim znalezieniu pracy. Ułatwić to może udział w konkursie Schenker lub np. praca w wolontariacie

reklama

ABC LANGUAGE CENTRE dyr. mgr filologii angielskiej DOROTA MALEWSKA Białystok, ul. Akademicka 26A, Miłnowa 17 tel. (085) 744 70 75 tel./fax (085) 744 70 35 sekretariat czynny 14.00-17.00 www.abc-lc.bialystok.pl dorotamalewska@yahoo.co.uk	Nauczane języki Poziomy nauczania egzamin FCE, CAE, CPE Nowa matura, poziomy niższe filologia angielska, SGH ABC Playschool - ang. dla 4-5 latków codziennie! - Chase the Monkey - kurs dla dzieci 5-6 lat - Active Step Taking - kurs dla dzieci 7-9 lat - Emergency - kurs dla lekarzy i pielęgniarów - Communication Power - kurs dla nauczycieli języka angielskiego - 50 lat + kurs dla aktywnych - „1 to 100” - dla dorosłych początkujących	Cena 12,50-13,15 PLN/godz.	Liczba osób w grupie 6-10	Liczba godzin tygodniowo 30, 34, 51, 60, 68, 90 godz. w semestrze 2,3,4,6 godz. w tygodniu	rabaty i ceny promocyjne - zniżka dla stałych uczniów lub za całość opłaty, studenci, maturzyści, dzieci ABC Playschool - 2-tygodniowy, czerwcowy kurs gratis - filologia angielska, SGH - 10 najlepszych uczniów - nagrody dla laureatów corocznej ABC Olimpiady Języka Angielskiego - początek zajęć - dzieci i młodzież od 18 września - studenci i dorośli od 1 października	Dodatkowe uwagi 14 lat doświadczenia. Uczą mgr filologii angielskiej. - test kwalifikacyjny - 15 zł - Profile: ogólny, konwersacyjny, gramatyczny
British School Białystok, ul. Lipowa 4; tel. 732-64-74, 732-67-90 Augustów, ul. Rynek Zygmunta Augusta 10 tel. 644-59-00 Bielsk Podlaski, ul. Mickiewicza 58; tel. 730-31-01 Suwałki, ul. Utrata 2c („Alfa”) tel. 566-48-12 ogólnopolska szkoła językowa www.britishschool.pl	Nauczane języki i poziomy nauczania angielski, niemiecki, francuski, rosyjski, hiszpański, włoski wszystkie poziomy nauczania, przygotowanie do matur 2007 FCE, CAE konwersacyjny	Cena od 8,5 do 11,50 zł/godz.	Liczba osób w grupie 8-12	Liczba godzin w tygodniu 4	Rabaty i ceny promocyjne podręcznik, zeszyt ćwiczeń i segregator w cenie kursu!!! rabat za płatność za rok z góry; za kontynuację, członkom rodziny, studentom, za grupę poranną, za drugi język możliwość opłaty w 7 nieoprocentowanych ratach	Dodatkowe uwagi - maximum mówienia; - doświadczeni lektorzy; - bezpłatny test kwalifikacyjny; - proces nauczania ukierunkowany na konwersację; - indywidualnie opracowana metodyka Oxford; - urozmaicone materiały uzupełniające; - najwyższe wyniki w Polsce w badaniach egzaminów FCE, CAE, oraz egzaminów maturalnych; - badanie wyników nauczania i certyfikat ukończenia kursu; - kursy na zlecenie firm i instytucji
Szkoła Językowa Berlin www.berlin.edu.pl ul. Częstochowska 6A (Centrum) tel.: 085 746-15-55	JĘZYKI, POZIOMY: ANGIELSKI, NIEMIECKI, WŁOSKI wszystkie poziomy	RABATY I PROMOCJE Nasze ceny nie wymagają rabatów! SPRAWDŹ!	DODATKOWE UWAGI Wykwalifikowana i kreatywna kadra. Stały nadzór metodyczny. Multimedialna pracownia językowa. Możliwość opłaty w ratach. Bezpłatny test kwalifikacyjny. Podręczniki gratis.	CENA do 16.09.2006 kurs maturalny: 959 zł, kurs standardowy: 1149 zł kurs egzaminacyjny: 1149 zł, kursy dla dzieci: od 579 zł LICZBA OSÓB W GRUPIE 5 - 12 osób LICZBA GODZIN W TYGODNIU 2 x 45 min., 2 x 70 min., 2 x 90 min. Zapisy: PN - PT: 11.00 - 19.00, SOB: 10.00 - 13.00		
Akademia Fundacji Edukacji i Twórczości www.mentoring.pl 15-419 Białystok, ul. Św. Mikołaja 9, tel. 085 742 40 41, (42), (43), e-mail: biuro@mentoring.pl, biuro czynne: pn.-pt. 14.00-18.00	Najtaniej w mieście. Doświadczeni lektorzy. Centrum miasta. 890 zł za rok (120 godz.) studenci 780 zł (120 godz.) NOWOŚĆ!! - BUSINESS ENGLISH - KONWERSACJE Z NATIVE SPEAKER'EM					
MASTER Białystok 15-453 ul. Nowy Świat 2 tel./fax 744-5-744 www.master.szkoła.pl master@master.szkoła.pl	Kursy standardowe - wszystkie poziomy Nowa matura - wyłącznie z egzaminatorem Kursy egzaminacyjne	Kursy już od 570 zł za semestr!!!	Zniżki do 260 zł !!! Nieoprocentowane raty! Bezpłatne konsultacje i test kwalifikacyjny!			

Białystok >> Politechnika Białostocka przedłużyła rekrutację na I rok studiów

Elektroniczny student

Studentów, którzy 1 października rozpoczynają kształcenie na I roku studiów dziennych na Politechnice Białostockiej czeka sporo nowości. Otrzymają oni elektroniczne legitymacje i będą mogli uczestniczyć w bezpłatnych zajęciach wyrównawczych z matematyki i fizyki.

Dorota Naumczyk
dnaumczyk@wspolczesna.pl

Szansa dla kandydata

Jednak nie na wszystkich kierunkach bezpłatnych studiów dziennych są jeszcze wolne miejsca. Osoby, które chciałyby kształcić się w trybie dziennym, mogą jeszcze ubiegać się o przyjęcie na wszystkie kierunki Wydziału Mechanicznego na białostockiej uczelni. Indeksy do wzięcia są też na dwóch zamiejscowych wydziałach Politechniki Białostockiej: w Suwałkach i Hajnówce.

Natomiast spośród niestacjonarnych kierunków kształcenia proponowanych przez Politechnikę Białostocką, na prawie wszystkich kierunkach można jeszcze znaleźć wolne miejsca – z wyjątkiem najbardziej obłożonych kierunków podczas tegorocznej rekrutacji: informatyki, zarządzania i inżynierii produkcji, politologii, automatyki i robotyki oraz edukacji techniczno-informatycznej.

Nowoczesna legitymacja

Osoby, które dostaną się na I rok studiów dziennych na Politechnikę Białostocką, otrzymają elektroniczne legitymacje studenckie. Za taki dokument student zapłaci 17 zł.

– Jako że jesteśmy uczelnią techniczną, korzystamy z najnowszych technologii i – wzorem najnowocześniejszych europejskich uczelni – wprowadzamy pilotażowo ten typ legitymacji – mówi Anna Leszczuk-Fiedziukiewicz, rzecznik prasowy PB. – Ta legitymacja posiada

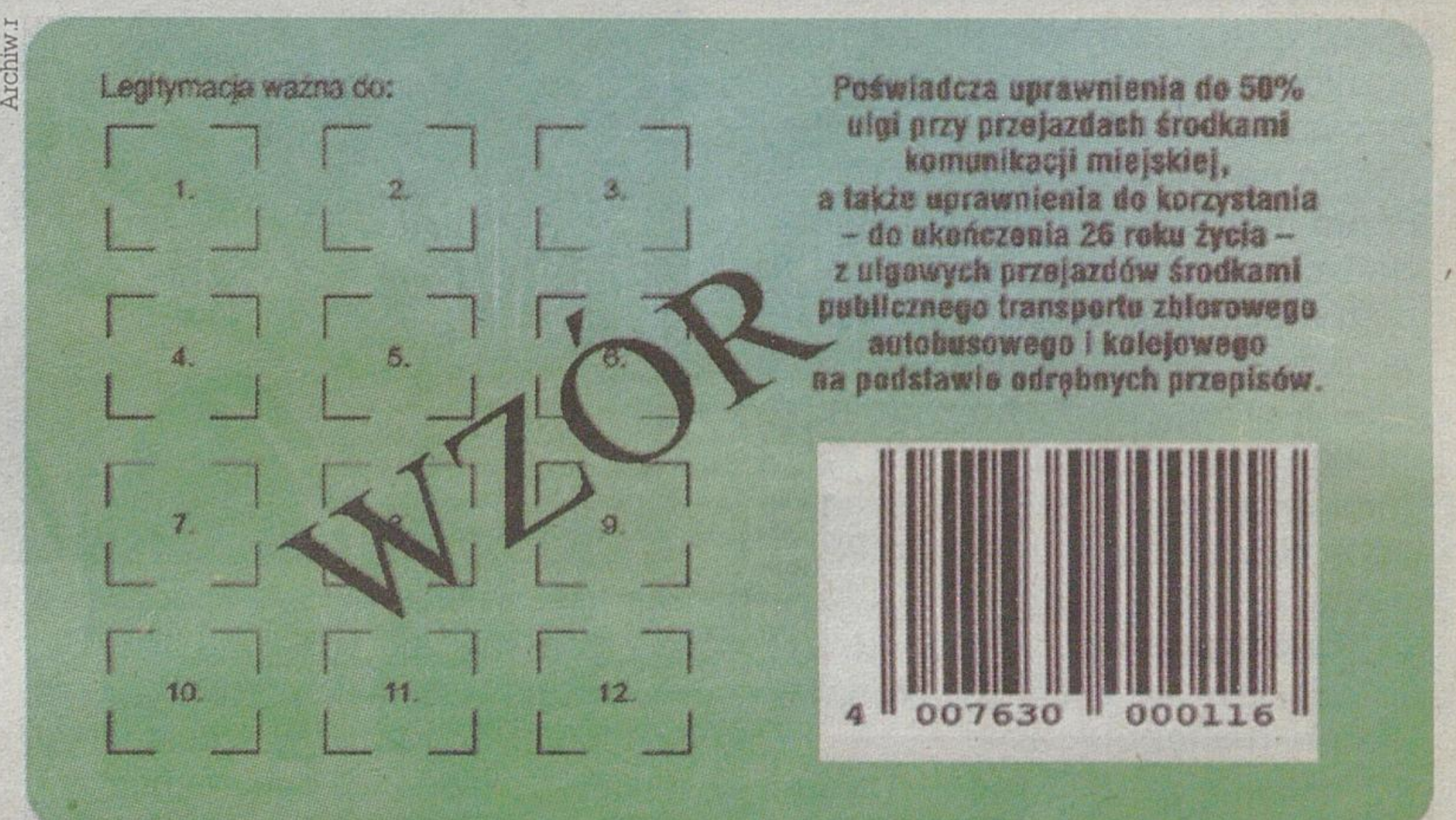
specjalny chip i aktualizowana będzie co semestr poprzez nalepienie hologramu.

Dokument będzie spełniał funkcję identyfikacyjną oraz zastąpi kartę biblioteczną. W przyszłości zaś tego typu legitymacje będą mogły zastąpić również klucze do akademików oraz służyć jako czytniki do ksero, a także – jako bilety MPK.

Uczelnia zakupiła już nowoczesną maszynę drukującą tego typu dokumenty i zamierza zaproponować innym białostockim szkołom wyższym usługę przygotowywania elektronicznych legitymacji.

Wyrównają poziom z matmy i fizy

W tym roku co trzeci student I roku studiów dziennych na Politechnice Białostockiej będzie też mógł skorzystać z bezpłatnych zajęć wyrównawczych z fizyki i matematyki. Do takich zajęć będzie kwalifikował specjalny test, do którego studenci przystąpią już w pierwszym tygodniu nauki. Test zostanie ułożony przez kadrę PB w oparciu o standardy wymagań egzaminacyjnych na poziomie rozszerzonym nowej matury. Do uczestnictwa w zajęciach wyrównawczych zostaną zakwalifikowani studenci, którzy nie uzyskają 50 proc. punktów z tego testu.



Takie legitymacje otrzymają studenci Politechniki Białostockiej

**biuro ogłoszeń
Gazety Współczesnej
przy ulicy
św. Mikołaja 1**



Wydawnictwo Prasa Podlaska sp. z o.o.
15-419 Białystok, ul. św. Mikołaja 1,
tel. (085) 748 74 30, 745 59 87.

Wyższa Szkoła Ubezpieczeń

z Krakowa - Inkubator Przedsiębiorczości w Białymstoku

studia licencjackie

FINANSE I BANKOWOŚĆ
Administracja
Zarządzanie
Ubezpieczenia społeczne
Ubezpieczenia gospodarcze
Turystyka
Nieruchomości
Asystent osoby niepełnosprawnej
Pracownik socjalny

studia podyplomowe

Bezpieczeństwo, Higiena Pracy i Prawo Pracy

Informacja:

Inkubator Przedsiębiorczości w Białymstoku
ul. Narewska 11 (budynek II Liceum) tel. 085 652 53 28

Promocja! Opłaty dostosujemy do Twoich możliwości!

zak
CENTRUM NAUK I BIZNESU

Mówią o nas, że jesteśmy **najlepsi!**
Certyfikat ISO 9001:2001

semestr gratis
raty już od 69zł
wpisowe 0zł

Dwuletnie Szkoły Policealne: technik: administracji, archiwista, bhp, budownictwa, ekonomista, handlowiec, hotelarstwa, informacji naukowej, informatyk, logistik, obsługi turystycznej, ochrony środowiska, organizacji reklamy, organizacji usług gastronomicznych, rachunkowości, rolnik, spedycja, usług fryzjerskich, usług kosmetycznych.

Jednoroczne Szkoły Policealne: architektura wnętrz, biomasz, choreoterapia z psychologią, ekspedycja, fizjoterapia, fryzjerstwo, gastronomia, grafika komputerowa, infobroker, instruktor samoobrony, logistyka, masaż leczniczy, menadżer, obsługa celna i spedycja, pracownik ds. osobowych, pracownik samorządu terytorialnego ds. europejskich, przedstawiciel handlowy, psychologia z socjologią, rachunkowość i finanse, sekretarka, stylizacja i wizaż, trener fitness.

2 i 3-letnie Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
Szkoła Detektywów i Ochrony „Rutkowski & Czerwiński”
Bogata oferta kursów

Zaświadczenia do WKU i ZUS.

Białystok,
ul. Świętego Rocha 6 lok. 15
tel. (085) 746-08-40,
fax. (085) 746-02-38
Łomża, ul. Legionów 7
tel. (086) 215-02-15
Suwałki, ul. T. Kościuszki 76
tel. (087) 566-34-20

58 kierunków w 49 miastach!
infolinia 0 801 100 777
www.zak.edu.pl

Nazwa szkoły	adres, numery telefonów, faks	nauczane języki i poziomy nauczania	cena	liczba osób w grupie	liczba godzin w tygodniu	rabaty i ceny promocyjne	dodatkowe uwagi
 TWP TOWARZYSTWO WIEDZY POWSZECHNEJ LICENCJONOWANY OSRODEK TELC	Białystok, ul. Warszawska 2 tel. 085 74-35-106, 085 74-35-705 (w dni powszednie 8.00-18.00, od 18 IX w soboty 8.00-13.30, w niedziele 8.00-11.30) www.twp.bialystok.pl e-mail: nauka@twp.bialystok.pl	- angielski - 6 poziomów ogólnych, Business English, przygotowanie do matury, FCE, CAE, TELC - niemiecki - 3 poziomy ogólny ZD (z egzaminem), ZMP - francuski - 3 poziomy ogólny - włoski - 3 poziomy ogólny - rosyjski - 3 poziomy ogólny - hiszpański - 3 poziomy ogólny	6,50-10,00 zł/godz.	6-12 osób	1 x 3 godz. 2 x 2 godz. 3 x 2 godz. Organizujemy kursy: 120 godzinne - roczne 90 godzinne - przygotowujące do matury 60 godzinne - semestralne i intensywne	10% - za dokonanie opłaty za kurs przed rozpoczęciem nauki 10% - uczniom i studentom na podstawie ważnej legitymacji 5% - za kontynuację nauki w naszej szkole 5% - za naukę dwóch języków jednocześnie 5% - zniżka rodzinna Zniżki są sumowane. Istnieje możliwość opłaty w 4 nieoprecentowanych ratach.	- 50-letnie doświadczenie w prowadzeniu kursów językowych - profesjonalna kadra lektorów - bezpłatne testy kwalifikacyjne - rabaty przy zakupie podręczników - bezpłatne materiały uzupełniające - nauka w centrum miasta - zajęcia poranne, popołudniowe oraz weekendowe - kursy na zamówienie instytucji - dodatkowy rabat w opłacie za egzamin TELC udzielany uczestnikom kursów prowadzonych w TWP

 PRIMA Białystok, ul. Sienkiewicza 55A DH Trzy Kłasy IV p. tel. 675 35 40, fax 654 57 56 www.prima.edu.pl prima@prima.edu.pl	OSRODEK NAUCZANIA JĘZYKÓW OBcych	Przedmiot kursu JEZYK ANGIELSKI Typy kursów: 1/ ogólnojęzykowe 2/ egzaminacyjne 3/ dla wyjeżdżających 4/ wyrównawcze i doskonalące dla gimnazjum i liceum 5/ „powtórz poziom”/„przeskocz poziom” 6/ maturalne 7/ konwersacyjne 8/ „bezsztresowe” dla dorosłych	Poziomy nauczania początkujący do proficyjności FCE CAE CPE TOEIC TOEFL	cena 1 godz. (45 min) dorośli dzieci 11,15 12 16,45 8 16,45 8	liczba osób w grupie dorośli dzieci 12 8 8 8	liczba godzin w semestrze 60, 90 30 30, 45	liczba godzin w tygodniu 4, 6 2 2, 3	Zniżki w opłatach - 5% za pełną opłatę przed rozpoczęciem zajęć - 10% rodzinna - za kontynuację, powiększana corocznie	Informacje dodatkowe oferta specjalna - ONJO PRIMA funduje stypendium na kurs językowy w Wielkiej Brytanii - ONJO PRIMA jest wyłącznym Akredytowanym Centrum Egzaminacyjnym ETS w woj. podlaskim, oferującym międzynarodowy egzamin TOEIC dostępny w 80 krajach świata (honorowany przez Urząd Służby Cywilnej),
--	---	--	--	---	---	--	--	--	--

GŁOS POWIATU WYSOKOMAZOWIECKIEGO



www.wysokomazowiecki.pl

nr 77 27.09.2006 r.

Informacja dotycząca funkcjonowania szkół ponadgimnazjalnych w Powiecie Wysokomazowieckim

Sieć szkół ponadgimnazjalnych została określona w Uchwale Rady Powiatu Wysokomazowieckiego z 29.06.2005 r. w sprawie ustalenia sieci publicznych szkół ponadgimnazjalnych, mających siedzibę na obszarze Powiatu Wysokomazowieckiego.

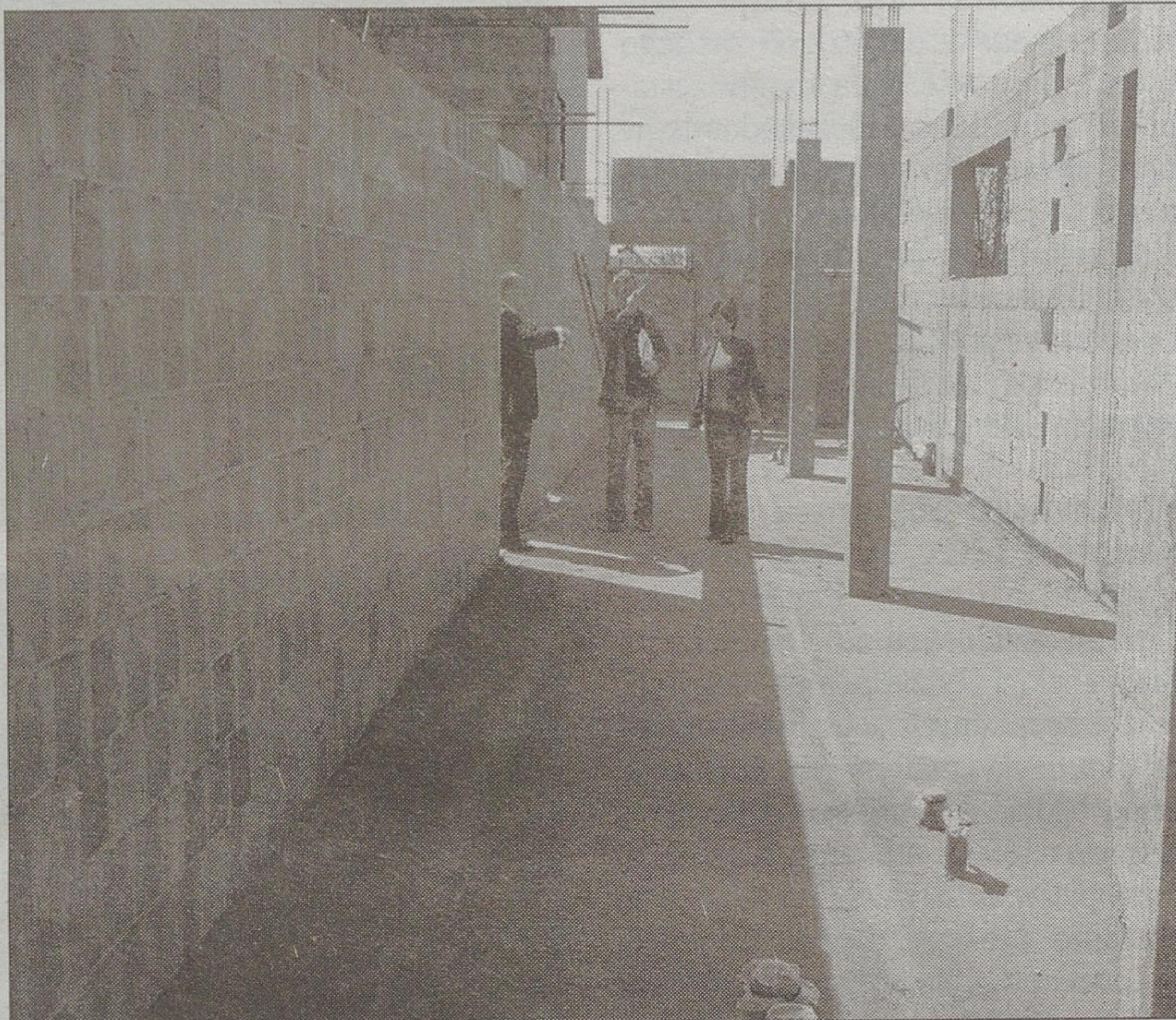
Zarząd Powiatu, na wniosek dyrektorów szkół, wyraził zgodę na ustalenie profili kształcenia ogólnozawodowego i zawodów oraz ustalił liczbę oddziałów i liczbę uczniów przyjmowanych do klas pierwszych, a także miejsc w internatach na rok szkolny 2006/07. Przed rekrutacją do szkół przeprowadzono szereg zadań promujących nasze placówki oświatowe. W okresie od 10 kwietnia do 6 lipca 2006 r. przeprowadzono rekrutację młodzieży do klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych. Rekrutacja do szkół dla dorosłych trwała do 28 sierpnia.

Rekrutacja uczniów do klas I na rok szkolny 2006/07 przedstawia się następująco:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Ciechanowcu - 13 oddziałów, 420 uczniów,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Czyżewie - 7 oddziałów, 212 uczniów,
- Zespół Szkół Rolniczych w Krzyżewie - 7 oddziałów, 191 uczniów,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących i Policealnych w Wysokim Mazowieckim - 10 oddziałów, 296 uczniów,
- Centrum Kształcenia Zawodowego w Wysokim Mazowieckim - 7 oddziałów, 183 uczniów,
- Zespół Szkół Zawodowych w Wysokim Mazowieckim - 7 oddziałów, 168 uczniów.

W bieżącym roku wykonano w szkołach następujące prace:

- ZSOiZ w Ciechanowcu - wyremontowano 2 klasopracownie, ułożono podłogę w pokoju nauczycielskim, odnowiono podłogę w sali gimnastycznej, wymieniono główną tablicę rozdzielczą, odnowiono łącznik przejścia na boisko szkolne, wy-



Starosta na budowie hali sportowej w Czyżewie

malowano wszystkie pomieszczenia kuchenne, kotłownię w szkole i internacie, sporządzono dokumentację na termomodernizację budynku szkoły i internatu,

- ZSOiZ w Czyżewie - kontynuowano budowę hali sportowej, odnowiono sale lekcyjne,

- ZSOiP w Wysokim Mazowieckim - wyremontowano 1 salę lekcyjną,

- ZSR w Krzyżewie - odnowiono kuchnię i zaplecze kuchenne, podjęto działania związane z planowym remontem likwidacji barier architektonicznych w ruchu osób niepełnosprawnych: podjazdu do budynku szkoły, dostosowaniu sal lekcyjnych na parterze, dostosowaniu zaplecza sali gimnastycznej, podjazdu do internatu, dostosowaniu pomieszczeń w internacie i stołówce (termin zakończenia prac do 31 października br.),

- ZSZ w Wysokim Mazowieckim - wymieniono część stolarki okiennej w budynku szkolnym, poprawiono dach nad salą gimnastyczną i łącznikiem do niej, usunięto awarię wodno-kanalizacyjną w pod-

piwniczeniu szkoły, naprawiono instalację elektryczną w pomieszczeniach szkolnych, uzupełniono tynki na ścianach, sufitach i lamperach w pomieszczeniach szkolnych. Przeprowadzono remont pokoju nauczycielskiego oraz wyposażono go w nowe meble.

Dzięki wnioskowi płynącemu z Zarządu Powiatu podpisano umowy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi na zakup w 2006 r. pomocy naukowych do poniższych szkół:

- CKZ w Wysokim Mazowieckim (50 tys. zł) zakup siewnika zbożowego, rozsiewacza nawozów, opryskiwacza zawieszanego, kosiarzki rotacyjnej i dożarki rurociągowej,

- ZSR w Krzyżewie (50 tys. zł) zakup ciągnika rolniczego,

- ZSZ w Wysokim Mazowieckim (50 tys. zł) - zakup mikroskopu z kamerą, refraktometru, polarymetru, wago-suszarki, spektrofotometru oraz laptopa z rzutnikiem.

W ZSOiZ w Ciechanowcu zakupiono samochód Volkswagen Transporter przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, 9 osobowy, współfinansowany ze środków PFRON i własnych. W CKZ w Wysokim Mazowieckim zakupiono wyposażenie do pracowni mechatroniki na kwotę 564.384,54 zł, współfinansowane ze środków PHARE 2003 w wysokości 75% i własnych 25%. W skład pracowni wchodzi stanowiska dydaktyczne, sprzęt komputerowy i oprogramowanie dydaktyczne. Na pracownię zaadaptowano poddasze w budynku szkoły. Ponadto zaadaptowano 2 sale do nauki języków obcych. Wyposażenie do jednej z tych sal, tj. pracowni do nauki języka rosyjskiego będzie zakupione ze środków uzyskanych w ramach aktywności repatriantów.

Ponadto ZSZ i ZSOiP w Wysokim Mazowieckim, ZSOiZ w Czyżewie oraz ZSR w Krzyżewie są na liście szkół wytypowanych do udziału w projekcie „Pracownie komputerowe dla szkół” edycja 2006.

Nowa pracownia CKZ

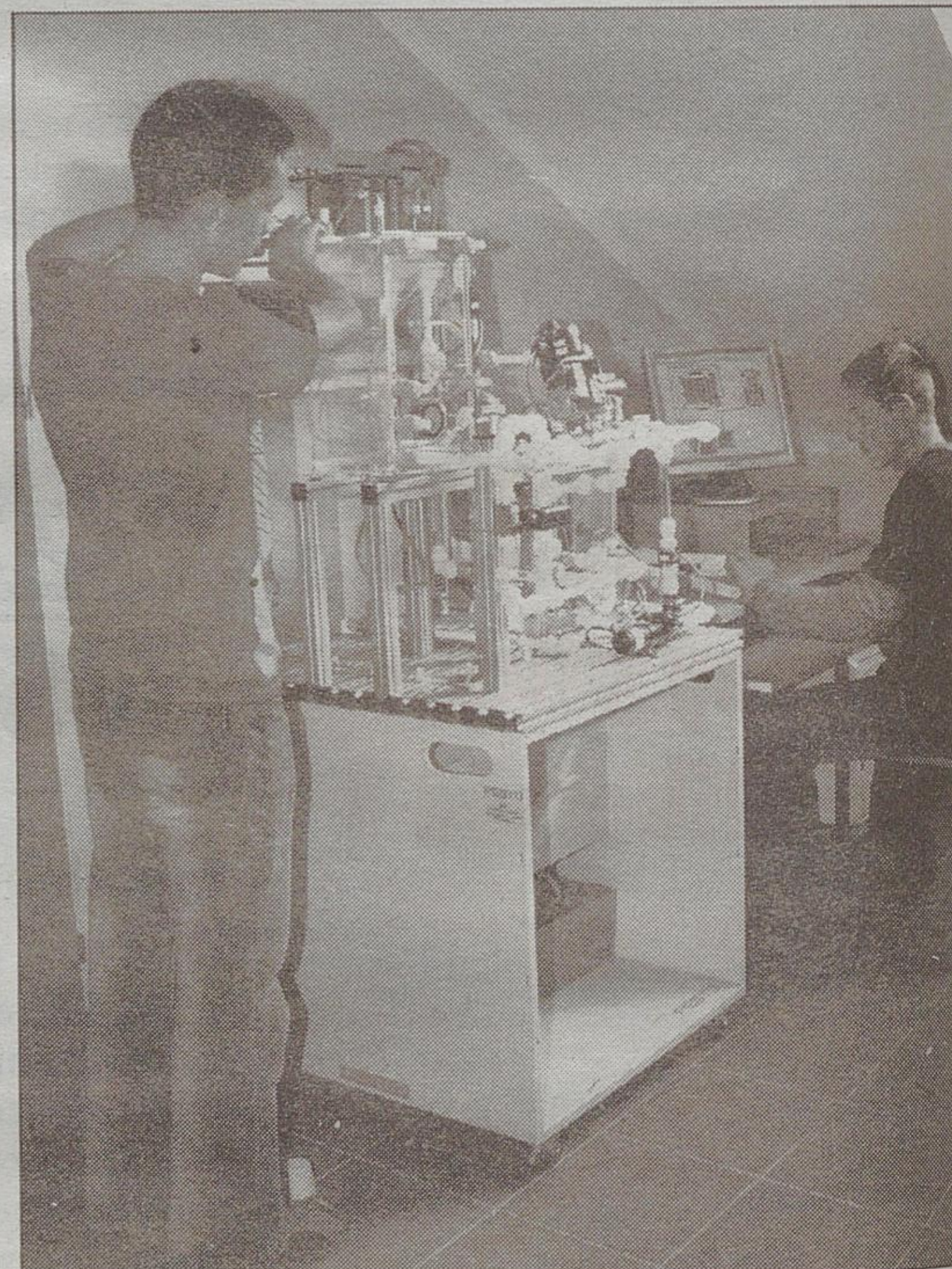
Centrum Kształcenia Zawodowego w Wysokim Mazowieckim uzyskało w bieżącym roku dotację na zakup sprzętu w ramach programu „Wsparcie na modernizację oferty edukacyjnej” w ramach konkursu Phare 2003 Rozwój Zasobów Ludzkich.

W ramach realizowanego projektu zakupiono wyposażenie i oprogramowanie do pracowni mechatroniki. Wartość zakupionej pracowni wynosi 105.869,00 EUR i jest ona sfinansowana w 75% ze środków Unii Europejskiej, pozostałe 25% oraz podatek VAT ze środków Powiatu Wysokomazowieckiego. Wyposażenie pracowni obejmuje trzy wirtualne laboratoria Unitr@in do realizacji nowoczesnej koncepcji aktywnej nauki elektrotechniki i elektroniki, techniki cyfrowej, techniki regulacji oraz energoelektroniki. Wyposażenie pracowni stanowią ponadto nowoczesne stanowiska dydaktyczne do prowadzenia ćwiczeń z zakresu: pneumatyki i elektropneumatyki, pneumatyki regulacyjnej, hydrauliki i elektrohydrauliki, sterowników PLC, symulacja procesów przemysłowych, sensoryki (czujniki zbliżeniowe, czujniki odległości i położenia, czujniki siły i ciśnienia), procesów ciągłych.

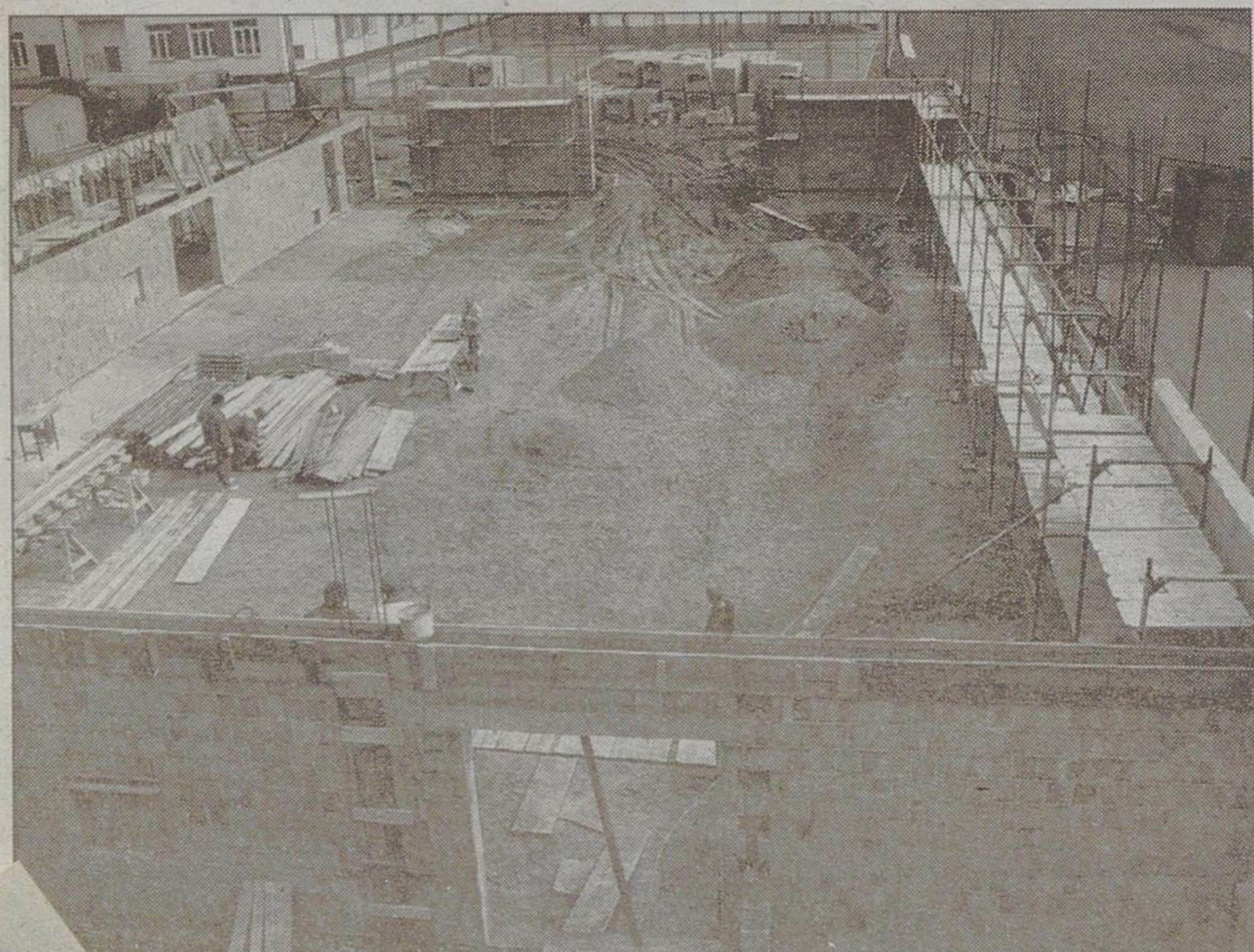
Większość stanowisk dydaktycznych wyposażona jest w komputery ze specjalistycznym oprogramowaniem do projektowania i symulacji pracy układów hydraulicznych, pneumatycznych oraz programowania robotów. Zastosowane w pracowni środki dydaktyczne umożliwiają w sposób interdyscyplinarny realizację programów nauczania poprzez powiązanie mechaniki i elektroniki z

techniką mikroprocesorową i informatyką. Umożliwi to pobudzenie wyobraźni i kreatywności wśród uczniów.

Realizację przedsięwzięcia zakończono przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego. Dzięki projektowi szkoła uruchomiła nowy kierunek kształcenia w zawodzie technik mechatronik. Technik mechatronik jest zawodem w przyszłości przygotowywującym do wykonywania wielu zadań związanych z projektowaniem, montażem i demontażem, programowaniem i użytkowaniem, diagnozowaniem i naprawą urządzeń i systemów mechatronicznych. Jest to zawód szerokoprofilowy, umożliwiający wstępną specjalizację. Tematyka specjalizacji może dotyczyć: mechatroniki procesów przemysłowych, mechatroniki pojazdów samochodowych, mechatroniki rolniczej, robotyki, programowania i obsługi obrabiarów CNC, urządzeń mechatronicznych powszechnego użytku, systemów transmisji danych, mechatroniki ochrony środowiska, mechatroniki paramedycznej.



CKZ w Wysokim Mazowieckim zakupiło wyposażenie i oprogramowanie do pracowni mechatroniki



budowlane, stan na kwiecień 2006 roku



Nowa pracownia wesprze proces kształcenia w zawodzie technik mechanik i mechanik pojazdów samochodowych



PODLASKA FUNDACJA
ROZWOJU REGIONALNEGO

REGIONALNY PUNKT KONSULTACYJNY

działający przy Podlaskiej Fundacji Rozwoju Regionalnego

świadczy **bezpłatne usługi informacyjne**
dla Mikro, Małych i Średnich Przedsiębiorstw w zakresie:

- pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania działalności gospodarczej;
- administracyjno-prawnych aspektów prowadzenia działalności gospodarczej;
- zarządzania przedsiębiorstwem;
- zasad przygotowywania rozliczeń i wniosków o wypłaty wsparcia

Punkt Konsultacyjny jest czynny od poniedziałku do piątku w godz 8.00-16.00;
ul. Waszyngtona 29, 15-304 Białystok, tel. (085) 653 72 13, fax (085) 742 00 44



UNIA EUROPEJSKA

Projekt współfinansowany
ze środków Europejskiego
Funduszu Rozwoju Regionalnego



UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆ

AUTOMOTO

KUPIĘ

***POWYPADKOWE** najdrożej skupuję. 0501-328-434.

POLONEZ atu plus, gaz. 0604-332-657.

SKUP aut powypadkowych. Zaświadczenia do wyrestrowania. Sprzedaż części (www.czesci.ambit.pl),
Tel. (085) 7197-542, 0604-95-95-99.

SKUP aut rozbitych oraz anglików. www.kon-pol.pl. 0501-206-406, (085) 715-27-95.

SPRZEDAM

126P (1999). (087) 644-30-20.

AUDI 1,9TD (1993), 11.500 zł. (085) 711-47-61.

AUDI 100 C4 2.4D (1992), 12.000. 0502-359-979.

AUDI A4 1.9TDI (1995), 14.500. 0501-514-238.

AUDI A4 1.9TDI (1995), 16.200. (085) 711-36-52, 0691-756-871.

AUTOBUS sprzedam, H1011, H1012, Jelcz. 0602-600-222.

BMW 324TD kombi (1991), 8.000. 0513-567-050.

CHRYSLER 300C 3.5 V6 (2005), niebieski met, pełna opcja, lekko uszkodzony, ocłony, opłacony, 56.100. 0602-557-199, 0602-591-457.

CITROEN berlingo 1,9 diesel (1998) ciężarowy, sprowadzony, 8.500 zł. 0604-270-922.

CITROEN C15 2 szt. 5.000. 0508-330-590.

CITROEN C5 2.0HDI (2002), 28.500. (085) 711-36-52, 0691-756-871.

CZĘŚCI różne peugeot 306 kombi, silnik, zawieszenie. 0502-534-719.

DODGE grand caravan (12.2003), 38.000 km, pełne wyposażenie bez skór, 40.100. 0602-557-199, 0602-591-457.

FIAT 126p, (1990), stan dobry. 0511-852-258, (086) 275-11-42.

FIAT ducato max 9-osobowy (1999). 0503-870-089.

FORD galaxy 1.9TDI, 29.000. 0506-053-118.

FORD mondeo 2.5 V6 gaz, kombi, 13.500. 0602-773-614.

HONDA acura 2,4i TSX, (IX.2005), 10 tys.km., pełne wyposażenie, lekko uszkodzona, 45.100 brutto. 0602-557-199, 0602-591-457.

HONDA CRV (1999), 31.000. 0509-774-997.

IVECO Turbodaily 35.10v (1996). 0502-265-181.

JEEP liberty 3,7i 4x4, limited, (XII.2004), 18 tys.km., srebrny metalik, pełna opcja, 52.100 brutto. 0602-557-199, 0602-591-457.

KAMAZ 65115, 2000, wywrotka, (087) 567-97-85.

KAMAZ 6x6 przyczepa do lasu - pług do śniegu, zbiornik na szambo - paliwo, od 1.800 zł. 0607-351-355.

LUBLIN (1998) 2.9, rozbity, 6.000,-. 0501-760-537.

LADA 2107 1500, (1989), gaz, hak, radio, opłacona, 900 zł. 0667-347-173.

MAZDA „6“ 3,0 V6 (2006), sedan, niebieska, maksymalne wyposażenie, tiptronic, 65.100 brutto. 0602-557-199, 0602-591-457.

MERCEDES 124 3.0 gaz, (1987) bogate wyposażenie. (086) 272-67-79, 0696-087-301.

MERCEDES E-220 CDI, 150 KM, (XII.2000), awangarde, xenony, bezwypadkowy, pełna opcja, 46.500 zł. 0602-557-199, 0602-591-457.

MERCEDES vito 2,3 diesel, (1997), 19,8 tys.zł. 0501-514-238.

OMEGA 2.0 16V, CD, kombi, (1995), grafitowy met, bogate wyposażenie, 14.200. 0602-691-110.

OPEL astra 1,7 TD, 12.200 zł. (085) 718-58-38, 0503-16-95-11.

OPEL astra-II 2,0DTI (1999), 15.500 zł. 0661-117-809.

OPEL frontera 2,8 TDI (1996), 20.500 zł. (085) 711-36-52.

OPEL meriva 1,7CDTI, (2003/2004), bezwypadkowy, czysty, zadbane, książka serwisowa, 32.900 zł. (085) 662-16-00, 0608-835-822.

OPEL vectra 1,8 benzyna + gaz fabryczny, klima (1999) 16.500 zł. 0604-270-922.

OPEL vectra 1.8 benzyna, gaz, holenderski, (1990), alufelgi, 5.000 zł. 0505-339-861.

PASSAT 1,8B + gaz (1994) kombi, czarny metalik, 12.500 zł. 0604-270-922.

PASSAT 1,9D kombi (1990), 7.200 zł. 0604-270-922.

PASSAT 1,9TDI (1996) kombi, 16.000 zł. (087) 643-65-72.

PASSAT 1,9TDI sedan (1997), 20.500 zł. 0508-051-574.

PASSAT 1.9TDI 110KM, klima, (1997), 22.300. 0504-155-250, (085) 711-36-52.

PASSAT kombi 1.9TDI 115KM (1999). 0502-470-880.

PEUGEOT 307 2,0 HDI, (2003). 0694-520-423.

PEUGEOT 406, (1997), 1,8 benzyna, 17.500 zł. 0602-239-205.

PEUGEOT 406, 97/98, 135 tys.km., 1.8 16V, kupiony w salonie, inst. gazowa sekwencyjna, klimatyzacja, radio CD, alarm z cent zamkiem. tel.510-247-627

PEUGEOT 407 1,6HDI (VIII.2005), 35 tys.km., pełna opcja bez skór, stan idealny, 49.900 zł. 0602-557-199, 0602-591-457.

RENAULT Laguna kombi, (1998), pełna opcja, 13.500 zł. 0602-773-614.

SAAB 93 (1999) 2.2TDI, pełne wyposażenie, świeżo sprowadzony, 17.000. 0692-533-351.

SAMOCZODY osobowe terenowe, vany, dostawcze, ciężarowe, faktury. 0604-270-922.

SEAT cordoba (2000/01) 1.6 nowy gaz. 0500-043-903.

SEAT Ibiza 1,9D 3D (1994), 6.500 zł. 0661-117-809.

SKODA octavia 1.6 (2000). 0600-244-723.

TOYOTA avensis 2.0TD, klimatyzacja, 20.000. 0501-514-238.

TOYOTA RAF 2.4i benzyna (07.2005), 7500 km, 5d, zielony metalik, bogate wyposażenie, 66.100. 0602-591-457, 0602-557-199.

VOLVO S40 2.5T5 (2005), pełna opcja, uszkodzony prawy bok, 36.500. 0602-557-199, 0602-591-457.

VOLVO XC-90 2.9T6 (12.2003), srebrny metalik, pełna opcja, uszkodzony tył, 45.500. 0602-557-199, 0602-591-457.

VW golf IV 1.4 sprowadzony w 2005, 19.600. 0602-491-772.

VW golf IV 1.9SDI (1998), 19.000. 0501-514-238.

VW passat (1998) 1.9TDI, 23.000. 0501-514-238.

VW Passat 2,0 (1990), 4.500 zł. 0608-490-738.

VW sharan 1.9TDI, bezwypadkowy, klima, CD, welur, zadbane, 21.900. (085) 662-16-00, 0608-835-822.

VW touareg 4.2i (2005), max opcja, czerwone skóry, lekko uszkodzony, ocłony, opłacony, 68.500. 0602-557-199, 0602-591-457.

ZBIORNIK 150l do passata, 500. 0601-755-069.

CZĘŚCI

CZĘŚCI do aut zachodnich i wartburga 1.3, od 20 zł. 0692-118-493.

CZĘŚCI do BMW blacharskie, mechaniczne, różne rodzaje, 10 zł. 0501-349-233.

CZĘŚCI Ford Escort 1,8D, od 10 zł. 0604-970-958.

CZĘŚCI mechaniczne i blacharskie do CC-700, CC-900, punto, uno, seicento, passat, B3, B4, inne, od 10 zł. 0661-950-861.

CZĘŚCI Volvo 440, 740, od 10 zł. 0604-970-958.

SILNIKI, skrzynia biegów, zawieszenia, blacharka do wszystkich aut. Najniższe ceny. www.kon-pol.pl. (085) 715-27-95, 0501-206-406.

WYPOŻYCZALNIE

AUTOWYPOŻYCZALNIA ANMIL Tel. (085) 663-53-00, 0512-516-558

ZAKUPY

HURTOWNIE

ANGIELSKA odzież używana, superkrem, końcówki kolekcji. Hurtownia-MST, 27-Lipca 91 Białystok.
tel.502-621-872, tel.0608-200-924.

ANGLIA, Irlandia, Niemcy- odzież używana- importer Hurtownia MARS. Białystok, Kleeberga 22, (085) 664-72-11.

ATRAKCYJNA ODZIEŻ używana, NIESORT - Holandia, SORT - 3zł/kg, Handlowa 7 I piętro, Tel. (085) 868-18-72, 0602-870-530

JANEX - Hurtownia Angielskiej Odzieży Używanej, sort, niesort, czysto bawełniane. Białystok - Zaścianki, Usługowa 4, 0698-62-44-33, 0501-74-36-71.

ODZIEŻ UŻYWANA 1,5 zł/kg. 0600-588-666.

SKLEPY

SKLEPY DREW-MET - wyposażenie łazienek, meble łazienkowe, materiały instalacyjne, budowlane do remontu i wykończenia wnętrz. Hetmańska 10, (085) 651-47-46.

PRODUCENCI

DRZWI sosnowe z ościeżnicą, od 290,- netto, Suwałki, (0-87) 566-24-42.

PRODUCENT siatki ogrodzeniowej, słupków, bram. (087) 421-83-97, 0608-409-794.

NIERUCHOMOŚCI

KUPIĘ

DOM z działką okolice: Mońki, Knyszyn, Tykocin. 30.000 zł. (085) 743-19-57.

KUPIĘ M-2 I piętro. 0606-712-591.

KUPIĘ ziemię. 0604-597-357.

SIEDLISKO k.Białegostoku z każdą ilością ziemi. 0606-881-066.

SIEDLISKO z ziemią, działką rolną, budowlaną - okolice Białegostoku. Bezpośrednio. 0602-624-438.

SPRZEDAM

1,6 ha nad jeziorem Wigry w Gawrych Rudzie, 25 zł/mkw. 0606-881-066.

3-POKOJOWE, 60 mkw lp, Białystok, Legionowa. 0885-621-549 po 16.00.

3-POKOJOWE, Brukowa, wspólnota, IVp, komfortowe, 235.000,-. 0604-818-368, 0503-149-727.

ATRAKCYJNA cena garaży blaszanych - transport, montaż gratis. 0501-231-350.

BLASZAKI, garaże - tanio i solidnie. (085) 833-16-14, 0694-052-905.

BLASZAKI, Garaże - tanio, transport, montaż gratis. 0506-900-520, (052) 348-71-48, (041) 263-27-42.

BUDOWLANA 2,5 ha nad jeziorem Serwy k. Augustowa, 5 USD/mkw. 0606-881-066.

BUDYNEK 360/761 mkw. pełne uzbrojenie- usługi, hurtownie, do remontu, 198.000 zł. 0606-881-066.

DOM pod lasem, Elk, 140 mkw. 0600-930-580.

DWIE działki budowlane i pięć stawów w Przerośli, 500.00,-, (087) 569-11-70.

DZIAŁKĘ rolno-budowlaną 2 ha z domem oraz budynkami gospodarczymi, pod wszelką działalność, Bagienki 4, gm. Tykocin. (085) 664-33-71, 0604-242-854.

DZIAŁKI budowlane. (085) 749-10-90.

GARAŻE blaszane, bramy garażowe- konkurencyjne ceny! Transport, montaż- gratis. Raty! (087) 620-00-65, (089) 741-38-75, 0503-073-111. www.konstal.tit.pl

GARAŻE, blaszaki- tanio. 0505-126-033.

NOWY dom do wykończenia 140/700 mkw. pełne uzbrojenie, Ogrodniczki 4 km od Białegostoku, 298.000,-. 0606-881-066.

STACJĘ paliw. 0605-956-425.

SZCZUCZYN. 1/2 bliźniaka, stan surowy zamknięty. 0606-306-159.

WYNAJME

2 pokoje małżeństwu- Wasilków. (085) 732-13-69.

2-POKOJOWE uczniom, studentom. (085) 675-55-66.

2-POKOJOWE, blisko centrum, po remoncie. 0508-971-813.

4-POKOJOWE, nieumeblowane. (085) 732-37-61 po 18.

SERWIS samochodowy, wylot Białoruś. 0602-858-027.

WYNAJME 3-pokojowe, Wasilków, studentom. 0698-634-000.

STANCJE

300,- pokój. 0513-637-510.

POKÓJ dziewczynom. (085) 661-30-51.

POKÓJ panu. (085) 652-65-72.

PRZYJMĘ na mieszkanie. (085) 744-03-35 po 17.

STUDENTKOM - Kleosin. (085) 663-22-07.

**ZA TREŚĆ
REKLAM I OGŁOSZEŃ
REDAKCJA
NIE ODPOWIADA**

INFORMACJA O OCHRONIE DANYCH OSOBOWYCH
Wydawnictwo Prasa Podlaska Spółka z o.o. w Białymstoku, ul. Św. Mikołaja 1 informuje, że dane osobowe Oglaszających (osób fizycznych) są przetwarzane przez wydawcę „Gazety Współczesnej” wyłącznie w celu wykonania zleceń publikacji ogłoszeń i reklam, wystawienia faktury VAT i sprowadzania kosztów finansowej. Dane osobowe nie są udostępniane osobom trzecim ani przetwarzane w innych celach. Oglaszający mają prawo do wglądu i poprawiania danych.

KUPON NA OGŁOSZENIE DROBNE

Dla osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej

Dla osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej

wyd. codzienne 5 słów (ogł. za 4 zł) lub 9 słów (ogł. za 5 zł),
wyd. magazynowe 5 słów (ogł. za 8 zł) lub 9 słów (ogł. za 10 zł),
łącznie z adresem (telefonem), nie licząc ceny:

cena: telefon: Cena zawiera podatek VAT.

Ilość publikacji

☐ x 4 zł ☐ x 8 zł

☐ x 5 zł ☐ x 10 zł

Upoważniam Wydawnictwo Prasa Podlaska Sp. z o.o. do wystawiania faktur bez mojego podpisu.

1. Kupony przyjmują nasze biura ogłoszeń i współpracujące agencje (adresy w gazecie). Kupon wraz z dowodem wpłaty na konto w Deutsche Bank Polska SA nr 78188000090000001101214002 można również przesłać pod adresem: Gazeta Współczesna, 15-419 Białystok, ul. Św. Mikołaja 1 z dopiskiem Biuro Ogłoszeń.

2. Publikacja pierwszego ogłoszenia nie później niż w ciągu 7 dni od daty otrzymania kuponu.

3.



**W GAZECIE WSPÓŁCZESNEJ
ZNAJDZIESZ OGŁOSZENIA
I INFORMACJE Z WOJEWÓDZTWA
PODLASKIEGO ORAZ Z ZAZNACZONEGO
OBSZARU WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO I MAZOWIECKIEGO**

Biurowie Reklam i Ogłoszeń "Gazety Współczesnej"
Białystok, ul. Św. Mikołaja 1, tel. (0-85) 748-74-30, tel./fax (0-85) 748-74-32,

**OGŁOSZENIA
I REKLAMY** przyjmują:

- Augustów ul. Żabia 3 A, tel. 0-87-643-06-72 - "THEO"
- Augustów ul. Wojska Polskiego 42c, tel. 0-87-643-19-97 - "PERFEKT"
- Białystok Biuro Ogł. ul. Św. Mikołaja 1, tel. 0-85-748-74-30, fax 0-85-748-74-32
- Bielsk Podlaski ul. Mickiewicza 60, tel. 0-85-730-19-20 - "ABA Plus"
- Elk ul. Pułaskiego 24, tel./fax 0-87-610-85-05 - Oddział "GW"
- Grajewo ul. Osiedle Centrum 7a, tel./fax 0-86-272-89-15 - Oddział "GW"
- Hajnówka ul. 3 Maja 20, tel./fax 0-85-682-59-89 - Oddział "GW"
- Łomża al. Legionów 16, tel./fax 0-86-216-56-97 - Oddział "GW"
- Łomża ul. Stary Rynek 13, tel./fax 0-86-216-74-44 - TV ŁOMŻA
- Mońki, ul. Białostocka 29, tel. 0-85-716-21-91 - BT "KURIER"
- Olecko ul. Zielona 37, tel./fax 0-87-520-02-30 - "WIR"
- Ostrołęka ul. Gorbatawa 5a/7b, tel. 0-29-760-94-25 - Oddział "GW"
- Ostrów Mazowiecka ul. Broniewskiego 56a, tel. 0-29-745-34-12 - "BORAM"
- Sokółka Os. Centrum 21, tel. 0-85-711-25-28 - "Biuro Usług Doradczych"
- Suwałki ul. Kościuszki 62, tel./fax 0-87-566-57-26 - Oddział "GW"
- Wysokie Mazowieckie ul. Długa 22, tel. 0-86-275-24-08, "VIDKING"
- Zambrów al. Wojska Polskiego 22, tel./fax 0-86-271-25-25 - "GLOBTOUR"

oraz nasi przedstawiciele handlowi - Białystok tel. 748-74-41 do 44.

**GAZETA
WSPÓŁCZESNA**

TURYSTYKA

*******USAINFO.PL**: pośrednictwo wizowe; tel. (085)741-70-74.

*****BELGIA**, Holandia, Niemcy- soboty -DVD, klimatyzacja! (085)747-00-01, 0602-664-771.

*****SOBOTA**- Belgia, Holandia, Niemcy. Sprinterem, DVD. (085)739-41-79, 0606-379-966.

****BELGIA** -wtorek, sobota, poniedziałek, sprinter, DVD. Tel. (085)663-56-24 Ostrowski.

****PONIEDZIAŁEK**, czwartek, piątek -Belgia. Borowik. Tel. (085)661-37-78, Tel. 0604-355-395.

****SOBOTA** wieczorem, Belgia, Niemcy. DVD. (085)747-43-75.

***MAXIM** środa, sobota, niedziela -Belgia, Niemcy, Holandia -mercedesy, 2 kierowców, klimatyzacja, video. (085)662-16-00.

ANTFERPIA, Gent. 0504-580-240.

BELGIA- czwartek wieczór, laweta. 0500-223-634.

BELGIA -czwartek, środa, wtorek. (085)676-36-27.

BELGIA -czwartek, środa. (085)719-24-52.

BELGIA- niedziela, wtorek, środa. (085)654-77-54, 0602-452-734.

BELGIA- piątek, sobota sprinterem, DVD. (085)743-89-05, 0604-952-096.

BELGIA, Niemcy, Holandia- czwartek. 0886-259-157 Okazja!!!

BELGIA, Niemcy, Holandia- piątek, sobota. (085)719-98-82, 0503-136-520.

CZWARTEK -Belgia, Holandia, Niemcy, DVD. 0661-539-574, (085)715-57-34.

LONDYN, sobota. 0505-453-060.

MAXIM, środa, czwartek -Belgia, Niemcy, Holandia, klimatyzacja, video. (085)662-16-00, 0608-835-822.

NIEMCY, Bruksela -sobota, niedziela, sprinter, DVD. (085)663-34-13, 0608-536-788.

WETERYNARIA

KRASZEWSKIEGO 4. (085)732-48-16.

LEK wet. MAREK KOŚCIUK, specjalista chorób drobiu i ptaków ozdobnych. Elk, ul. Pogodna 2. 0504-170-315.

PROMOCYJNE ceny wszystkich usług weterynaryjnych. Pierwsza wizyta Gratis. Przychodnia GRYF. Elk, ul. Pogodna 2. 0500-592-727.

MATRYMONIALNE

BIURO „ORIENT”. (085)742-72-73, 0604-633-840.

MARIAŻ. (085)675-13-15, 0604-167-379.

ZWIERZĘTA

KLACZ ujeżdżona, wielkopolski, 3-letnia. 0507-064-129.

OWCZARKI niemieckie rodowodowe. 0607-326-073.

BIZNES

POPROWADZĘ księgę przychodów, rozchodów; płatności ZUS. 0510-076-795.

PRAWNIK -porady, pozwy, podania. Legionowa 14/16 mgr prawa Moroz. (085)741-51-65, 0606-266-612.

SPRZEDAM stację LPG plus olej napędowy, województwo podlaskie. 0604-282-034.

KREDYTY

CENTRUM KREDYTOWE -SZYBKE KREDYTY HIPOTECZNE I GOTÓWKOWE. (085)653-43-77, 0501-307-646.

KREDYTY, oddłużanie. (085)744-50-08.

POŻYCZKI

MASZ problem z uzyskaniem pieniędzy? Centrum Pośrednictwa Finansowego pomoże. Od 30.000 z dochodem nieudokumentowanym dla Firm Osobom fizycznym w BIK, (023)673-28-58.

ROLNICTWO

KUPIĘ

*****SKUPIĘ** bydło powypadkowe, pourazowe; maciory, knury. 0663-041-519.

****BYDŁO** i trzoda każdej kondycji, dojazd, dobre ceny, 0505-689-152.

****BYDŁO** pourazowe, dojazd natychmiastowy, 0660-308-786.

**CENTRUM
POGRZEBOWE
JACEK KOMARNICKI**
tel. 085 744 33 88
**BIAŁYSTOK
UL. SKŁODOWSKA 22
UL. WOJSKOWA 3**
(SASIEDZTWO Z PROSEKTORIUM)
WWW.POGRZEB.BIALYSTOK.PL
CZYNNE CAŁA DOBĘ!

****BYDŁO** pourazowe, na całe podlaskie, najwyższe ceny niż konkurencja, dojazd natychmiastowy, 0515-419-263.

****BYDŁO**, trzoda, dojazd, 0669-574-747.

BYDŁO pourazowe, maciory i knury. 08888-02-792.

KUPIE las. 0692-092-525

KUPIĘ owiarkę do bel, bela 150x120. 0669-039-801.

**KUPIMY LAS. SOSNE. BRZOZE.
INNE. NAJWYŻSZE CENY! 0504-277-793.**

KWOTĘ mleczną. 0506-182-278.

LAS (wycinka własna), drewno stosowe. (086)272-71-65, 0693-030-681.

MACIORY, bydło, krowy, sam odbieram, gotówka, byle suwalskie, 0503-856-379.

PSZENŻYTO, owies, jęczmień, żyto. 0605-366-571.

SOSNA, świerk, osika, olcha. 0502-368-651.

ŻYTO konsumpcyjne, paszowe. 0660-464-946.

ŻYTO konsumpcyjne gorzelniane. 0605-121-540.

SPRZEDAM

***ZBIORNIKI** od 500 do 6000-litrowych (okrągłe, wannowe, tanki), sieczkarnie do kukurydzy 1-, 2-rzędowe, samobieżne 690 Claas, 4, 6-rzędowe belarki, siewniki (087)423-01-92, 0504-25-28-39.

16-STO miesięczna klacz, 2 ogierki, (087)643-05-82.

ALFA, westfalia, schładzalniki, do jarmię, hale udójowe, niedrogo sprowadzam. 0604-270-922.

BECZKOWOZY, prasa kostkująca „Fahr”, mieszadła, wycinak, inne. (086)272-41-65, (086)272-24-54.

BECZKOWOZY, sieczkarnie, ciągniki, kombajny, przyczepy samobieżne, (086)219-11-96, 0501-408-363.

C-360 sprowadzony z Holandii, bdb, 12.000. 0510-371-686.

C-360 z turem. 0500-277-561.

CIĄGNIK rolniczy renault model 781+4, (1978); 23.000. 0605-882-742.

CIĄGNIKI rolnicze ZETOR, URSUS, używane. Tel. (086)216-63-76, Tel. 0607-379-824.

CIĄGNIKI, sieczkarnie, belarki. (086)273-63-25, 0509-604-048.

**S. Wierzbicki
DOM
POGRZEBOWY**

Jesteśmy do Państwa dyspozycji przez całą dobę.
Organizujemy pogrzeby we wszystkich obrzędach religijnych i na miarę możliwości finansowych każdej rodziny.
Załatwiamy za Państwa wszystkie formalności (garderobę, parafie, wierce, przewóz itp.) lub to co Państwo nam zleca.

Białystok, ul. Branickiego 17
tel. 741-57-73, 741-71-01

HEDER kukurydza New Holland, Claas, 15.000. 0663-303-475.

JALÓWKA hodowlana na wycieleniu -4.800 zł, ciągnik C-330 -15.000 zł. (086)272-28-91.

JALÓWKI cielne. (086)273-40-68.

JALÓWKI po wycieleniu, import Niemcy oraz jałówek wysoko cielne. Tel. 0600-783-948, (0-85)650-15-61.

KOMBAJN buraczany 3-rzędowy Edenhal 723 (1996). 0604-524-269.

KOMBAJN grass dominator (1996). 0603-604-127, (089)751-31-24.

KOMBAJN zbożowy Z056 (1984), ciągnik MTZ82 (1994), pług 2, 3-skbowy, kopaczka do ziemniaków. (085)681-51-12.

KUKURYDZA na kisonkę, Nowa Wieś Elcka, 2.500 zł/ha. 0605-820-749.

KWOTĘ mleczną sprzedam, 0500-790-036

KWOTĘ mleczną sprzedam. (086)273-67-87.

MAKUCH RZEPAKOWY I OLEJ RZEPAKOWY 0692-866-378.

MASZYNY rolnicze bezpośrednio z zachodu. 0663-303-475, (0032)495-832-652.

MATY DLA BYDŁA. 604-169-938.

MATY na płótnie. (086)477-10-27.

NIEMIECKIE sieczkarnie kukurydzy 1-rzędowe, 4.500. 0887-145-730.

PŁUG obrotowy 4-skbowy Kverneland EG-85 vario. 0502-470-880.

PŁUGI 3-skbowe obracane na kwadratowej ramie Lenken, agregat rolny uprawny 2,5 m Amazone D7 MF, MF 690 (1986) stan bdb 22.000,- ładowacz do bel 2.000,- (086)278-88-37.

PŁUGI Kwerland obracane oraz inne zabezpieczenia resorowe tel. 0602-118-639

PRZYZEPA 4,5T wywrotka, „Autosan” -10.000 zł., prasa kostkująca polska Z-244 -17.000 zł. (086)273-51-46.

PRZYZEPE 4,5-tonową wywrotkę. 0698-751-896.

PRZYZEPE do sianokiszonki, beczkowszy, duży wybór, prasy kostkujące. Ruciane. 0502-216-882.

PSZENICE z dowozem. 0605-366-571.

SIECZKARNIA Mengel (1991) tel. 0509-348-979

SIECZKARNIA samojezdna „New Holland 2205”, (1991). 0503-363-998.

Ogłoszenia także na str. 19 i 21

Rodzinie, Przyjaciółom, Sąsiadom i Znajomym
oraz Wszystkim, którzy uczestniczyli
w ostatniej drodze naszej Mamy

Ś.P.

Lucyny Fatygi

serdeczne podziękowania składają Dzieci

Wyrazy głębokiego współczucia

Panu

ALFREDOWI SNARSKIEMU

I JEGO RODZINIE

z powodu śmierci

TEŚCIA

składają:

Burmistrz Knyszyna oraz Radni Rady Miejskiej w Knyszynie

Pierwsza praca >> Dla szefa liczą się umiejętności, a nie dyplomy pracownika

Warto dorabiać

Każde doświadczenie zawodowe może pomóc w karierze, twierdzą specjaliści.

Dotyczy to głównie młodych ludzi, uczniów i studentów.

Ewa Wyrwas
ewyrwas@wspolczesna.p

Tego, jak szukać pracy, gdzie zgłosić się po poradę i czego oczekują od kandydatów pracodawcy, można było dowiedzieć się np. podczas Targów Edukacji i Pracy, jakie odbyły się w Białymstoku. Wiedza ta jest potrzebna, żeby swobodnie poruszać się na rynku pracy.

– Doświadczenie zawsze się przydaje, dlatego trzeba wiedzieć, jak je zdobywać – uważa Olga Hryniewicka, p.o. dyrektora Cen-

trum Edukacji i Pracy Młodzieży w Białymstoku, współorganizatora targów. – Dla szefów liczą się umiejętności, dyplomy mniej. My posiadamy oferty nawet dla 16-latków, którzy potrzebują zgody rodziców, żeby pracować. Uważam jednak, że należy wykorzystać każdą okazję, by mieć co później wpisać do CV. Nie musi to być praca za wielkie pieniądze, czy od razu na etat.

Jesień daje pracę

Kiedy trzeba godzić naukę i pracę często nie ma możliwości podjęcia stałej pracy. W takiej sytuacji można skorzystać z oferty np. agencji pracy tymczasowej. Takie zatrudnienie pozwala na normalną naukę oraz zapewni stały dochód. Według ekspertów jesień to dobry czas na szukanie tego typu zajęcia, ponieważ w większości firm, zwłaszcza handlowych, przeprowadzane są akcje promocyjne, ankiety, badania, inwentaryzacje. Znacznie wzrosło więc zapotrzebowanie na pracowników tymczasowych.

– Studenci na przykład poszukiwani są najczęściej do obsługi call

center, inwentaryzacji, obsługi klienta, czy też jako hostessy, animatorzy, osoby do roznoszenia ulotek – opowiada Ewa Kowalczyk, Regional Manager w firmie rekrutacyjnej Creyfs Polska. – Firmy chętnie przyjmują studentów na staż, aby móc lepiej poznać ich predyspozycje i zdolności, nierzadko odkrywają talenty. Wśród studentów ostatnich lat najbardziej poszukiwani są ci z informatyki, psychologii, marketingu, ekonomii i rachunkowości.

Nawet za darmo

Studenci pierwszych lat studiów poszukiwani są z kolei częściej do prostszych, dorywczych prac typu ankieter lub hostessa, ponieważ dopiero zaczynają zdobywać swoje pierwsze doświadczenia.

– Jeśli ktoś nie ma kwalifikacji czy doświadczenia, może zatrudnić się też jako wolontariusz – dodaje Hryniewicka. – Zauważamy, że taka forma pracy jest coraz bardziej popularna. To dobry trend, bo trzeba sobie uświadomić, że każda nasza „przygoda” z pracą może zapoczątkować w przyszłości. ▲

Ekspert

> Maurice Delbar

członek zarządu Związku Agencji Pracy Tymczasowej



Pracą tymczasową odgrywa bardzo istotną rolę w ułatwianiu dostępu do rynku pracy osobom młodym i ludziom o niskich kwalifikacjach.

Szacuje się, że w ogólnej liczbie zatrudnionych 50 proc. pracowników tymczasowych ma poniżej 25 lat. W ofercie agencji znajduje się duża liczba ofert pracy niewymagających wysokich kwalifikacji. Pracę tymczasową podejmuje 13 proc. osób z wykształceniem podstawowym oraz 29 proc. osób z wykształceniem zawodowym. Takie zatrudnienie umożliwia też wejście na rynek pracy absolwentom, dając im możliwość nabycia doświadczeń, doskonalenia umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

Porady

▲ **Kolno** – 29 września w godz. 9.00-11.00 w Starostwie Powiatowym przy ul. 11 Listopada 1, pok. 208 bezpłatnych porad z zakresu prawa pracy udzielać będzie Józef J. Kowalewski z Państwowej Inspekcji Pracy.

▲ **Sokoła** – 2 października w godz. 9.00-12.00 w Starostwie Powiatowym przy ul. Piłsudskiego 8 bezpłatnych porad z zakresu prawa pracy udzielać będzie Marta Pawlik z Państwowej Inspekcji Pracy.

▲ **Jak rozmawiać z pracodawcą** podczas spotkania rekrutacyjnego będzie można dowiedzieć się na warsztatach organizowanych przez CiPKZ w Białymstoku 27 września br. Zgłoszenia przyjmują doradcy zawodowi w siedzibie CiPKZ przy ul. Pogodnej 22, tel. 085-749-72-41. (ew)

Dyżur prawnika

▲ **Marta Pawlik**, prawnik z PIP w Białymstoku, w minionym tygodniu odpowiadała na pytania naszych Czytelników. Zapytano m.in. o to, czy to prawda, że układ zbiorowy pracy nie może zawierać warunków wynagradzania głównego księgowego.

Relacja z dyżuru na str. 18.

Oferty zatrudnienia z Powiatowych Urzędów Pracy

Białystok,
ul. Sienkiewicza 82,
tel. 085-741-51-81

pod numerem wewnętrznym tel. 375:

murarz
cieśla
dekarz
robotnik ogólnobudowlany
po numerem wewnętrznym tel. 308:
kasjer-sprzedawca
piekarz
kucharz
krawcowa-gorseciarka
pod numerem wewnętrznym tel. 306:
spawacz
galwanizer
mistrz mechanik samochodowy
operator koparko-ladowarki

ŁOMŻA,
ul. Nowogrodzka 1,
tel. 086-216-77-77,
086-216-28-97, 086-216-71-15,
086-216-75-11

Oferty dla osób z wykształceniem wyższym:

psycholog kliniczny – wykształcenie wyższe kierunkowe, staż pracy mile widziany (1)
nauczyciel w przedszkolu – wykształcenie wyższe magisterskie, pedagogika wczesnoszkolna lub wychowanie przedszkolne, przygotowanie pedagogiczne (1)
specjalista ds. przetargów i programów unijnych – staż pracy min. 2 lata (1)
logopeda – wykształcenie wyższe kierunkowe (1)
lekarz (młodszy asystent ambulatorium, docelowo kierownik ambulatorium) – wykształcenie wyższe medyczne, mile widziana specjalizacja, wskazany staż pracy, uregulowany stosunek do ZSW, etat funkcjonariusza (1)
psycholog kliniczny – wykształcenie wyższe kierunkowe (1)
psycholog – wykształcenie wyższe kierunkowe (1)
pedagog-logopeda – wykształcenie wyższe kierunkowe (ewentualnie studia podyplomowe z logopedii) (1)
pracownik socjalny – wykształcenie wyższe kierunkowe (1)
psycholog – wykształcenie wyższe kierunkowe (1)
pracownik biurowy (obsługa sekretariatu) – wykształcenie wyższe, preferowane ekonomiczne, ewentualnie osoby do przyuczenia (1)
pracownik biurowy – wykształcenie wyższe zarządzanie i marketing (ewentualnie osoba studiująca na tym kierunku), znajomość języka angielskiego (1)
nauczyciel języka niemieckiego – wykształcenie wyższe kierunkowe, przygotowanie pedagogiczne (1)
Oferty dla osób z wykształceniem średnim:
magazynier – mile widziane uprawnienia na wózki widłowe (1)
pracownik magazynowy – wymagane wykształcenie średnie,

preferowane weterynaryjne, mile widziana obsługa komputera, uregulowany stosunek do ZSW (4)
sprzedawca-kasjer (sklep odzieżowy) – doświadczenie w handlu, obsługa kasy fiskalnej (5)
muzyk – wykształcenie min. średnie, staż pracy mile widziany (1)
informatyk – wykształcenie min. średnie kierunkowe, mile widziany staż pracy, znajomość języka angielskiego, umiejętność pracy w zespole (1)
pomoc głównej księgowej – wykształcenie min. średnie, doświadczenie (1)
pielęgniarka – wykształcenie min. średnie (2)
aparatury rozlewu piwa – znajomość obsługi komputera, praca 3-zmianowa (3)
zastępca szefa zmiany – wykształcenie min. średnie, doświadczenie na kierowniczym stanowisku, doświadczenie w kierowaniu zasobami ludzkimi, mile widziane osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności (2)
kasjerka-fakturzystka – wykształcenie min. średnie, znajomość obsługi komputera, staż pracy mile widziany (1)
technik mechanik – doświadczenie (1)
technik budowlany (1)
przedstawiciel handlowy – wykształcenie min. średnie, prawo jazdy kat. B (1)
pracownik magazynowy – preferowane weterynaryjne, mile widziana obsługa komputera, uregulowany stosunek do ZSW (4)
Oferty dla osób z wykształceniem zawodowym:
hydraulik – staż pracy mile widziany (1)
mechanik samochodowy – staż pracy mile widziany (1)
barmanka/kelnerka – wykształcenie zawodowe/średnie, doświadczenie, obsługa komputera (1)
szwaczka – wykształcenie zawodowe/podstawowe, mile widziane doświadczenie (1)
pracownik magazynowy – wykształcenie podstawowe/zawodowe, uprawnienia na wózki widłowe (1)
piekarz (2)
cukiernik (1)
robotnik drogowy – wykształcenie podstawowe/zawodowe, doświadczenie (10)
stolarz – doświadczenie (1)
ubojowy (ewentualnie pomoc ubojowego) – wykształcenie podstawowe, mile widziany staż pracy (7)
blacharz-dekarz – doświadczenie (2)
piekarz – staż pracy mile widziany (3)
mechanik – doświadczenie, umiejętność naprawy motocykli (1)
robotnik budowlany – wykształcenie min. zawodowe, mile widziane doświadczenie jako dekarz lub cieśla (3)
stolarz – staż pracy mile widziany (4)
sprzedawca – obsługa komputera (1)
dostawca pizzy – wykształcenie podstawowe, prawo jazdy kat. B (2)
kierowca kat. C+E – staż pracy mile widziany, kurs podstawowy na ADR (1)
lakiernik samochodowy – doświadczenie (1)
mechanik – doświadczenie (1)
krawcowa-szwaczka – szycie opakowań z folii (1)

operator Fadromy (ewentualnie kierowca wózka widłowego) – wykształcenie podstawowe, doświadczenie w jednym z wymienionych zawodów (1)
piłarz – wykształcenie podstawowe, uprawnienia na obsługę piłki motorowej lub osoba bez uprawnień ale z doświadczeniem (1)
kucharz – wykształcenie podstawowe, zawodowe, ewentualnie osoba do przyuczenia (1)
piekarz – wykształcenie podstawowe/zawodowe, ewentualnie osoba do przyuczenia (1)
kierowca wywozów – wykształcenie zawodowe, preferowane mechaniczne, prawo jazdy kat. C, świadectwo kwalifikacji (1)
spawacz gazowy – wyk. zawodowe, uprawnienia spawacza gazowego (1)
kierowca (transport międzynarodowy) – doświadczenie, prawo jazdy kat. B, C, świadectwo kwalifikacji (2)
pomocnik magazynowy (1)
stolarz – staż pracy mile widziany (2)
operator urządzeń biurowych drukarka, kopiarka, pakowarka (1)
pracownik budowlany – wykształcenie podstawowe (3)
krawcowa – doświadczenie (1)
pakowacz – wykształcenie zawodowe/podstawowe, mile widziane doświadczenie oraz badania sanitarno-epidemiologiczne (1)
murarz – doświadczenie (1)
kierowca kat. C+E – doświadczenie (2)
spawacz – uprawnienia: spawanie elektryczne (2)
krawcowa – doświadczenie (1)
piekarz – wykształcenie podstawowe, staż pracy mile widziany (1)

WYSOKIE MAZOWIECKIE,
ul. Ludowa 7a,
tel. 086-275-20-53

robotnik leśny – praca na terenie powiatu
kierowca kat. C+E – Brzóska Gromki
fizjoterapeuta damsko-męska – Sokoły
stolarz, pracownik fizyczny – Szepletowo
mechanik samochodowy, blacharz – Wysokie Mazowieckie
kierowca kat. C, C+E – Szepletowo
magazynier – Czyżew
pracownik do obsługi maszyn, pracownik fizyczny – Krzeczkowo
mechanik, blacharz – Szepletowo
operator do wprowadzania baz danych do komputera – Wysokie Mazowieckie
barmen – Czyżew
kucharz – Brzóska Gromki
sprzedawca – Brulino Koski, Wysokie Mazowieckie, Brzóska Gromki, stacja paliw
murarz – Szepletowo
pracownik budowlany – Sokoły
stolarz, pomocnik stolarza – Czyżew
pracownik fizyczny, technik budownictwa – Wysokie Mazowieckie

piekarz, kierowca – Czyżew
piekarz, cukiernik – Klukowo
przedstawiciel handlowy – Sokoły, Mścichy, Kruszewo Brodowo
kucharz, pomocnik kuchenny – Wysokie Mazowieckie, możliwość przyuczenia w zawodzie
pomocnik piekarza – Szepletowo
robotnik drogowy – Ciechanowiec, Szepletowo
pomocnik stolarza, stolarz – Ciechanowiec
nauczyciel matematyki, przyrody – Stypulki Święchy
piekarz, kierowca – Czyżew
piekarz, cukiernik – Klukowo
pracownik fizyczny, kierowca C, C+E, murarz, tynkarz, zbrojarz, betoniarz, ślusarz, robotnicy budowlani, handlowcy – Szepletowo
sprzedawca w kwiatarni – Wysokie Mazowieckie

SIEMIATYCZE,
ul. Leg. Piłsudskiego 3,
tel. 085-655-36-98,
085-655-59-00

kierowca C+E – transport międzynarodowy
mechanik pojazdów samochodowych
inżynier budownictwa
kierowca kat. C+E – transport krajowy
monter instalacji wodno-kanalizacyjnej
kierowca kat. C
agent ubezpieczeniowy
inżynier mechanik
inżynier elektryk
mechanik maszyn rolniczych
kierowca kat. B – wykształcenie średnie

GRAJEWÓ,
ul. Strażacka 6,
tel. 086-272-35-41,
086-272-90-10, 086-272-90-20

robotnik budowlany – praca od zaraz w delegacji przy wykonawstwie posadzek przemysłowych
kierowca busa – prawo jazdy kat. B, mile widziane doświadczenie
kierowca samochodu ciężarowego – prawo jazdy kat. C+E, ważne uprawnienia na przewóz rzeczy
sprzedawca – wykształcenie minimum średnie, obsługa komputera, kasy fiskalnej, mile widziane doświadczenie w handlu, kontakt osobisty w siedzibie firmy PSS „Społem”, Grajewo
piekarz – dobra znajomość zawodu lub do przyuczenia, praca od zaraz
oplekun pracownik informatycznej – wykształcenie wyższe informatyczne i przygotowanie pedagogiczne lub ukończona terapia zajęciowa ze znajomością informatyki, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Grajewie
kalewnik – dobra znajomość zawodu, szycie akcesoriów skórzanym, praca na umowę-zlecenie
kucharz (2 osoby) – dobra znajomość zawodu, mile widziane doświadczenie, praca od zaraz

Ekspert odpowiada

>> Marta Pawlik
prawnik z PIP



Tak, rzeczywiście zgodnie z przepisem art. 241(26) § 2 kodeksu pracy, układ zbiorowy pracy nie może określać warunków wynagradzania pracowników za-

rzędzających w imieniu pracodawcy zakładem pracy, w rozumieniu art. 128 § 2 pkt 2. Stosownie zaś do tego przepisu pracownikami zarządzającymi zakładem pracy w imieniu pracodawcy są: pracownicy kierujący jednoosobowo zakładem pracy i ich zastępcy lub pracownicy wchodzący w skład kolegiatnego organu zarządzającego zakładem pracy oraz główni księgowi.

Dlatego też pracodawca postąpił właściwie wyłączając pani wynagrodzenie z układu. Warunki wynagradzania takich osób powinny być bowiem ustalone w innym trybie niż układowy.

Dyżur za tydzień

Prawnicy z Państwowej Inspekcji Pracy w Białymstoku obecnie co dwa tygodnie pełnią dyżury w redakcji Gazety Współczesnej.

Oferty zatrudnienia z Powiatowych Urzędów Pracy

wulkanizator – znajomość zawodu lub do przyuczenia, praca od zaraz
nauczyciel praktycznej nauki zawodu – wykształcenie wyższe (budownictwo ogólne), przygotowanie pedagogiczne (oligofrenopedagogika)
grafik komputerowy – możliwość przyuczenia do zawodu, wykształcenie minimum średnie, bardzo dobra znajomość obsługi komputera, programów graficznych
sekretna – wykształcenie wyższe (może być niepełne), biegła znajomość języka angielskiego, praca na część etatu w szkole językowej
kierowca samochodu ciężarowego – prawo jazdy kat. C+E, świadectwo kwalifikacji
kierowca-konwojent – prawo jazdy kat. C, wiek do 40 lat, praca od zaraz
informatyk – wykształcenie wyższe kierunkowe, przygotowanie pedagogiczne, praca od zaraz w wiejskiej szkole podstawowej

SUWAŁKI,
ul. Kościuszki 71a,
tel. 087-565-37-04

mechanik maszyn szwalniczych
mechanik samochodów ciężarowych
stolarz
sprzedawca
kierowca C
ciemiernik
operator spycharko-ładowarki – uprawnienia
ślusarz-spawacz, lakiernik
betoniarz-zbrojarz
murarz, glazurnik
dekarz
szliflerz-kamieniarz
operator maszyn
lakiernik
operator wózka widłowego – uprawnienia
kierowca C+E, ADR
wędliniarz-masarz
robotnik drogowy
inżynier ochrony środowiska (instalacje sanitarne)
pomoc produkcji-drobnarz
inżynier budownictwa – wykształcenie wyższe, doświadczenie
asystent projektanta – architekt, inżynier budownictwa
ekonomista – wykształcenie wyższe
inżynier technologii żywienia
pracownik reklamy – wykształcenie średnie
technolog odzieży
nauczyciel języka angielskiego
operator maszyn CNC
kierownik zmiany
kelnier-barman
kierowca C+E
dystybutor wyrobów gotowych
ciastkarz
elektryk – uprawnienia
operator koparki i równiarki – uprawnienia
pracownik produkcji drzewnej
ślusarz-spawacz – uprawnienia

ZAMBRÓW,
ul. Fabryczna 3,
tel. 086-271-14-91

masarz – 2 lata stażu pracy, wykształcenie min. zawodowe, umiejętności praktyczne
robotnik drogowy
pracownik stacji paliw – mile widziane doświadczenie, obsługa kasy fiskalnej i komputera
młynarz-pracownik fizyczny – wykształcenie min. zawodowe, możliwość przyuczenia
ubojowy – mile widziane wykształcenie kierunkowe i staż pracy w zawodzie
lekarz – wykształcenie wyższe medyczne, odbyty staż, specjalizacja mile widziana, w przypadku mężczyzn – uregulowany stosunek do służby wojskowej
stolarz – staż pracy w zawodzie
pracownik montażu okien – doświadczenie
kierowca:
 – prawo jazdy kat. T
 – prawo jazdy kat. C
 – prawo jazdy kat. B
operator koparko-ładowarki – uprawnienia, staż pracy mile widziany
operator koparki – uprawnienia, staż pracy mile widziany
operator ładowarki – uprawnienia, staż pracy mile widziany
rozbiernik-wykracz – aktualna książeczka zdrowia
pracownik magazynowy – wykształcenie średnie, aktualna książeczka zdrowia
pakowacz – aktualna książeczka zdrowia
wędliniarz – aktualna książeczka zdrowia
blacharz-mechanik – doświadczenie w zawodzie
pedagog-logopeda – wykształcenie wyższe pedagogiczne
palacz CO – aktualne uprawnienia

SOKÓŁKA,
ul. Kryńska 40,
tel. 085-711-52-23,
085-711-56-46, w. 29, 30, 31

cięcie kałafiora i brokułów, różyczkowanie – umowa-zlecenie, stawka godzinna 5,5 zł, w nocy 6 zł
agent ubezpieczeniowy – kontakt z kierownikiem pod nr. tel. 0693-406-578 lub 085-742-19-44 oraz pod nr. tel. 0501-737-520, 0695-111-103
kierowca – prawo jazdy kat. C+E, doświadczenie
farmaceuta – wykształcenie wyższe kierunkowe
agent do prowadzenia Agencji PKO SA – wykształcenie minimum średnie, doświadczenie w branży finansowej, ubezpieczeniowej, doświadczenie w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej
lekarz – wskazana specjalizacja – rehabilitacja medyczna
fryzjer – wykształcenie zawodowe lub średnie, umiejętności praktyczne
pracownik stolarni – bez szczególnych wymagań
operator wózków widłowych – uprawnienia
pielęgniarka – wykształcenie medyczne, kurs pielęgniarki środowiskowej
kierowca – prawo jazdy kat. B, C, CE, doświadczenie
operator koparki – uprawnienia
ślusarz – wykształcenie zawodowe
tokarz – wykształcenie zawodowe

Rząd przygotowuje zmiany w ustawie o rynku pracy. Według nich, status bezrobotnego straci część osób, które otrzymają środki z Funduszu Pracy na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz bezrobotni, którzy z własnej winy przerywają udział w pracach społecznie użytecznych.

frezer – wykształcenie zawodowe
spawacz – wykształcenie zawodowe
operator ładowarki – uprawnienia
mechanik samochodów osobowych – wykształcenie zawodowe, doświadczenie
robotnik budowlany – chęci do pracy

Filia PUP
Dąbrowa Białostocka,
tel. 085-712-12-03,
085-712-10-58

piekarz – istnieje możliwość przyuczenia do zawodu
krawiec – mile widziane doświadczenie
kierowca kat. C+E – doświadczenie, uprawnienia

MOŃKI,
ul. Wyzwolenia 22,
tel. 085-716-27-13,
085-716-46-30

kucharz – wymagane doświadczenie i staż pracy w zawodzie kucharza
robotnik niewykwalifikowany – praca w tartaku
tokarz – uprawnienia i doświadczenie w zawodzie
ślusarz – doświadczenie w zawodzie
spawacz – uprawnienia i staż pracy mile widziany
automatyk – wymagane wykształcenie wyższe kierunkowe
technolog technologii żywności – wykształcenie wyższe o kierunku przetwórstwo mleczarskie
diagnosta samochodowy – wymagane uprawnienia diagnosty
rzeźnik-ubojowy – wykształcenie zasadnicze zawodowe lub średnie kierunkowe
mechanik – wykształcenie średnie mechaniczne, posada kierownik warsztatu
frezer – staż pracy w zawodzie
stolarz – doświadczenie w zakresie stolarki meblowej
kierowca kat. C+E do C
drwal – uprawnienia
pielęgniarka – wykształcenie kierunkowe
kierowca – prawo jazdy kat. D
kierowca – uprawnienia na przewóz materiałów niebezpiecznych
kierowca kat. B
betoniarz – wymagane doświadczenie w zawodzie
ciastkarz – wykształcenie kierunkowe, staż pracy mile widziany
murarz – doświadczenie w branży budowlanej
nauczyciel języka angielskiego – wykształcenie wyższe kierunkowe

OSTRÓW MAZOWIECKA,
ul. 3 Maja 55,
tel. 029-745-33-93

kierowca C+E – wykształcenie zawodowe, 3 lata stażu pracy w zawodzie
fryzjer – wykształcenie zawodowe lub średnie, umiejętności wykonywania pracy w zawodzie
mechanik maszyn i urządzeń – wykształcenie zawodowe, staż 2 lata w zawodzie
operator sprzętu ciężkiego – wykształcenie zawodowe, 2 lata stażu pracy w zawodzie
elektryk – wykształcenie zawodowe, 5 lat stażu pracy w zawodzie
spawacz – sprzedaż artykułów budowlanych, obsługa komputera, mile widziana praktyka w zawodzie, wykształcenie średnie
monter chłodniczy – wykształcenie średnie lub zawodowe, 3 lata stażu pracy w zawodzie, serwis i montaż urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych
pracownik budowlany – umiejętności wykonywania prac w zawodzie

reklama

Szkoła Zarządzania i Biznesu
 www.pwg.bialystok.pl
 e-mail: biuro@pwg.bialystok.pl
 Białystok, Bema 105, 085 744-08-34

♦ **POLICEALNE STUDIUM ZAWODOWE**
zaoczne: 2-letnie
kucharz, żywienie i dietetyka,
finanse i rachunkowość, opiekun,
administracja+agent celny,
administracja
 oraz
 ♦ **Technikum Ekonomiczne Zaoczne**
 I semestr nauki za darmo

TANIA SZKOŁA, BOGATA OFERTA!

Firma handlowa
poszukuje
Magazyniera - Handlowca
Oferujemy pracę w młodym
dynamicznym zespole
i motywacyjny system wynagrodzeń.
Oferty (CV i list
motywacyjny) prosimy
prześłać na adres
e-mail: firma31@o2.pl

dzie ocieplanie budynków, murowanie
mechanik samochodowy – wykształcenie zawodowe lub średnie, staż pracy mile widziany, samodzielność wykonywania prac
kierownik budowy – wykształcenie wyższe lub średnie, uprawnienia budowlane o specjalności sanitarnej
pracownik na produkcji – wykształcenie średnie, umiejętności pracy przy produkcji okien
technolog – wykształcenie wyższe techniczne, znajomość czytania rysunku
piekarz – umiejętności wykonywania pracy w zawodzie, odpowiedzialność
lakiernik – wykształcenie zawodowe, staż pracy 2 lata w zawodzie
specjalista ds. planowania produkcji – wykształcenie wyższe techniczne, staż pracy 1 rok w zawodzie
elektryk mechanik – wykształcenie zawodowe lub średnie, staż pracy mile widziany, uprawnienia SEP
operator równiarki i rozścielaczy – wymagane uprawnienia na ww. sprzęt
mechanik samochodowy – uprawnienia na samochód kat. C
ślusarz-spawacz – wykształcenie zawodowe, uprawnienia spawalnicze CO2,
elektryk samochodowy – wykształcenie średnie, znajomość zawodu
kierownik hurtowni owoców i warzyw – wykształcenie min. średnie, umiejętności kierowania zespołem, pozyskiwanie klienta, prawo jazdy kat. B
kierowca zaopatrzeniowiec – wykształcenie średnie, prawo jazdy B lub C
sprzedawca – sprzedaż owoców i warzyw, obsługa kasy fiskalnej, obsługa klienta
stolarz – wykształcenie zawodowe, umiejętności pracy w zawodzie
elektronik samochodowy – wykształcenie średnie, umiejętności pracy na ww. stanowisku
wykładowca – nauczyciel przedmiotów prawnych, ekonomicznych, oraz zawodowych, takich jak: etyka, prawo karne, ochrona osób, ochrona obiektów, konwojowanie, pierwsza pomoc przedmedyczna, zabezpieczenie imprez masowych, detektywistyka, wyszkolenie strzeleckie, samoobrona, techniki interwencyjne
murarz – umiejętności pracy w zawodzie
cieśla – umiejętności pracy w zawodzie
zbrojarz – umiejętności pracy w zawodzie
kierownik magazynu – wykształcenie min. średnie, doświadczenie na ww. stanowisku
sprzedawca – sprzedaż RTV, AGD, akcesoria komputerowe, FO-TD itp., obsługa kasy fiskalnej, znajomość branży
kierowca wózka widłowego – wykształcenie zawodowe, uprawnienia do kierowania wózkami jezdniowymi
elektryk – wykształcenie techniczne lub zawodowe, 1 rok praktyki (do przyuczenia), mile widziane uprawnienia SEP
stolarz maszynowy – wykształcenie średnie, staż pracy w zawodzie
masarz – wykształcenie zawodowe, umiejętności pracy w zawodzie
narzędziowiec-tokarz, frezer – kierunkowe zawodowe lub średnie techniczne, pięć lat stażu w produkcji i naprawie form wtryskowych, znajomość rysunku technicznego
spedytor – wykształcenie średnie, znajomość języka niemieckiego oraz rosyjskiego
pracownik biurowy – wykształcenie średnie
kierownik zmiany na produkcji – wykształcenie wyższe, staż pracy mile widziany
wykładowca – nauczyciel przedmiotów prawnych, ekonomicznych, oraz nauczyciel biblioteki – wykształcenie wyższe kierunkowe
sprzedawca – stacja paliw, wykształcenie średnie, umiejętności obsługi komputera oraz kasy fiskalnej

BIELSK PODLASKI,
ul. 3 Maja 17,
tel. 085-833-27-14,
085-833-27-15

elektryk – uprawnienia E do 15 kV, kilkuletnia praktyka w obśłudze SN i NN

kierowca samochodu ciężarowego – staż pracy mile widziany, znajomość obsługi koparki, ładowarki, prawo jazdy kat. C
kierowca samochodu ciężarowego – staż pracy min. 1 rok, świadectwo kwalifikacji, prawo jazdy kat. C
mechanik samochodów osobowych – staż pracy mile widziany min. 2 lata
detektyw ochrony – wykształcenie min. zawodowe, staż pracy wskazany, osoba niekarana
sprzedawca (części rolnicze) – wykształcenie średnie rolnicze, staż pracy, doświadczenie w handlu, kreatywność, mobilność
specjalista ds. logistyki – wykształcenie wyższe kierunkowe, doświadczenie na podobnym stanowisku, znajomość języka angielskiego w stopniu dobrym
referent ds. zaopatrzenia i kooperacji – wykształcenie min. średnie techniczne, doświadczenie na podobnym stanowisku, znajomość budowy maszyn i form odlewniczych, komunikatywność
kierowca samochodu ciężarowego – prawo jazdy kat. C+E, świadectwo kwalifikacji, badania psychotechniczne, staż pracy mile widziany – min. pół roku, wykształcenie zawodowe
pracownik fizyczny – wykształcenie zawodowe, prawo jazdy kat. B
kierownik (mistrz montażu) – wykształcenie wyższe lub średnie techniczne, kilkuletnie doświadczenie na podobnym stanowisku, łatwość podejmowania decyzji, umiejętności organizowania pracy, komunikatywność, odporność na stres
trakowy – min. pół roku stażu, uprawnienia do obsługi pily motorowej
pracownik fizyczny – bez wymagań
przedstawiciel handlowy – wykształcenie min. średnie, staż pracy mile widziany, niekaralność
sekretna – wykształcenie wyższe administracyjne, staż pracy min. rok, znajomość obsługi komputera, mile widziana znajomość języka angielskiego lub niemieckiego
kierowca samochodu ciężarowego – staż pracy min. rok, prawo jazdy kat. C, świadectwo kwalifikacyjne
ładowacz – bez wymagań

HAJNÓWKA,
ul. Marszałka Józefa
Piłsudskiego 10a,
tel. 085-682-23-18, wew. 17

spawacz, tokarz, frezer – gm. Narew
elektromechanik – wykształcenie zasadnicze lub średnie zawodowe, uprawnienia elektryczne, staż pracy min. 3 lata (Narewka)
pomocnik w produkcji drzewnej – wykształcenie zasadnicze lub średnie zawodowe (Hajnówka)
kelnier – wykształcenie średnie zawodowe, znajomość języków obcych, obsługa komputera (Białowieża)
kierowca autobusu – powiat hajnowski
lekarz weterynarii – wykształcenie wyższe weterynaryjne (Hajnówka)
manager – koordynator – znajomość rynku wschodniego, sprzedaż artykułów budowlanych (Białystok)
szwacz, tapicer, stolarz – wykształcenie zasadnicze lub średnie zawodowe (Hajnówka)

OSTROŁĘKA,
ul. 11 Listopada,
tel. 029-760-33-77

Oferty dla osób z min. średnim wykształceniem:
kosztorysant – wykształcenie średnie, umiejętności sporządzania kosztorysów budowlanych
architekt budowlany – wykształcenie wyższe budowlane lub absolwent architektury, staż pracy mile widziany
sprzedawca – wykształcenie min. średnie
sprzedawca – wykształcenie średnie, prawo jazdy kat. B, znajomość branży sanitarnej, komunikatywność
kierownik robót drogowych – mile widziane uprawnienia
nauczyciel języka angielskiego – wykształcenie wyższe filologia angielska, przygotowanie pedagogiczne
przedstawiciel handlowy – wykształcenie wyższe (licencjat),



Firma Transportowa
w Suwałkach
poszukuje kierowców
w transporcie międzynarodowym

Oferujemy:
☒ praca na zachodzie Europy
☒ umowa o pracę
☒ wynagrodzenie przeciętne 4000 (i więcej)
☒ nowe zestawy samochodowe
☒ mapa Europy z nawigacją satelitarną (bardzo dokładna)
☒ telefon komórkowy
Wymagamy:
 ▶ prawo jazdy kat. C+E
 ▶ świadectwo kwalifikacji lub kurs na przewóz rzeczy (aktualne)
 ▶ badania psychotechniczne (aktualne)
 ▶ badania lekarskie (aktualne)
 ▶ doświadczenie w transporcie
 ▶ zaświadczenie o niekaralności (można dostarczyć po rozmowie kwalifikacyjnej)
 ▶ znajomość języka niemieckiego lub angielskiego mile widziana (nie wymagamy! lecz mile widzimy)
Kontakt:
Suwałki 16-400
ul. Chłodna 5/6
tel. kom. 0-663 870 340
tel. 087-565 01 01, fax 087-565 30 30
e-mail: biuro@lazarski-transport.eu

Dyżur >> PIP odpowiada na pytania Czytelników Urlop na żądanie i wypowiedzenie

Przedstawiamy niektóre pytania i odpowiedzi z redakcyjnego dyżuru Marty Pawlik z Państwowej Inspekcji Pracy w Białymstoku.
▲ Mój pracownik został aresztowany. Kiedy mogę rozwiązać z nim umowę o pracę?

Jeżeli nie ma podstaw do rozwiązania z tym pracownikiem umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika – w trybie art. 52 § 1 pkt 1 kodeksu pracy, to umowa wygasa z upływem 3 miesięcy nieobecności pracownika w pracy z powodu tymczasowego aresztowania.

▲ W jakim terminie muszę powiadomić pracodawcę o zamiarze skorzystania z urlopu na żądanie? Z jakim wyprzedzeniem powinienam to zrobić?

Pracodawca ma obowiązek udzielenia urlopu na żądanie na wniosek pracownika i w terminie przez niego wyznaczonym w wymiarze nie dłuższym niż 4 dni. Nie ma wymogu, by wniosek ten złożony był na piśmie, a termin wyznacza sam pracownik, przy czym żądanie udzielenia mu urlopu pracownik może zgłosić nawet w dniu jego rozpoczęcia.

▲ Pracodawca często wysyła mnie w podróż służbową. Czy powinien kierować mnie na piśmie?

Obowiązujące w tym zakresie przepisy nie określają formy, w jakiej powinno być wydane polecenie wyjazdu służbowego. Przyjmuje się jednak, iż polecenie wydaje się w formie pisemnej. Nie ma przepisu regulującego szczegółowo treść i wzór formularza polecenia wyjazdu służbowego. Takie pisemne polecenie pracodawca może stworzyć sam do potrzeb wewnętrznych lub nabyć gotowe formularze. Do celów dowodowych dokument taki powinien zawierać:

- imię i nazwisko pracownika
- czas trwania podróży służbowej (od – do)
- miejsce rozpoczęcia i zakończenia podróży
- środek transportu
- podpis kierującego w podróż służbową.

▲ Co dzieje się z umową o pracę w przypadku zastosowania przez pracodawcę zbyt krótkiego okresu wypowiedzenia?

– Jeżeli pracodawca zastosował krótszy niż przysługujący okres wypowiedzenia, to umowa o pracę rozwiązuje się z upływem okresu wymaganego, a pracownik ma prawo do otrzymywania wynagrodzenia do czasu rozwiązania umowy.

(d)

SIECZKARNIE jednorzędowe. (085)650-19-13, 0503-593-544.

SIECZKARNIE kukurydzy 1-rzędowe Mengele, Pottinger, 4.500. (085)650-16-85.

SIEWNIK zbożowy „Nordsten” 2,5m, sieczkarnia jednorzędowa „Mengele”. 0880-226-143.

SPRZEDAŻ maszyn rolniczych: sieczkarnie samojezdne, kombajny, ciągniki, prasy i inne, 0505-975-221

ŚRUTĘ pszeną z dowozem. 0605-366-571.

TUR do C-360 3.000,- Wycinak do Kiszzonek 2.500,- (086)278-88-37

URSUS 1014 4x4, turbo, (1989), 40.000 zł. (085)738-58-68.

URSUS, Zetor, MTZ, pługi Kvereland, agregaty uprawowo -siewne. 0660-818-515, 0502-813-061.

WAŁY pierścieniowo- kółczaste. 0604-524-269.

WYCINAK kiszzonek Kverneland, Strauman, 3.000. 0510-371-686.

WYKOPIĘ buraki, liście na przyczepę lub na ziemię. 0604-524-269.

ZBIORNIKI mleka 500 -2600L, dojarki przewo-dowe, montaż. (086)272-67-97, 0502-534-434.

RÓŻNE

KUPIĘ

DŁUŻYCA iglasta, brzoza, 0604-224-918.

DŁUŻYCE olchową, sosnowo - świerkową, (087)565-01-77, 0502-064-908.

DRZEWO stosowe, dłużyce osikową. 0504-260-945, (085)715-59-40.

LAS. (085)718-09-69, 0694-426-665.

OLCHA, brzoza, dąb -dłużca. 0606-984-754.

OLCHĘ (085)718-09-69, 0-694-426-665.

SKUP olchy, brzozy, lasu. 0601-301-990.

TOPOLE -las. 0606-364-870.

SPRZEDAM

BLACHA dachówkowa, dachówka- tanio, Tel. (085)868-18-14.

BRZOZA, opał. 0693-431-888.

GARAŻE - blaszaki najtaniej!!! (089)542-83-71, (058)762-95-12, (018)334-08-10.

KLEJ do styropianu- tanio, Tel. (085)868-18-14.

OKNA dachowe, PCV- tanio, Tel. (085)868-18-14.

OLEJ napędowy -dostawa. 0503-550-690.

SPRZEDAM każdą ilość odzieży używanej z Niemiec, 0502-064-908.

WÓZEK widłowy 3-tony, bliźniaki. 8.500 zł. 0663-460-468.

ZBIORNIK na szambo, 60.000, 25.000 litrów (087)566-78-97.

INNE

NAGROBKI granitowe podwójne od 4.900 zł. 0601-912-474.

PILNIE 20.000,- % do uzgodnienia 0600-839-155.

PRZYJME ziemię z wykopów (nie gruz). kompleks Hotelowy „Nad Zalewem” Wasilków, ul. Białostocka 88, tel. (085)718-52-40.

WRÓŻKA ELLENI- tarot, zdejmovanie kłatw, uroków. (085)662-42-46, 0600-114-369.

ZDROWIE

GINEKOLOG

***GINEKOLOG** -bezpiecznie. 0504-627-763.

GABINET ginekologiczny. 0602-170-344.

GINEKOLOG. 0-606-583-928.

GINEKOLOG. Bezzabiegowe, bezbolesne przywracanie cyklu miesiączkowego. 0698-432-042.

PSYCHIATRA

***ALKOHOLOWE** odtrucia (także domowe). Esperal, kroplówki, nerwice, depresje. Psychiatry, psycholog, terapeuta. NZOZ-VIRTUS, Upalna 88, Białystok. Całodobowo. (085)661-53-33, 0698-335-897.

ALKOHOL -terapia. Hipnoza. (085)744-18-16, 0607-275-352.

ODTRUCIA alkoholowe profesjonalnie, dyskretnie -także domowe. 0604-847-051.

ODTRUCIA alkoholowe w domu Pacjenta poleca dr Ireneusz Pawłowski. 0694-657-868.

PSYCHIATRY CHOROŚCZUCHA. NERWICE, DEPRESJE, NADWAGA, NAŁOGI, ALKOHOLOWE ODTRUCIA - CAŁODOBOWO, ESPERAL (CHIRURG), ZABURZENIA SEKSUALNE. PSYCHOTERAPEUTA. PODLEŚNA 16, LOK. 2, GODZINY PRZYJĘĆ: 9.00-20.00, Tel. (085)732-77-35.

REUMATOLOG

CENTRUM Osteoporozy i Chorób Kościo-Stawowych Prof. Janusza Badurskiego. Leczenie zespołów bólowych kręgosłupa i kończyn.Ozonoterapia chorób naczyńowych. Przyjmują: E.Jeziernicka, N.Nowak, S.Daniluk Białystok ul.Waryńskiego 6 lok.7. Te-10857424355. Rejestracja telefoniczna codziennie 8.00-16.00.

DERMATOLOG

BADANIE włosów. Tel. (085)745-19-60.

BADANIE włosów. Tel. (085)745-19-60.

LASEROWE usuwanie owłosienia i inne zabiegi. Białystok, Św. rocha 6 lok. 9 - godz. 12.00-18.00. (085)746-06-50, 0692-449-998. www.gabinet-dermatologia.prv.pl

ŁUSZCZYCA, bielactwo. (085)745-19-60.

CHIRURG

BEZOPERACYJNIE: kamica żółciowa, nerkowa, prostata, hemoroidy tel.(085)874-22-22.

ALERGOLOG

ALERGIA. Bezbolesne testy i leczenie. 2500 alergenów. Odczulanie na urządzeniach, najnowszej generacji, ul. Rzymowskiego 43/28. Tel. (0-85)746-59-02.

URODA

ZDROWIE odchudzanie, www.idealnawaga.com

INNE

***RZUĆ** palenie, ul. Rzymowskiego 43/28. Tel. (0-85)746-59-02.

APARATY słuchowe. Stołeczna 25 (wejście od Wyszyńskiego).Tel. (085)744-44-19.

HEMOROIDY - NIGDY WIĘCEJ BÓLU. Bezoperacyjna metoda leczenia aparatem Hemoron. Zapewniamy pacjentom fachową opiekę lekarską. Gabinet „Vitamed”, ul.Starobojarska 8 lok.2, Tel. (85)743-23-29, 0506-293-665.

KOMPUTERY

SPRZEDAM

SERWIS komputerowy- dojazd, napełnianie tuszy tel.(085)742-90-28, 742-90-29.

MASZyny I URZĄDZENIA

KUPIĘ

DO koparki „Waryński” K-406 -pompe do napędu łyżki. Oferty z ceną: 0605-830-349, (085)878-96-55, piotrd1971@interia.pl

SPRZEDAM

AGREGATY prądotwórcze kupno -sprzedaż. Tel. (032)271-95-08.

MŁYNEK zbożowy 7,5 kW, 750,-. (085)716-31-51.

OBRABIARKA do drewna wieloczynnościowa. (085)651-45-46.

WYPOŻYCZALNIA, sprzedaż sprzętu budowlano - remontowego, „PUH” Partner Bałazarzewska 21 0604-708-420.

MATERIAŁY BUDOWLANE

SPRZEDAM

KRĘGI betonowe -producent. 0607-044-543.

PARKIET, schody, wykończenia, chemia z Hajnówki. Tel. (0-85)683-46-38, www.andrew-pol.com.pl

PRODUCENT sprzedaje kostkę brukową, wszystkie wzory i kolory, z certyfikatem CE. Wrzesień -promocja cen! Bruk Polska, Komunalna 3, Białystok (085)653-88-22, 0505-18-13-13.

USŁUGI

AUTOMOTO

AIRBAGI, konsle, klejenie. Tel. (0-61)867-87-13, 0605-588-595.

AUTOALARMY, centralne zamki, radioodtworacze, Kasztanowa 3/1. Tel. (0-85)654-43-10.

BUDOWA, REMONT

ARCHITEKT; projektowanie. Tel. 0501-939-240.

BUDOWLANO-REMONTOWE. Budowa zbiorników na gnojówkę. 0509-319-750.
BUDOWNICTWO od fundamentu do dachu, kompleksowe remonty, rachunek VAT. (0-87)523-03-89, 0660-064-952.

DŹWIGAMI, RUSZTOWANIA. Tel. (085)653-94-00, 0502-265-825.

HYDRAULIKA -pełny zakres. 0662-310-860.

KOMINKI, glazura, terakota. 0606-993-688.

KORDULA. Ogrodzenia, bramy, drzwi, szlabany, automatyka. Tel. (85)663-26-39

MALOWANIE, szpachlowanie. (086)271-71-54.

MALOWANIE. Szpachlowanie. 0668-141-137.

NADBUDOWY, więźby skomplikowane, krycie dachów. Tel. 0602-777-760.

OGRODZENIA klinkierowe. Tel. 0606-816-533.

POSADZKI agregatem. 0604-400-174.

SIDING podsufitka. Tel. (085)651-03-53, 0603-704-661.

STUDNIE. Tel. (0-85)654-70-00, 0604-651-727.

SUCHE tynki, poddasza, sufity podwieszane. 0694-520-423.

SZPACHLOWANIE, malowanie, adaptacja poddasza. 0511-538-788.

ZŁECĘ wykonanie: obudowa supereksem wiaty (20x60 m), budowa budynku biurowo- socjalnego (20x15 m). (086)273-52-84, (086)272-58-36, 0603-058-032

ZŁECĘ wyrównanie terenu 11 arów koparką k.Grajewa. (087)520-04-70, 0889-643-350.

ELEKTRYCZNE

ACC ELEKTRIC: instalacje elektryczne, odgromowe, pomiary, alarmy, autoalarmy, telewizja dozorowa, anteny, domofony, automatyka. (085)650-34-29, 0502-773-368.

ELEKTROINSTALACJE- tanio. 0698-056-922.

CYKLINOWANIE

CYKLINOWANIE. Tel. 0504-119-775, (0-85)743-32-21.

HYDRAULICZNE

HYDRAULIKA. Tel. 0504-119-775, (0-85)743-32-21.

MEBLE

KUCHNIE, szafy, zabudowy. 0609-777-024.

NAPRAWA AGD

AUTOMATYCZNE pralki. (0-85)742-03-96, Myśliński.

PRALKI, lodówka-zamrażarki. (085)742-40-49, Kuzyka.

NAPRAWA RTV

TELEWIZORY, magnetowidy. (085)661-76-31, 0602-120-966.

PRZEPROWADZKI

0511-320-705, www.przeprowadzki.najtaniej.noszenie.pl Profesjonalnie.

KOMPLEKSOWO +pianina. 0668-322-032.

PROFESJONALNIE. (085)742-15-28, www.przeprowadzki.bialystok.pl

REMONTY

SZPACHLOWANIE, malowanie. Tel. 0665-063-930.

OKNA I DRZWI

OKNA, drzwi, bramy, rolety, najniższe ceny, rąty! 0512-592-142.

ROLETY Inter-Tech, Orzeszkowej 32, tel.(0-85)732-90-25.

DACHY

KRYCIE dachów -tanio. 0602-333-644.

PAPĄ termozgrzewalną. 0880-303-317.

KLIMATYZACJA

KLIMATYZACJA, solidnie. 0-512-275-969.

TRANSPORT

BUSEM towarowym. Tel. 0510-687-577.

BUSEM towarowym. 0500-080-517.

BUSEM towarowym. 0606-481-253.

PROFESJONALNIE duży bus- kraj, zagranica. 0668-322-032.

PRZEWÓZ osób, rzeczy, kraj, zagranica. Laweta. Tel. 0602-423-529.

ZŁOM wywiezie, odbiorę własnym transportem. (085)654-54-00, 0503-057-090.

INNE

KOPANIE stawów. (085)711-16-78, 0501-344-607.

NAGROBKI granitowe, podwójne już od 4.900 zł. 0601-566-181.

NAWODNIENIA, ogrody- satysfakcja gwarantowana. 0609-556-684.

ROLNICTWO

SPROWADZAM prasy belujące zachodnie, różne typy, możliwość transportu. Tel. 0502-984-105.

SPROWADZAM traktory rolnicze: Zetor, Fendt, Deutz- Fahr i inne, możliwość transportu. Tel. 0601-164-263, 0502-984-105.

ZŁECĘ WYKONANIE

TYNKÓW tradycyjnych 2.000 mkw. 0608-360-889.

ZŁECĘ wykonanie pomostu stalowego na jeziorze. 0602-371-235.

TŁUMACZENIA

TŁUMACZ przysięgły niemieckiego. 0692-414-488, (085)869-12-03.

Chcesz zamieścić
BEZPŁATNE OGŁOSZENIE
W Gazecie Współczesnej?

ZADZWOŃ POD NR TELEFONU
(085) 748-74-48

albo kup naszą gazetę
w czwartek
i zajrzyj do bezpłatnego dodatku

GW **kramik** ogłoszeniowy

Oferty zatrudnienia z Powiatowych Urzędów Pracy

prawo jazdy kat. B
przedstawiciel handlowy - wykształcenie min. średnie
psycholog - wykształcenie wyższe magisterskie o kierunku psychologia kliniczna, dodatkowym atutem będą ukończone studia podyplomowe o kierunku oligofrenopedagogika
kierownik budowy - uprawnienia, prawo jazdy kat. B
technik leśnik - wykształcenie średnie
strażnik więzienny - wykształcenie średnie, uregulowany stosunek do służby wojskowej, nie karany, bardzo dobry stan zdrowia, wysoka sprawność fizyczna, osoba z Ostrołęki i okolic
archiwista - wykształcenie wyższe, specjalność archiwalno-muzealna
pedagog specjalny - pedagogika specjalna, magisterska ze specjalnością oligofrenopedagogiki
nauczyciel matematyki - wykształcenie wyższe z przygotowaniem pedagogicznym
konsultant telefoniczny - wykształcenie średnie, obsługa komputera
montaż instalacji elektrycznych alarmowych - wykształcenie średnie, mile widziana osoba ucząca się
elektromonter/elektryk - wykształcenie średnie techniczne, uprawnienia SEP do 1 kV, uregulowany stosunek do służby wojskowej
mechanik - wykształcenie średnie techniczne, uprawnienia spawacza, uregulowany stosunek do służby wojskowej
nauczyciel języka angielskiego - wykształcenie wyższe z przygotowaniem pedagogicznym, miejsce pracy w Warmiaku, gm. Tyśe, możliwość zakwaterowania
sprzedawca - wykształcenie min. średnie, komunikatywność, sprzedaż, pomiar i wycena okien i drzwi, miejsce pracy gmina Czerwin
projektant mebli - wykształcenie średnie, mile widziane doświadczenie, umiejętność nawiązywania kontaktów z ludźmi
wykładowca na kursach języka angielskiego - wykształcenie średnie, staż 1 rok, międzynarodowy certyfikat TESOL w zakresie nauczania języka angielskiego i uprawniający do nauczania języka angielskiego
wykładowca na kursach języka angielskiego - wykształcenie wyższe filologia angielska, staż pracy mile widziany
operator maszyn i urządzeń - wykształcenie zawodowe lub średnie techniczne, uregulowany stosunek do służby wojskowej
kosztorysant robót budowlanych i sanitarnych - wykształcenie średnie, doświadczenie
nauczyciel zawodu ślusarz - wykształcenie min. średnie z przygotowaniem pedagogicznym, mile widziany absolwent po wychowaniu technicznym
nauczyciel języka angielskiego - wykształcenie wyższe licencjat, miejsce pracy Piski, gm. Czerwin
specjalista ds. marketingu - wykształcenie wyższe marketing lub pokrewne, staż min. 2 lata, znajomość branży marketingowej
kierownik robót drogowych - wykształcenie średnie, uprawnienia
kosztorysant - wykształcenie min. średnie, uprawnienia

operator koparko-ładowarki - wykształcenie min. średnie, uprawnienia
inspektor nadzoru budowlanego - wykształcenie średnie lub wyższe budowlane, uprawnienia
starszy mistrz - wykształcenie średnie (mechanik samochodowy) lub wyższe (transport), staż 4 lata, prawo jazdy, uregulowany stosunek do służby wojskowej, nie karany
barmanka - wykształcenie średnie
specjalista ds. przygotowania produkcji - wykształcenie średnie, doświadczenie
elektryk - wykształcenie średnie, uprawnienia SEP, obsługa komputera
nauczyciel języka angielskiego - wykształcenie wyższe licencjackie

Oferty dla osób z wykształceniem zawodowym:

spawacz - spawanie łukowe elektrodą otuloną, acetylenowo-tlenowe lub TIG instalacji c.o., wskazane uprawnienia ponadpodstawowe wg normy EN 287-1,2
spawacz - uprawnienia TIG i doświadczenie przy spawaniu stali kwasoodpornej
spawacz - staż min. 1 rok
spawacz - uprawnienia spawacza gazowego (wykonywanie izolacji)
spawacz - uprawnienia podstawowe do spawania rur
spawacz - uprawnienia
spawacz - doświadczenie w zawodzie, upr. MAG-MIG, TIG
spawacz
fryzjer damsko-męski - wykształcenie zawodowe fryzjerskie
fryzjer damsko-męski - doświadczenie
fryzjer - staż 1 rok
kierowca kat. C+E - staż pracy min. 3 lata, prawo jazdy kat. C+E (transport międzynarodowy)
kierowca kat. C+E - świadectwo kwalifikacji
kierowca kat. C+E - świadectwo kwalifikacji, dyspozycyjność, przewozy międzynarodowe
montaż instalacji sanitarnych
stolarz meblowy - doświadczenie
szpachlarz - staż min. 1 rok
murarz-tylnik - staż min. 1 rok
malarz - staż min. 1 rok
glazurnik - staż min. 1 rok
murarz - staż min. 1 rok
cieśla - staż min. 1 rok
elektryk - staż min. 1 rok
blacharz - staż min. 1 rok
brukarz - staż min. 1 rok
elektroautomatyk - student, uczeń
drukark FLEXO - doświadczenie
operator koparko-ładowarki - uprawnienia
operator koparko-ładowarki - doświadczenie 2 lata, uprawnienia
operator sumnicy - uprawnienia
pracownik ochrony - z licencją I lub II stopnia
murarz
pracownik fizyczny
operator tokarki numerycznej - staż 5 lat
tokarz/frezjer - doświadczenie
operator równiarki - mile widziane uprawnienia
robotnik drogowy - mile widziane uprawnienia
pracownik fizyczny - mile widziane upr. na pilarkę (praca w lesie, gm. Czarnia)
pracownik fizyczny - mile widziane uprawnienia na pilarkę (praca przy cięciu drewna)
pracownik fizyczny - osoby z gm. Rzekuń, Czerwin
sprzedawca
pracownik dozoru - osoba ucząca się
montaż konstrukcji stalowych i instalacji przemysłowych
piekacz - staż min. 2 lata
piekacz piecowy - staż pracy 1 rok (miejsce pracy Goworowo)
barman-kucharz
glazurnik - praca w Warszawie
montaż sufitów podwieszanych - praca w Warszawie

montaż instalacji sanitarnych - montaż instalacji wodociągowej - staż 1 rok
montaż/konserwator urządzeń chłodniczych - naprawa i konserwacja urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych, nie wymagane doświadczenie
mechanik pojazdów samochodowych i ciężarowych - staż min. 3 lata
pomocnik mechanika samochodowych ciężarowych i autobusów
wulkanizator - wykształcenie zawodowe o specjalności samochodowej lub pokrewne
technolog robót wykończeniowych w budownictwie - doświadczenie w zawodzie (prace elewacyjne, glazura, terakota)
brukarz - staż pracy min. 1 rok
pomocnik brukarza - staż pracy min. 1 rok
robotnik budowlany/brukarz
murarz - staż pracy min. 1 rok, praca w delegacji
robotnik budowlany - staż pracy min. 1 rok, praca w delegacji
betoniarz
cieśla
murarz - staż min. 2 lata
tylnik - staż min. 2 lata
malarz - staż min. 2 lata
pomocnik murarza - praca na terenie: Dzieżenin, pow. Pułtusk
glazurnik - doświadczenie w zawodzie
osoba do roznoszenia ulotek
cieśla - z praktyką
betoniarz - z praktyką
stolarz meblowy - malowanie ręczne mebli, lakierowanie, wykańczanie mebli
pracownik fizyczny - malowanie ręczne mebli, lakierowanie, wykańczanie mebli
elektryk - doświadczenie, uprawnienia do 1 kV lub powyżej
glazurnik - doświadczenie
betoniarz - uprawnienia
agent ubezpieczeniowy
cieśla - doświadczenie
dekarz - doświadczenie
pracownik fizyczny - prawo jazdy kat. B+C
hydraulik - prawo jazdy kat. B
stolarz - praca przy produkcji mebli (osoba z okolic Baranowa z doświadczeniem)
murarz
sprzedawca - wykształcenie min. zawodowe
mechanik samochodowy - doświadczenie
kierowca kat. B
kierowca kat. C
kierowca kat. C+E - świadectwo kwalifikacji, doświadczenie, transport krajowy
kierowca wózka widłowego - staż 1 rok, uprawnienia
montaż sieci zewnętrznych
tokarz/frezjer - wykształcenie zawodowe ze stażem pracy lub średnie, obsługa tokarki
kasjer
sprzedawca - staż 3 lata, kurs sanepidu, obsługa kasy fiskalnej
tylnik
montaż konstrukcji cieplnych
spawacz
kierowca samochodu ciężarowego w ruchu międzynarodowym - praktyka w zawodzie kierowcy, prawo jazdy kat. C+E
kierowca/dystrybutor - staż pracy min. 2 lata w zawodzie kierowcy/dystrybutora, prawo jazdy kat. B
montaż instalacji wodno-kanalizacyjnych
operator koparko-ładowarki - uprawnienia
kierowca-brukarz - prawo jazdy kat. B
operator koparki - uprawnienia
robotnik budowlany - wykończeniówka
betoniarz - uprawnienia
tokarz - staż 5 lat
montaż instalacji wodno-kanalizacyjnych i grzewczych - znajomość branży
montaż konstrukcji
mechanik maszyn (ew)

PRACA ☆ PRACA ☆ PRACA

ZATRUDNIĘ

„SOKÓŁ” Kurier na motocyklu - Poznań, możliwość zakwaterowania. Tel. (061)870-06-16, 0502-335-232.

2 mechaników „złota rączka”, pracowników fizycznych. (086)273-52-84, (086)272-58-36, 0603-058-032

4 dziewczyny do promocji. (085)732-77-02.

4 szwaczki praca w taśmnie. (022)815-41-51.
BARMANKĘ i pomoc kuchenną do zajazdu koło Suwałk, praca zmianowa 0692-576-629.

BIAGLASS Huta Szkła Białystok zatrudni pomocników hutnika bez kwalifikacji. (085)653-99-09.

BRYGADE blacharzy, dekarzy, pomocnika. 0692-614-262.

DAM pracę osobom bezrobotnym, bezpłatne przyuczenie, wynagrodzenie 1280 zł/m-c, Łomża. (086)216-01-46.

DEHAG Extra zatrudni instruktora fryzjerstwa z uprawnieniami tel. 0601-270-462

DO pracy w gospodarstwie rolnym. 0506-084-032.

DO pracy w gospodarstwie z możliwością zamieszkania rodziny na Mazurach. 0501-052-006.

DO pracy w gospodarstwie. 0504-610-930.

DO tartaku. (085)878-17-27.

ELEKTRYKA inżyniera, elektryków. 0605-365-625.

FIRMA INTER Consulting zatrudni 7 osób, szkolenia, możliwość stałej pracy, Łomża. (086)216-01-46.

FIRMA wyposażająca budynki inwentarskie zatrudni monterów i instalatorów. Oferty proszę składać pisemnie na adres: Hodowca Sp. z o.o. ul. Starogardzka 70 83-010 Straszyn tel. 058/682-68-56 lub e-mail: hodowca@atom-service.com

FIRMA zatrudni magistrów farmacji i techników farmacji w Ostrołęce. 0662-395-892.

FIRMA zleci roboty murarskie, cieślarskie, tynkarskie w Łapach. (086)476-02-71, 0609-823-296.

HANDLOWCA z samochodem dostawczym, do 3,5t. (085)732-71-75, 0604-267-518.

KIEROWCĘ kat. C, zarobki do 3.000 zł, kom. 0503-130-647

KIEROWCĘ z kategorią C+E na umowę o pracę. Praca w Wysokim Mazowieckim. 0606-806-229.

KLUB zatrudni modelki, hostessy, wysokie prowizje, zakwaterowanie. 0609-221-111.

MAJSTRĄ na spawalnię. Wymagana dobra znajomość zagadnień spawalniczych, umiejętność organizacji pracy. List motywacyjny +CV kmbf@kmbf.com.pl (085)741-16-36.

MECHANIKA (tokarki, frezarki, prasy). (085)741-16-36.

MECHANIKA DO ZAKŁADU WULKANIZACYJNEGO, SUWAŁKI, (087)565-14-91.

MECHANIKA z doświadczeniem, 2 pomocników. Max-Auto, Kopernika 97. 0606-304-304.

MECHANIKÓW samochodowych, elektryka, diagnostę, pracowników do wymiany opon. Polmozyt Gumpol Zambrów 0603-603-722 wieczorem (086)271-47-14

MĘŻCZYZN do pracy -konstrukcje szklarniowe. 0696-670-799.

MĘŻCZYZNA -w gospodarstwie rolnym, mieszkanie, wyżywienie. (086)279-03-15.

MĘŻCZYZNĘ i kobiety w gospodarstwie agroturystycznym, zamieszkanie. (085)710-87-60.

MĘŻCZYZNĘ w gospodarstwie. (085)716-22-19.

MURARZY, tynkarzy, glazurników. 0604-619-429.

OSOBA do sprzątnięcia w aptece, tel. 0502-058-558.

OSOBĘ z wykształceniem przetwórstwo żywności. 0606-377-916.

PHU Macho zatrudni kierowcę samochodu ciężarowego, prawo jazdy kat.CE. (085)730-23-19, 0502-547-616.

PIEKARNIA BOCHEN Białystok, Rycka 119 zatrudni piekarsza. (085)676-29-85.

PIEKARZA i osobę do przyuczenia zawodu. 0502-498-636.

PORTIERÓW, okolice Ostrołęki, grupa inwalidzka. 0693-856-713.

POSZUKUJEMY klawiszowca -wokalisty ze sprzętem. 0607-595-485.

PRACA w gospodarstwie, nocleg, wyżywienie, 0604-208-706.

PRACA w Holandii dla pracowników ogólnobudowlanych z polskim paszportem i z podstawą j.angielskiego lub j.niemieckiego. Kontakt: (032)781-72-13, (032)781-65-00, fax: (032)205-61-38, e-mail: olympia@olympia.net.pl

PRODUCENT bielizny damskiej -firma KINGA, zatrudni 30 gorseciarek. Kontakt telefoniczny. (085)676-18-21 godz. 8.00 -16.00.

PRZEDSIĘBIORSTWO DREWKA ZATRUDNI MĘŻCZYZN I KOBIETY DO PRODUKCJI OKIEN DREWNIANYCH, (087)565-49-01.

SAMODZIELNEGO stolarza meblowego, z doświadczeniem -Białystok. (085)663-15-75.

SKÓRY futra -szycie, krojenie. Przyuczamy. Placimy najlepiej. (085)663-30-86.

SOLIDNEGO pilarza -drwa od zaraz. (085)716-05-17, 0508-294-963.

SPAWACZY - najchętniej z uprawnieniami, atrakcyjne wynagrodzenie. (085)741-16-36.

SPRZEDAWCĘ do sklepu spożywczego, Suwałki, (087)565-14-91.

STOLARZA -doświadczonego. 0606-341-184.

STUDENTÓW zaocznych i absolwentów zatrudni od zaraz, Łomża. 0506-768-967.

TELEMARKETERKĘ popołudniami. (085)662-31-36.

TOKARZA -frezera narzędziowego. (085)741-16-36.

W gospodarstwie rolnym. 0693-392-313

W gospodarstwie rybackim. (085)710-80-58.

ZAINTERESOWANI: platformy wiertnicze, również szkolenia. (022)398-87-71, (012)391-70-29, 0602-618-747.

ZATRUDNIĘ murarzy do pracy w Irlandii, (00353)876-287-984.

ZATRUDNIĘ osoby komunikatywne, dział doradztwa i marketingu, Łomża. (086)216-01-46.

ZATRUDNIĘ osoby z samochodem lub bez, zarobki 1300 zł/m-c, Łomża. 0506-768-967.

ZATRUDNIĘ sprzedawcę na bazar (stoisko z bielizną), w Białymstoku. Mile widziane osoby z doświadczeniem -pełna dyspozycyjność. 0500-048-417, godz. 14-16.

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie rolnym. 0606-917-229.

ZATRUDNIMY Handlowca branży budowlanej Świdry Dobrzyce koło Stawisk; tel. 0606-11-58-28 (048)661-26-87.

ZATRUDNIMY kierowcę betonu gruszk. 0502-011-658.

ZATRUDNIMY kosztorysanta. Praca w Ostrołęce. Tel. 0600-053-956.

ZBROJARZY do pracy za granicą, zakwaterowanie, ZUS, 4.500,-/m-c netto, (087)516-15-21.

ZEPTER International Poland zatrudni kierowników sprzedaży i przedstawicieli handlowych. (085)748-22-10 (10.00-13.00), 0604-294-281.

ZŁECĘ lub zatrudnię cieśli +pomocników do pracy na budowie w gminie Trzciannę. Zapewniam dowóz i zakwaterowanie. 0606-828-446.

ZŁECĘ stan surowy. 0602-348-378.

SZUKAM PRACY

30-LATEK, jako kierowca, przedstawiciel handlowy, C + E, staż 2 lata, litewski w mowie i piśmie biegle, Suwałki, 0693-424-044.

ABSOLWENTKA filologii białoruskiej /rosyjskiej, angielski, obsługa komputera/. 0507-369-782.

SPRZĄTANIE. Tel. (085)661-31-44.

reklama

TRICITY Firma zatrudni na stanowisko sprzedawcy produktów bankowych w biurze w Białymstoku

Wymagania:
 - wykształcenie min. średnie,
 - zdolności handlowe,
 - umiejętność pracy z klientem,
 - obsługa komputera.

Zgłoszenia: tel. 058 66-99-460, sekretariat@tricity.pl, info: www.tricity.pl

reklama

RECKITT
BENCKISER

Jesteśmy wiodącym i ekspansywnym producentem detergentów i środków czystości oraz leków OT w Polsce i na świecie. Nasze produkty Air Wick, Calgon, Vanish, Veet, Cilif, Quanto, Calgonit, Woolite, Perla, Dosia, Bryza, Clerasil, Nurofen, Strepsils są od wielu lat jednymi z najczęściej wybieranych marek w swoich kategoriach. Na rynku międzynarodowym nasza korporacja prowadzi działalność w 60 krajach, a swoje produkty sprzedaje w 180 krajach.

Jeżeli jesteś ambitny i lubisz wyzwania to dołącz do naszego odnoszącego sukcesy zespołu w fabryce w Nowym Dworze Mazowieckim (koło Warszawy) jako:

Operator Linii Konfekcji

OSOBY ZATRUDNIONE NA TYM STANOWISKU ODPOWIEDZIALNE BĘDĄ ZA:

- obsługę linii produkcyjnych
- dokonywanie ustawień oraz napraw urządzeń linii produkcyjnych
- prowadzenie procesu konfekcji wyrobów
- przebrajanie linii produkcyjnych
- sporządzanie raportów wewnętrznych
- OD KANDYDATÓW OCZEKUJEMY:**
- wykształcenia zawodowego (mechanicznego, elektrycznego, itp.), preferowane wykształcenie średnie techniczne
- minimum półroczne doświadczenia przy obsłudze maszyn i urządzeń przemysłowych
- umiejętności pracy zespołowej
- umiejętności pracy pod presją czasu
- DODATKOWYM ATUTEM BĘDĄ**
- uprawnienia do obsługi wózków widłowych
- uprawnienia eksploatacyjne SEP do 1KV

Oferujemy interesującą i umożliwiającą rozwój pracę
Firma zapewni pomoc podczas przeprowadzenia się i zakwaterowania

Osoby zainteresowane prosimy o wysyłanie CV i listu motywacyjnego na adres:

Reckitt Benckiser (Poland) SA

ul. Okunin 1, 05-100 Nowy Dwór Mazowiecki z dopiskiem - Dział Personalny

lub e-mail: rekrutacja@reckittbenckiser.com

Na aplikację prosimy o dopisanie klauzuli: „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w mojej ofercie pracy dla potrzeb niezbędnych do realizacji procesu rekrutacji (zgodni z Ustawą z dn. 29.08.97 o Ochronie Danych Osobowych Dz.U. nr 133, poz. 883)

WYKONANIE

DOSIA

Vanish

Veet

Calgon

CILIF

Calgonit

Bryza

Opracowywanie biznes planów i studiów wykonalności:

- biznes plany do instytucji kredytowych (dla małych i średnich firm, dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą)
- studia wykonalności dla jednostek samorządu terytorialnego (do Norweskiego i Szwajcarskiego Mechanizmu Finansowego)
- programy naprawcze dla firm **NOWOŚĆ!!!**

Wystarczy że masz pomysł, a my pomożemy Ci stworzyć plan jego realizacji
NASZA WIEDZA I DOŚWIADCZENIE MOGĄ BYĆ TWOJE!

Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego
ul. Waszyngtona 29, 15-304 Białystok
tel. (085) 653 72 13 lub (085) 653 72 05



**PODLASKA FUNDACJA
ROZWOJU REGIONALNEGO**

Informacje można również uzyskać w Centrach Wspierania Biznesu:

Augustów ul. Brzostowski 10A, tel. 087 643 58 60 (61); **Łomża** ul. Polowa 53, tel. 086 215 16 90; **Bielsk Podlaski** ul. Mickiewicza 31 pok. 14, tel. 085 730 18 42; **Hajnówka** ul. Ks. Wierobija 30/18, tel. 085 682 51 87; **Siemiatycze** ul. Pałacowa 19, tel. 085 656 13 42; **Suwałki** ul. Sejneńska 2 w siedzibie Kredyt Banku, tel. 087 566 29 89

Rejon Energetyczny Łapy
przeprasza odbiorców energii elektrycznej za przerwy w dostawie, które wystąpią w miejscowościach:

- Niewodnica Kościelna ul. Dąbrowskiego z przyległymi, Trakt Napoleński w dniu 5.10.2006 r. w godz. 8.00-15.00.

Ww. przerwy podyktowane są przeglądem urządzeń elektroenergetycznych. Bliższych informacji udziela Rejon Energetyczny Łapy, tel. 085 715-22-01. Informacja o wyłączeniach podana jest również w Internecie na stronie www.zeb.com.pl

Spółdzielnia Usług Rolniczych w Kobylinie Borzymach w likwidacji zaprasza do składania ofert na sprzedaż prawa użytkowania wieczystego działek zabudowanych budynkami usługowo-magazynowymi. Specyfikacja warunków sprzedaży znajduje się do wglądu w godzinach pracy SUR. Oferty prosimy składać w biurze spółdzielni lub przelać listem poleconym do dnia 20.10.2006 r. Dodatkowe informacje tel. 086 274-30-49, 0691-378-100.

GAZETA WSPÓŁCZESNA
www.wspolczesna.pl

**biuro ogłoszeń
Gazety Współczesnej
przy ulicy
św. Mikołaja 1**



Wydawnictwo Prasa Podlaska sp. z o.o.
15-419 Białystok, ul. św. Mikołaja 1,
tel. (085) 748 74 30, 745 59 87.



- w dniach 5-6.10.2006 r. od godz. 7.00 do godz. 15.00 - **Przeździecko Dworaki, Przeździecko Grzymki.**
- w dniu 7.10.2006 od godz. 8.00 do godz. 15.00 - **Wysokie Mazowieckie** ul. Kopernika, Prusa od ul. Kochanowskiego

do Kopernika, Orzeszkowej, Kraszewskiego, Kochanowskiego, Białostocka, Żeromskiego, Kościuszki, Skłodowskiej, Słowackiego, Sobieskiego, Obrońców Miasta, Kardynała Wyszyńskiego, Szarych Szeregów, Warszawska, Chopina, Żwirki i Wigury, Dolna od dworca PKS do Jagiellońskiej, Jagiellońska, Kościelna, Ogrodowa, Zambrowska, Przechodnia i przyległe.

Wyłączenie dotyczy odbiorców indywidualnych, zakładów usługowych, sklepów, instytucji i firm zlokalizowanych w ww. miejscowościach.

Bliższych informacji udziela Rejon Energetyczny Wysokie Mazowieckie, telefon 991 lub 086 275-41-09 czynny całą dobę. Informacja o wyłączeniach podana jest również w internecie na stronie www.zeb.com.pl

Projekt jest finansowany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego
PODLASKIE CENTRUM KSZTAŁCENIA
zaprasza na bezpłatne szkolenie z zakresu **RACHUNKOWOŚCI** w ramach Projektu "Pewność, fachowość, przyszłość - pełna obsługa rachunkowa" Zgłaszanie uczestnictwa: Zapisy przyjmowane są do końca września 2006 r. Zapisać się można osobiście w siedzibie Podlaskiego Centrum Kształcenia.
Szczegóły na stronie www.kursy.bialystok.pl
Podlaskie Centrum Kształcenia
15-101 Białystok, ul. Jurowiecka 3, tel./fax 085/676-18-62, 654-57-88 e-mail: centrum.bialystok@wp.pl



REJON ENERGETYCZNY ŁOMŻA
przeprasza odbiorców energii elektrycznej za przerwy w dostawie, które wystąpią w niżej podanych terminach i wymienionych miejscowościach:

W dniach:

2-4.10.2006

Łomża - ul. Zdrojowa od nr. 13 do nr. 26

- w godz. od 8.00 do 15.00

3.10.2006

Piątnica - ul. Szkolna nr 27 „Dom Nauczyciela” i ul. Szkolna nr 33 sklep spożywczy „Olimpia” - w godz. od 9.30 do 14.30

3-4.10.2006

Piątnica - ul. Północna, ul. Ogrodowa od nr. 22 do nr. 38 i od nr. 23 do nr. 37, Urząd Gminy, Motel „Zacisze”, Stacja Paliw ul. Stawiskowska, Hotel „Baranowski”, Gospodarstwo Agroturystyczne - Marchlewski, Piekarnia i Cukiernia „Sękacz”, Wytwórnia Zniczy, „Budopol”, Stacja Tankowania Gazu, „Madbud” Żarański, „Delawal” - w godz. od 8.00 do 15.00

5-6.10.2006

Łomża - ul. 3 Maja nr.: 2, 3, 5, 8, 10, 11 oraz Kwaciarnia przy placu Parkowym i Kiosk przy ul. Wojska Polskiego - w godz. od 8.00 do 15.00

6.10.2006

Tarnowo, Kraska Szczepankowska, Młynnik, Szczepankowo Kurnik, Wszerzecz, Uśnik, Uśnik Kolonia - w godz. od 8.00 do 15.00

W związku z planowanymi wyłączeniami energii elektrycznej nastąpią kilkuminutowe zaniki napięcia dla sąsiednich miejscowości w terenie. Wyłączenia są spowodowane koniecznością przeprowadzenia robót związanych z eksploatacją urządzeń elektroenergetycznych.

Bliższych informacji udziela **Centrum Dyspozytorskie Łomża** - tel. 086 216-34-61 w. 251 lub 253.

Wyłączenia są podane również na stronach internetowych, adres: www.zeb.com.pl

BUR MISTRZ DĄBROWY BIAŁOSTOCKIEJ

ogłasza, że w dniu 30 października 2006 roku w siedzibie Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Białostockiej, ul. Solidarności 1 - sala konferencyjna odbędzie się przetarg ustny nieograniczony, na sprzedaż:

- o godz. 9.00 nieruchomości gruntowych położonych w Dąbrowie Biał. przy ul. Wierzbowej przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne:
 - ozn. nr. geod. 2137 o pow. 0,0564 ha - cena wywoławcza - 7.220,00 + 22 % VAT, wadium 1000,00 zł,
 - ozn. nr. geod. 2138 o pow. 0,0600 ha - cena wywoławcza - 7.680,00 + 22 % VAT, wadium 1000,00 zł,
 - ozn. nr. geod. 2158 o pow. 0,0743 ha - cena wywoławcza - 9.510,00 + 22% VAT, wadium 1000,00 zł.
- godz. 10.00 nieruchomości położonej w Różanymstoku ozn. nr. geod. 8/3 o pow. 0,5955 ha zabudowanej budynkiem byłej szkoły podstawowej o powierzchni użytkowej 358,0 mkw. i budynkiem gospodarczym o pow. 90,0 mkw. - cena wywoławcza - 43.000,00 zł, wadium 4.000,00 zł.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium do dnia 26 października 2006 roku w kasie Urzędu p. nr 35 lub na konto Urzędu Nr 59809300000039213420000050 BS Sokółka Oddz. Dąbrowa Białostocka.

Szczegółowych informacji można zasięgnąć w pokoju nr 16 lub tel. 085/712-11-00 wew. 22.

Treść powyższego ogłoszenia została zamieszczona w internecie pod adresem www.dabrowa-bial.pl.

OŚRODEK DOSKONAŁENIA NAUCZYCIELI ZEB CSE „ESO”

15-277 Białystok, ul. Świętojańska 12

organizuje

○ KURS KWALIFIKACYJNY Z ZAKRESU ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ

Koszt uczestnictwa w kursie 1.200 zł (płatne w ratach).

Pierwsze spotkanie uczestników 21.10.2006 r. o godz. 9.00.

Dodatkowe informacje, tel. 085 732-58-02.

Zapraszamy do uczestnictwa



Rejon Energetyczny Białystok Teren
przeprasza odbiorców energii elektrycznej za przerwy w dostawie, które wystąpią w niżej podanych terminach i wymienionych miejscowościach:

- | | |
|-------------------|---|
| Dn. 2.10.2006 | w godz. 7.30-11.30: Barszczewo kol. k/Michałowa.
w godz. 8-15: Doly I,
w godz. 11-14.30: Jałówka I, |
| Dn. 3.10.2006 | w godz. 7.30-11.30: Królowe Stojło II,
w godz. 8-15: Budne Żarnowo,
w godz. 11-14.30: Wierobie V, |
| Dn. 4.10.2006 | w godz. 7.30-11.30: Wiejki kol. II,
w godz. 8-10: Wasilków ul. Godlewskiego,
w godz. 8-15: Białosuknie kol. I,
w godz. 8-17.30: Wasilków, ul. Suprańska,
w godz. 11-14.30: Wiejki kol. III, |
| Dn. 5.10.2006 | w godz. 7.30-11.30: Kuchmy I, Zamosty, Kowalowy Gród,
w godz. 8-10: Wasilków: Os. Dąbrówka, część ul. Suprańskiej ("Stol-Mip", kurniki, "UNICELL POLAND"),
w godz. 8-15.30: Zielona - Ośrodek Harcerski, Leśniczówka, Strzelnice: Wojskowa i "Jedności Łowieckiej",
w godz. 8-16.30: Wasilków - część ul. Suprańskiej (pojedyncze domki),
w godz. 11-14.30: Oziabły I, |
| W dn. 5-6.10.2006 | w godz. 8-15: Białosuknie kol. II, |
| Dn. 6.10.2006 | w godz. 7.30-11.30: Nowosady kol. I k/Michałowa,
w godz. 8-10: Wasilków, ul. Jana Pawła II, Nowa, Słoneczna, Witosa,
w godz. 8-16.30: Wasilków, ul. Godlewskiego, Suprańska od Pogodnej do Grodzieńskiej, Pogodna, Kryńska od Mickiewicza w stronę Suprańskiej,
w godz. 11-14.30: Zaleszany IV. |

W związku z planowanymi wyłączeniami energii elektrycznej nastąpią kilkuminutowe zaniki napięcia dla sąsiednich miejscowości w terenie i części osiedli podanych miast, do których ww. ulice należą. Wyłączenia dotyczą również urzędów, zakładów usługowych i warsztatów rzemieślniczych zasilanych ze stacji transformatorowych w ww. miejscowościach i przy podanych w informacji wyżej ulicach.

Informacja o wyłączeniach podana jest również w Internecie na stronie www.zeb.com.pl

Dodatkowych informacji udziela **Centrum Dyspozytorskie Białystok** tel. 085 73-29-105 czynne całą dobę oraz Posterunki Energetyczne obsługujące ww. miejscowości.

Komentarz



W reformach

Od kilkunastu lat obserwuję z pewną zadumą nieustającą reformę systemu rozgrywek w polskim futbolu. Wobec krajowych lig stosowano więcej działań, niż pozwalają na to prawa matematyki: dodawano i odejmowano zespoły, ligi mnożono i dzielono. Dodatkowo łączono je i potem likwidowano. Średnio co 3 lata następują kolejne zmiany. Moja niedoskonała pamięć podpowiada mi, że były już nieliczne I ligi, liczne dwugrupowe II ligi (pojem je łączono, żeby znowu po latach dzielić), III – (łączone, dzielone, powiększane i pomniejszane) i IV (najpierw makroregionalne, potem o zasięgu wojewódzkim). Najnowszy pomysł PZPN to przemianowanie pierwszej ligi w ekstraklasę, a drugiej w pierwszą. Nowa druga liga byłaby dzielona na dwie grupy po 18 ekip, a w nowej III lidze grano by w 8 grupach łączących zespoły z dwóch sąsiadujących województw. Zmiany wejdą w życie w sezonie 2008/2009.

Więści o kolejnej reformie przyjmuję ze spokojem. Zwłaszcza że związek wykombinował absolutną nowość – zmienił nazwy. Gratulacje – tego dotąd nikt nie wymyślił. I tylko wierzę, że tym razem ktoś dokładnie przemyślał te zmiany, przeliczył ile będą kosztować i zalczył o techniczne szczegóły. Dotąd nawet najskuszeniejsze reformy brały w łeb, bo zapomniano o drobniaczkach. A diabeł tkwi w szczegółach. Jeśli i tym razem zmiany znowu będą tak dopracowane jak te poprzednie, to już nastawiam się na kolejną reformę. A wtedy po kolejnych 3 latach...

Przemysław Sarosiek

Krótko

Memoriał Rogowskiego >> Dziś na obiektach Zespołu Szkół w Wojewodzinie (pow. Grajewo) odbędzie się VI memoriał lekkoatletyczny im. Wojciecha Rogowskiego. Rogowski (1942-1996) był nauczycielem wychowania fizycznego, wielokrotnie nagradzanym, ukochanym przez młodzież. W Wojewodzinie pracował 17 lat, w latach 1968-1985. W memoriale wezmą udział uczniowie szkół ponadgimnazjalnych z Podlasia oraz Warmii i Mazur. Rywalizować będą w 9 konkurencjach. Gościem honorowym będzie najlepsza lekkoatletka Podlasia – Krystyna Zabawska. Początek zmagania: godz. 10.

Stadion im. Witolda Terleckiego >> Piątek (29 bm.) będzie dla grajewskiego sportu dniem szczególnym. Odsłonięta zostanie pamiątkowa tablica o nadaniu zmodernizowanemu stadionowi miejskiemu im. Witolda Terleckiego. Terlecki (1907-1975) był w 1924 r. założycielem Gimnazjalnego Klubu Sportowego, protoplasty KS Warmia Grajewo. W uroczystości uczestniczyć będzie córka i syn Witolda Terleckiego. W programie uroczystości znajdzie się także podsumowanie współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży powiatu grajewskiego za rok szkolny 2005/2006 i inauguracja sportowego roku szkolnego 2006/2007. Atrakcje sportowe to sztafetowe biegi szwedzkie i olimpijskie oraz mecz piłki nożnej: KS Warmia, Zarząd Warmii – Sponsory, Kibice, Sympatycy. Początek: godz. 12.

LOS

Sport w TV

> Środa, 27.09

Eurosport – 15.00

– Kwalifikacje do Grand Prix siatkarek: Polska – Azerbejdżan (na żywo).

TVP 2 – 20.30

– Liga Mistrzów: Inter Mediolan – Bayern Monachium (na żywo)

TVP 2 – 23.40

– Liga Mistrzów: skróty śródogodzinnych spotkań.

Piłka nożna >> Jagiellonia z chorym masażystą, ale gotowymi do

Myśli tylko przy

Piłkarze Jagiellonii w pełnym składzie przygotowują się do meczu z Kmitą Zabierzów. Nikt nie narzeka na kontuzje. To dobra wiadomość, zwłaszcza że rozchorował się odpowiedzialny za zdrowie zawodników Marcin Piechowski.

Krzysztof Sokółski
ksokolski@wspolczesna.pl

Masażysta Jagi ma ostre zapalenie płuc. – Czuję się fatalnie. Lekarz zabronił mi wstawać z łóżka – opowiada zbolalym głosem Piechowski. – Musimy przez pewien czas radzić sobie bez niego – mówi trener Ryszard Tarasiewicz. – To trudne, bo nasz „maser” to prawdziwy fachowiec. Jestem bardzo zadowolony z jego pracy. Niech się spokojnie leczy.

Kto zastąpi Sobolewskiego?

Całe szczęście, w zespole nie ma poważniejszych urazów. Jeszcze przed sobotnim meczem z Odrą Opole (2:1) normalne treningi wznowił wracający do zdrowia Ariel Jakubowski. W niedzielę „Wizir” wystąpił już w spotkaniu czwartoligowych rezerw.

– Ariel miał jednak długą przerwę i prawdopodobnie w weekend zagra jeszcze jeden mecz w drugiej drużynie – zaznacza Tarasiewicz.

Pozostali zawodnicy są gotowi do walki o drugoligowe punkty. Z wyjątkiem Pawła Sobolewskiego. Jego wyeliminowały żółte kartki. Z Odrą „Sobolek” po raz czwarty w sezonie został w ten sposób ukarany przez sędziego. Opiekun żółto-czerwonych już zastanawia się kto może go zastąpić. – Istnieje parę wariantów.

Piłka nożna >> Burmistrz Grajewa nie podjął jeszcze decyzji
Potrzebujemy pomocy Łomży

Nadal nie wiadomo, czy ŁKS Browar Łomża będzie mógł rozgrywać swoje mecze w Grajewie. Burmistrz miasta Krzysztof Waszkiewicz potrzebuje więcej czasu na podjęcie decyzji.

– Większość zastrzeżeń policji to drobne sprawy, których nie mogę jednak bagatelizować – twierdzi Waszkiewicz. – Ale uważam także, że nie ma takiego problemu, z którym nie można sobie poradzić.

Dlatego przed podjęciem decyzji burmistrz chce skonsultować się z władzami Łomży i łomżyńską policją. – Oczekujemy wsparcia z ich strony przy organizacji spotkań – podkreśla Waszkiewicz. – To właśnie brak sił i środków do zapewnienia bezpieczeństwa na stadionie był głównym powodem wydania przez komendanta policji negatywnej opinii.

Jeżeli rozmowy powiodą się, to według burmistrza, nie będzie problemu z uzyskaniem zgody na rozgrywanie spotkań na stadionie Warmii.

Myślę tu o Marku Wasiluku. Rozważam także przesunięcie na lewą pomoc Mariusza Dzienisa, na prawej mógłby wtedy zagrać Darek Łatka – informuje Tarasiewicz.

W odwodzie pozostaje jeszcze Bartosz Romańczuk, ale ten czeka na dokumenty z Wolfsburga, a potem zgłoszenie w PZPN-ie do rozgrywek.

Jeśli chodzi o drugą linię, to znak zapytania stoi nie tylko przy obsadzie pozycji lewego pomocnika, ale i defensywnego. Opiekun Jagi nie ukrywa bowiem, że wróci do koncepcji z klasycznym podziałem na ofensywnego rozgrywanego i tego zabezpieczającego tyły. I właśnie tutaj ma dylemat.

– Postawię albo na Michała Trzeciakiewicza, albo Marcina Kośmickiego. Gdyby „Kośmi” zagrał jako defensywny pomocnik, na prawą obronę wszedłby Adrian Napierała – analizuje Tarasiewicz. Jednocześnie podkreśla, że o wszystkim zadecyduje postawa na zajęciach. – Zawsze w głównej mierze kieruję się dyspozycją, jaką zawodnicy wykazują podczas treningów w tygodniu przed meczem – dodaje.

Pewniak Banaszyński

Jednak już dzisiaj pewny występu w pierwszej jedenastce może być Jacek Banaszyński. W sobotę zadebiutował w bramce Jagiellonii.

– Przy straconym голу nie miał szans, żadnego błędu nie popełnił, zatem nie widzę konieczności dokonywania zmian na tej pozycji – tłumaczy Tarasiewicz.

Banaszyński wykorzystał szansę. Na podobną w najbliższym czasie nie ma co liczyć wypożyczony niedawno z Concordii Piotrków Trybunalski Łukasz Stasiak. Dwumetrowy napastnik na razie występuje tylko w rezerwach i niczym nie zachwyca. Do tej pory wielkiego wrażenia nie zrobił także pozyskany przed sezonem z Motoru Lublin Konrad Nowak.

– Nie brakuje im zaangażowania, ale jak ktoś wchodzi na boisko, nie może odstawiać umiejętności od zawodników podstawowego składu. Naszym celem jest awans do ekstraklasy, a nie ogrywanie piłkarzy. Nie ma czasu na eksperymenty – mówi na zakończenie rozmowy Tarasiewicz.



Piłka nożna >>
Podlaski puchar

Znane są już pary 4. rzutu Pucharu Polski na szczeblu woj. podlaskiego. Mecze zostaną rozegrane w środę, 11.10 o godz. 14. Do rywalizacji włączą się na tym etapie zespoły trzecio- i czwartoligowe.

▲ Zestaw par: Gryf Gródek – Iskra Narew, Dąb Dąbrowa Biał. – Sokół Sokółka, Narew Łyski Choroszcz – Supraślanka Supraśl, Skra Wisła – Orzeł Kolno, Orleńka Czyżew – Hetman Białystok, Orzeł Łapy Szolajdy – Pogoń Łapy, Perspektywa Łomża – Jagiellonia II, Magnat Juchnowiec – Piast Białystok, Gieret Giby – Sparta Augustów, Puszcza Hajnówka – Cresovia Siemiatycze, Promień Mońki – Wissa Szczuczyn, Włóknarz Białystok – Michałowo, Mielnik – Tur Bielsk Podlaski, Olimpia Zambrów – Freskovita Wys. Maz., Pomorzanka Sejny – Wigry Suwałki, Krypniarka Krypno – Warmia Grajewo.

(PS)



Wciąż nie wiadomo, gdzie ŁKS rozgrywać będzie swoje mecze

– Współpraca z władzami Łomży zawsze układała nam się bardzo dobrze – podkreśla Waszkiewicz. – Chcemy to podtrzymać i dlatego staramy się wyjść naprzeciw potrzebom ŁKS-u.

Na ostateczną decyzję działacze i kibice białoczerwonych poczekać muszą do czwartku, kiedy to zakończą się rozmowy.

Lis



Były trener krakowskiej Wisły Rumun Dan Petrescu został szkoleniowcem pierwszoligowego zespołu Unirea Urziceni (11. miejsce w tabeli). Petrescu podpisał dwuletni kontrakt.

Adam Małysz, Kamil Stoch, Rafał Śliż i Stefan Hula wystartują w dwóch ostatnich konkursach letniej Grand Prix w skokach narciarskich w niemieckich Klingenthal (30 września) i Oberhofie (3 października).

22/23

GAZETA WSPÓŁCZESNA

27 września 2006

środa

walki o zwycięstwo zawodnikami

Kmicie

Piłka nożna >> Adam Nawałka rządzi w krakowskiej Wiśle

Nieprzywiązany do biurka

Trawa na boisku cały czas pachnie, ale mam obecnie do spełnienia misję w innej roli niż trener – mówi „Współczesnej” Adam Nawałka, który wczoraj został mianowany wiceprezesem do spraw sportowych Wisły Kraków. Były szkoleniowiec Jagiellonii będzie łączył nową funkcję z obowiązkami dyrektora sportowego.

– Nie jestem człowiekiem, który przywiązuje się do biurka. W Wiśle istnieje chociażby możliwość prowadzenia zajęć indywidualnych z zawodnikami – dodaje Nawałka. To jednak nie będzie jego główne zadanie. Były opiekun Jagi odpowiada za prowadzenie polityki transferowej krakowskiego klubu, ściśle współpracując z trenerem Dragomirem Okuką.

– Zaczęliśmy zbierać informacje o zawodnikach. Baza danych powoli się zapełnia. Następnie trzeba będzie wszystko przeanalizować i dokładnie zlustrować. Od wypatrzenia interesującego piłkarza do transferu daleka droga. Trzeba postępować bardzo ostrożnie. Jestem pomny rozmaitych doświadczeń, w tym również tych z Jagiellonią – podkreśla wiceprezes Białej Gwiazdy.

Kiedy poruszony został wątek Jagi, spyaliśmy Nawałkę, czy w białostockim klubie są zawodnicy, którymi może niebawem zainteresować się Wisła. – Nie chcę operować konkretnymi nazwiskami, ale w ze-



Adam Nawałka prowadził Jagiellonię od września 2004 roku do kwietnia bieżącego roku

spole jest kilku bardzo ciekawych chłopaków – odpowiada dyplomatycznie, nie wykluczając jednocześnie powrotu do współpracy między klubami. – Rozmawiałem nawet z prezesem Jagiellonii Aleksandrem Puchalskim i być może zacieśnimy kontakty – zdradza Nawałka.

Wiceprezes Wisły czuje sentyment do Białegostoku: – Pamiętam chwile na początku mojej pracy w Jagiellonii, kiedy siedzieliśmy

w klubie do późnego wieczoru i godzinami zastanawialiśmy się, co zrobić, żeby wydobyć zespół z dna tabeli. Teraz też śledzę jego dokonania i cieszę się ze zwycięstw. Trzeba tylko dać drużynie trochę czasu, żeby poukładała grę pod względem taktycznym. Jaga posiada potencjał. Niebagatelny wpływ mają też doświadczenia, jakie wspólnie przeszliśmy.

Krzysztof Sokółski

Siatkówka >> Polki w dramatycznych okolicznościach przegrały z Holandią

Tak się wypuszcza z rąk zwycięstwo

Polska
Holandia
(30:28, 25:22, 22:25, 26:28, 10:15)

2:3

– Moim zdaniem, zwycięzca tego spotkania zajmie w grupie pierwsze miejsce – mówił przed meczem trener Ireneusz Klos.

Jeśli to były prorocze słowa, to już wczoraj straciliśmy szansę na automatyczny awans. Promocję do GP 2007 uzyskają bowiem zwycięzcy grup. Zespoły z miejsc 2-3. spotkają się w półfinałach, a stawką tej rywalizacji będą dwie kolejne kwalifikacje.

Polki pojechały do Bułgarii poważnie osłabione. Kontuzje wyeliminowały z udziału w turnieju Marię Liktoras, Aleksandrę Przybysz, Annę

Barańską i Katarzynę Skowrońską-Dolę. Dorota Świeniewicz spodziewa się dziecka, a Małgorzata Glinka po konflikcie z byłym trenerem Andrzejem Niemczykiem odmówiła gry w imprezie. Mimo to, nasz zespół długo spisywał się bardzo poprawnie. W pierwszym secie odrobił straty i broniąc kilku setboli (m.in. dwóch przy stanie 22:24) wygrał do 28.

Potem, generalnie, Polki miały nieznaczną przewagę. Po wygraniu drugiego seta, w trzecim prowadziły 16:12. Niestety, drużynie wyraźnie brakowało zawodniczki typu Glinka albo Kamila Frątczak u szczytu formy, która mogłaby wziąć na siebie ciężar kończenia najważniejszych ataków. Polki nie utrzymały przewagi. Podobnie uczyniły w czwartym secie, prowadząc aż 18:12. Tie-break zaczął się od prowadzenia „Pomarańczowych” 7:1 i było po meczu.

Całe spotkanie przeciwko Holenderkom zagrała zawodniczka Pronaru-Zeto-AZS Białystok Sylwia Pycia. Dziś Polska spotka się z Azerbejdżanem, a jutro z Bułgarią.

(milk)

Statystyka

>Warna, 26.09

Polska: Skorupa, Bamber, Mróz, Pycia, Mirek, Rosner, Zenik (libero) oraz Podolec, Belcik, Żebrowska, Ściurka

Marcin Kośmicki (z prawej) zagra w Krakowie albo na prawej obronie, albo jako defensywny pomocnik

Piłka nożna >> Środa z Ligą Mistrzów

Katalończycy w Bremie

Dziś, w 2. kolejce Ligi Mistrzów zagra jej zeszłoroczny zwycięzca, FC Barcelona. Katalończyków w pierwszym wyjazdowym meczu czeka trudne zadanie. Ronaldinho i spółka zagrają w Bremie z Werderem.

W grupie B, Spartak Moskwa Wojciecha Kowalewskiego podejmie Sporting Lizbona.

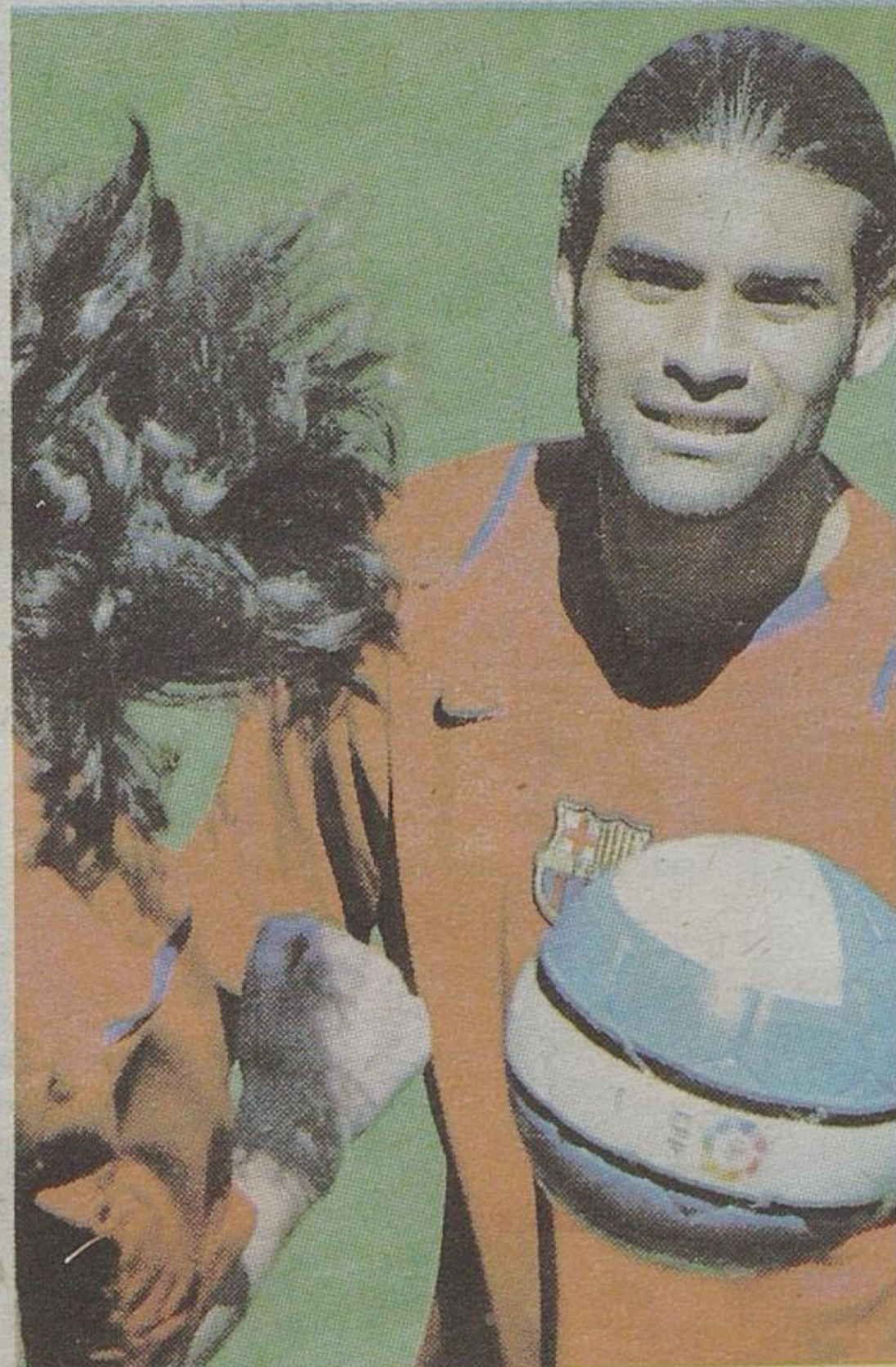
▲ Program dzisiejszych spotkań (7 z 8 meczów o 20.45)

Grupa A: Lewski Sofia – Chelsea Londyn, Werder Brema – FC Barcelona.

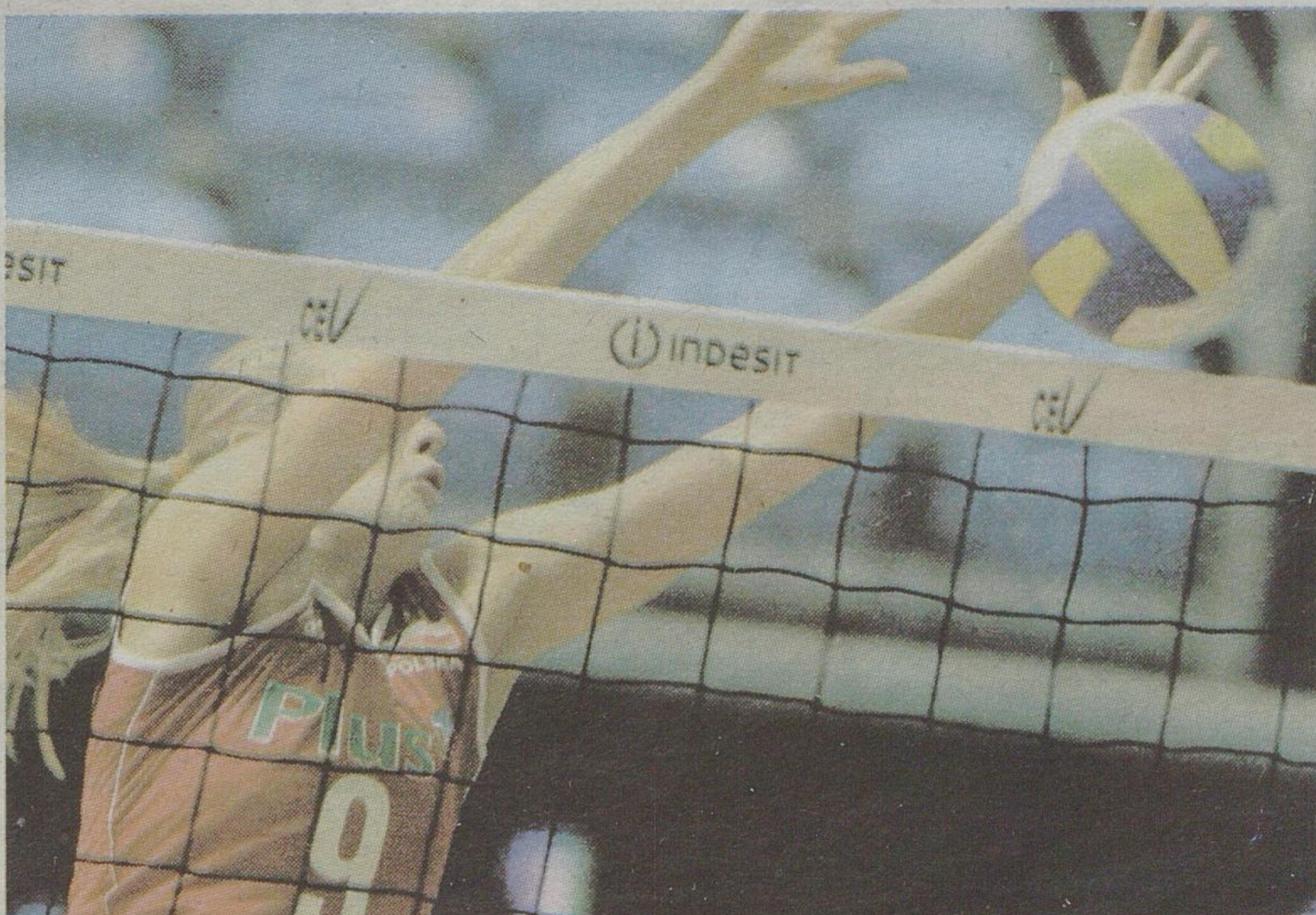
Grupa B: Spartak Moskwa – Sporting Lizbona (g. 18.30), Inter Mediolan – Bayern Monachium.

Grupa C: FC Liverpool – Galatasaray Sztambuł, Girondins Bordeaux – PSV Eindhoven.

Grupa D: Szachtar Donieck – Olympiakos Pireus, FC Valencia – AS Roma.



Trening Barcelony: Lionel Messi (z lewej) i Rafael Marquez



Mimo bardzo dobrej postawy Agaty Mróz, Polki uległy reprezentacji Holandii

www.lidl.pl

sklepy spożywcze



jest tani!

Oferta ważna od 28.09 do 01.10

✓ **TANIO!**✓ **SZYBKO!**✓ **ŚWIEŻO!**✓ **MIŁA OBSŁUGA!**

Oferta dotyczy tylko sklepu w Białymstoku przy ul. Berlinga

Ceny produktów bez dekoracji. Zdjęcia niektórych produktów mogą nieznacznie odbiegać od rzeczywistości. Artykuły znajdują się w asortymencie do wyczerpania zapasów. Znaki firmowe i towarowe należą do ich właścicieli. Lidl nie odpowiada za pomyłki oraz błędy w druku.

NOWY SKLEP



BIAŁYSTOK

UL. BERLINGA

28.09.06

Wygraj z AMD

Schorzenie o nazwie AMD (z ang. age-related macular degeneration), czyli zwyrodnienie plamki żółtej związane z wiekiem, jest znane zaledwie 4 procentom populacji. Jeszcze mniej, bo tylko 2 procent ma świadomość, że AMD stanowi główną przyczynę utraty wzroku po 50 roku życia.

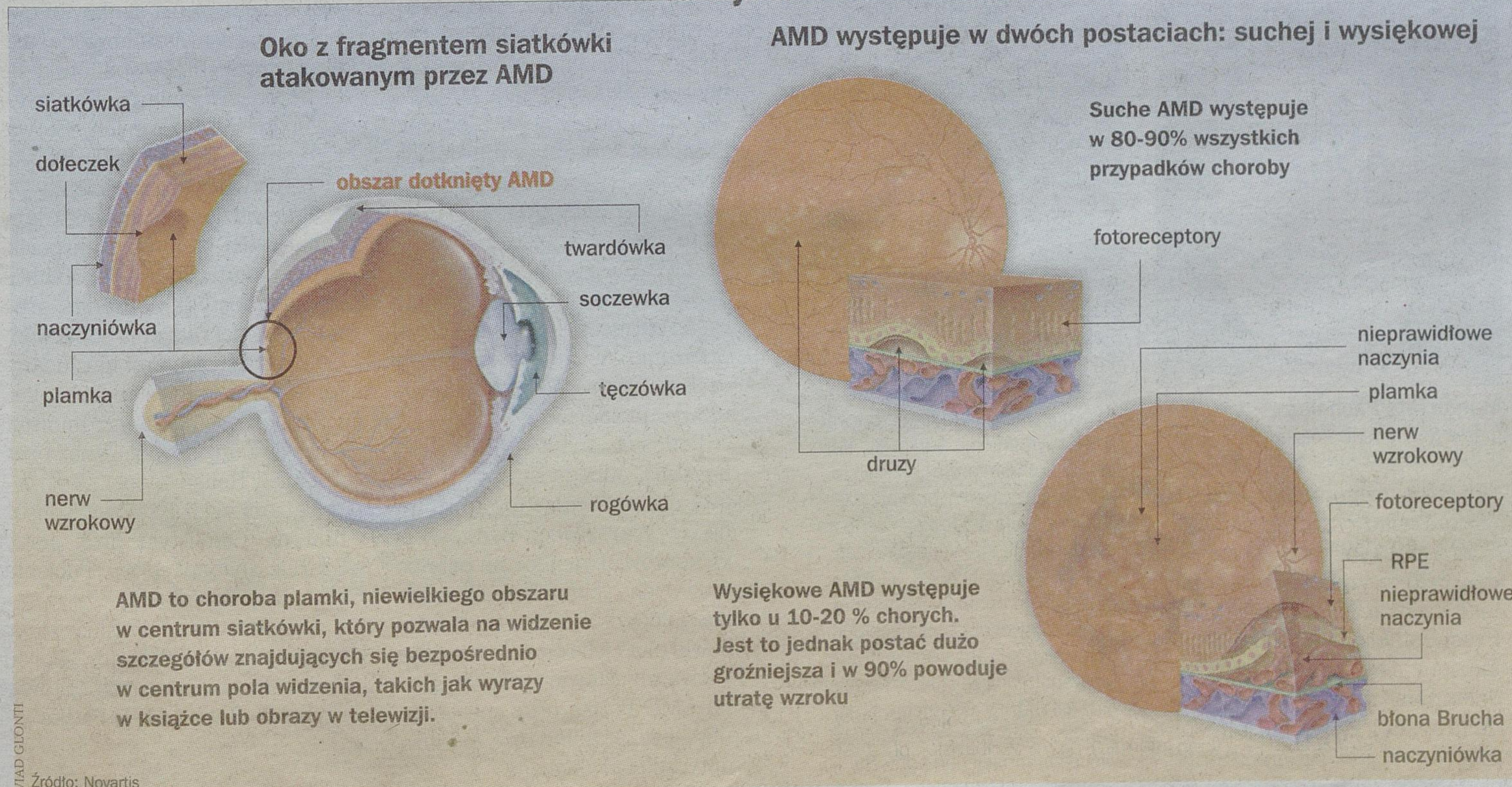
Mimo że z chorobą trudno wygrać, można skutecznie złagodzić jej objawy, a także opóźnić rozwój. Rozwojowi AMD sprzyja także nadciśnienie tętnicze, zaburzenie gospodarki lipidowej oraz cukrzyca.

Wczesne wykrycie schorzenia jest możliwe dzięki regularnym kontrolom u okulisty. Są one wskazane zwłaszcza u osób po pięćdziesiątce. To właśnie one, ze względu na swój wiek, są w sposób szczególnie narażone na rozwój AMD. Dlatego też w sytuacji, gdy odczuwamy pogorszenie widzenia lub jakiegokolwiek inne dolegliwości narządu wzroku – takie jak na przykład mroczek centralny, utratę ostrości wzroku, wrażliwości na kontrast, szybka wizyta u specjalisty jest konieczna. Zwlekanie z nią zwiększa ryzyko utraty widzenia, a nawet ślepoty.



Mroczek centralny, utrata ostrości wzroku lub wrażliwości na kontrast to najczęstsze objawy zwyrodnienia plamki żółtej związanego z wiekiem (AMD). Utrata prawidłowego widzenia u pacjentów z AMD bardzo obniża ich zdolność do samodzielnego funkcjonowania, zwiększając ich uzależnienie od członków rodziny lub pracowników pomocy społecznej. Wysiękowe AMD stanowić będzie coraz większy ekonomiczny i społeczny ciężar, w szczególności w sytuacji, gdy choroba ta dotyka osoby jeszcze w wieku produkcyjnym.

Co to jest AMD?



Okno na świat



Bez zdrowej siatkówki dobre widzenie jest niemożliwe. A ta niestety z wiekiem ulega zużyciu, narażona jest na różnego rodzaju schorzenia. Im osoba starsza, tym prawdopodobieństwo wystąpienia schorzeń siatkówki większe. Rozmowa z profesorem Jerzym Szaflikiem konsultantem krajowym w dziedzinie okulistyki, na temat schorzeń siatkówki. /2

U okulisty

Skończyłeś 50 lat? Jeśli tak, powinieneś zaprzyjaźnić się z okulistą. Regularne badania wzroku pozwalają bowiem wykryć między innymi wczesne objawy zwyrodnienia plamki związanego z wiekiem (AMD). /3

Smaczna profilaktyka

Zdrowa dieta zawierająca duże ilości warzyw, dużo ryb morskich, mało tłuszczów zwierzęcych może zapobiec utracie wzroku. Wraz z wiekiem naturalny system obronny oka staje się coraz słabszy. Zdarza się, iż aby dostarczyć organizmowi niezbędnych witamin, składników mineralnych oraz luteiny i zeaksantyny często konieczne jest przyjmowanie suplementów diety. /4

Tydzień Retina AMD

W dniach 25.09 – 01.10.2006 odbędzie się organizowany po raz pierwszy w Polsce „Tydzień Retina AMD”. Celem akcji jest zwrócenie uwagi społeczeństwa na problem chorób siatkówki oka a także właściwej profilaktyki i leczenia. Działania, które zostaną podjęte podczas „Tygodnia Retina AMD” będą doskonałą okazją do poinformowania społeczeństwa o problemie osób tracących wzrok z powodu postępujących schorzeń siatkówki oka, a także do zaproszenia jak największej liczby osób na bezpłatne badania i rozmowy z ekspertami. /2

Dbaj o oczy

Okno na świat

Z profesorem **Jerzym Szaflikiem**, prezesem Polskiego Towarzystwa Okulistycznego, na temat schorzeń siatkówki rozmawia **Marta Banaszak**

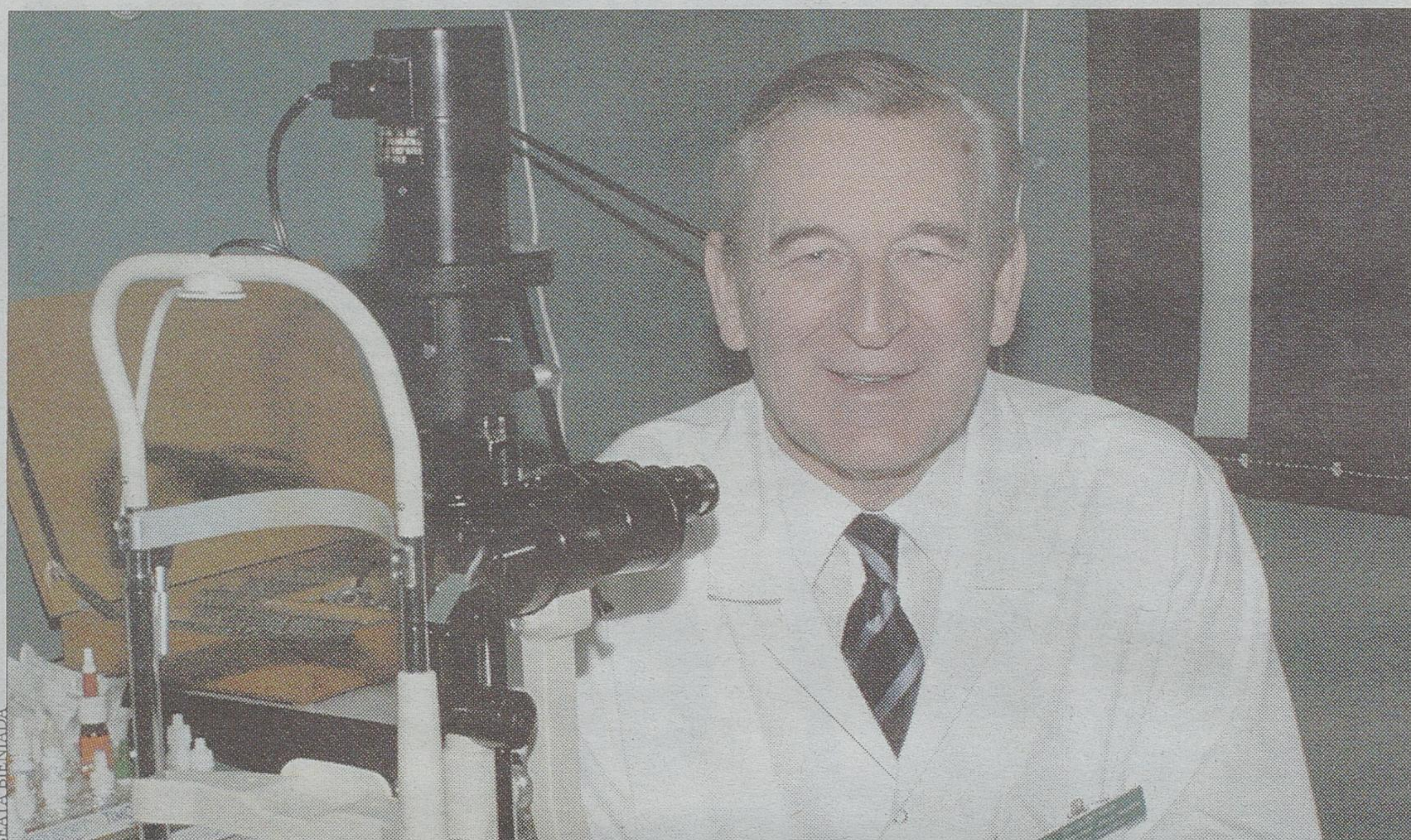
■ **Oko jest naszym oknem na świat. Zdarza się jednak, że z czasem widziany obraz zaczyna się zacierać, jest mniej wyraźny. Dlaczego?**

– Z wiekiem zmienia się organizm człowieka, w tym również cały narząd wzroku. Jego istotnym elementem jest oko, które można porównać do wysokiej klasy aparatu fotograficznego. Funkcję systemu soczewek pełni w nim między innymi rogówka, płyny, ciało szkliste, a błonę światłoczułą stanowi siatkówka. Dzięki niej obraz, który ogniskujemy w oku, możemy przenieść na błonę filmową i potem transponować go w postaci bodźca elektrycznego do mózgu. Bez zdrowej siatkówki dobre widzenie jest niemożliwe. A ta niestety z wiekiem ulega zużyciu, narażona jest na różnego rodzaju schorzenia. Im osoba starsza, tym prawdopodobieństwo wystąpienia schorzeń siatkówki większe.

■ **Nie można jej po prostu w takiej sytuacji wymienić?**

– Niestety nie. Dotychczasowy rozwój nauki pozwala na wymianę soczewki, rogówki, ciała szklatego, ale nie siatkówki. Wprawdzie próby w tym zakresie są prowadzone, jednak na razie nie przynoszą one zadowalających efektów.

■ **Dlaczego?**



Profesor Jerzy Szaflik jest kierownikiem Katedry i Kliniki Okulistycznej II Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Warszawie, mieszczącej się przy ul. Sierakowskiego 13, Krajowym Konsultantem ds. Okulistyki.

– Siatkówka charakteryzuje się bardzo skomplikowaną budową – posiada wiele warstw, z których każda ma swoje znaczenie. Odtworzenie jej jest bardzo skomplikowanym zadaniem.

■ **Stworzenie sztucznej siatkówki byłoby wielkim przełomem w okulistyce i nadzieją dla sporej grupy pacjentów, mającej problemy ze wzrokiem. Przyczyną wielu schorzeń narządu**

wzroku są właśnie zmiany w siatkówce.

– Dokładnie tak. Schorzeń siatkówki jest bardzo wiele. Niektóre są wrodzone, a inne nabyte, tak jak na przykład zwyrodnienie plamki żółtej związane z wiekiem. Stanowi ono obecnie spory problem społeczny na świecie i jest, obok cukrzycy i jaskry, jednym z głównych powodów ślepoty. Szacuje się, że

w roku 2050 liczba osób powyżej 60 roku życia osiągnie 27 procent ogółu ludności. Musimy być przygotowani do tego, że odsetek pacjentów z AMD będzie wzrastał, zwłaszcza wśród rasy białej

■ **Jakie są objawy AMD?**

– W konsekwencji schorzenie powoduje, że pacjent przestaje widzieć centrum obrazu. W centrum pojawia się plama, która

uniemożliwia wykonywanie najprostszych codziennych czynności. Problemem staje się nasypanie cukru do szklanki, czytanie czy założenie buta. Wspomniane objawy są oczywiście odczuwane w zaawansowanym stadium choroby. Wcześniejsze symptomy rozwoju AMD są możliwe do wykrycia podczas szeregu okulistycznych badań. Najprostszym z nich jest test Amslera, który można wykonywać samodzielnie w domu. Osoby, które ukończyły 40 rok życia, powinny pamiętać o regularnych wizytach kontrolnych u okulisty. Im wcześniej wykryte zmiany w siatkówce, tym większe szanse na wyleczenie.

■ **Czy chorobie można zapobiec?**

– Poprzez odpowiednią dietę i higieniczny tryb życia można zmniejszyć ryzyko rozwoju choroby. Dla przykładu na przełomie lat 40. i 50. ubiegłego stulecia AMD było schorzeniem zupełnie nieznanym w Japonii. Dlaczego? Dlatego, że wówczas Japończycy stosowali swoją tradycyjną dietę opartą na surowych rybach, nieoczekanym ryżu. Kiedy do ich kraju zawitaly fast foody i nieprawidłowe nawyki żywieniowe przede wszystkim z USA, nagle pojawił się problem AMD.

Pacjenci pacjentom

Pomagamy sobie wzajemnie

– Poznanie diagnozy medycznej: jest pan/pani chora na retinitis pigmentosa lub AMD traktowane jest przez pacjentów jak wyrok. Choroby te bowiem są nieuleczalne, postępujące i uszkadzają nieodwracalnie wzrok. Nagle okazuje się, że wykonywanie codziennych czynności zaczyna sprawiać poważny problem. No bo, jak stojąc na przystanku dostrzec numer nadjeżdżającego tramwaju, jeśli cierpi się na brak widzenia centralnego albo jak prowadzić samochód, gdy centrum obrazu zasłania czarna plama.

Dla większości osób problem słabego widzenia jest tematem nieznanym i niezrozumiałym. W powszechnym mniemaniu ludzie dzielą się na normalnie widzących, takich, co muszą nosić okulary i takich, co wcale nie widzą, czyli niewidomych. A to nieprawda. Trudności jakie napotykają ludzie tracący wzrok w codziennym życiu zależą od rodzaju schorzenia i wynika-

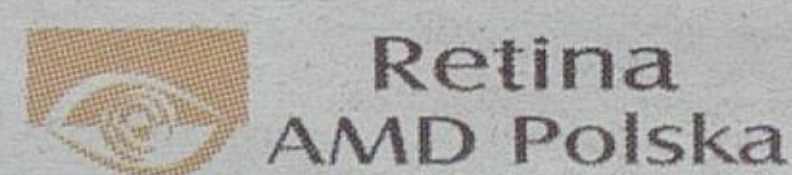


Małgorzata Pacholec
prezes Retina AMD Polska

jących z niego mechanizmów uszkadzających widzenie.

Zrozpaczeni pacjenci nie wiedzą praktycznie nic o rehabilitacji i współczesnych metodach i technologiach pomagających ludziom słabowidzącym w codziennym życiu. Nie wiedzą na przykład, że są specjalne pomoce optyczne, powiększalniki, czytać i pisać można na kompu-

terze z mową syntetyczną, a do szycia używać igły zatrzaśkowej. Niestety nie wiedzą o tym nie tylko osoby dotknięte schorzeniami oczu, ale również ci, którzy na co dzień zajmują się pomocą dla nich.



Stowarzyszenie Retina AMD Polska jest kontynuatorem działalności Polskiego Stowarzyszenia Retinitis Pigmentosa. Zostało założone w 1998 roku z inicjatywy pacjentów ze schorzeniami siatkówki (barwnikowe zwyrodnienie siatkówki, AMD, czy zespół Stargarda) oraz ich rodzin i lekarzy. Celem stowarzyszenia jest integracja środowiska osób tracących wzrok z powodu schorzeń siatkówki i plamki żółtej, a także niesienie im pomocy. Serdecznie zapraszamy osoby szukające pomocy, zainteresowane członkostwem lub współpracą ze stowarzyszeniem oraz ich rodziny. Oferujemy swoją pomoc. Dane teledoresowe oraz więcej informacji pod adresem www.RetinaAMD.org.pl.

Tydzień Retina AMD

W dniach 25.09. – 01.10. 2006 odbędzie się organizowany po raz pierwszy w Polsce „Tydzień Retina AMD”.

Celem akcji jest zwrócenie uwagi społeczeństwa na problem chorób siatkówki oka, a także właściwej profilaktyki i leczenia. Działania, które zostaną podjęte podczas „Tygodnia Retina AMD” będą doskonałą okazją do poinformowania społeczeństwa o problemie osób tracących wzrok z powodu postępujących schorzeń siatkówki oka, a także do zaproszenia jak największej liczby osób na bezpłatne badania i rozmowy z ekspertami.

Podczas „Tygodnia Retina AMD” odbędą się m.in. warsztaty dla pacjentów (organizowane w Warszawie, Bydgoszczy i Chorzowie), mające na celu pomoc w ich życiu codziennym, spotkania dla osób z chorobami siatkówki oka i ich rodzin z przedstawicielami Stowarzyszenia Retina AMD Polska oraz specjalistami prezentującymi pomoce optyczne i praktyczne.

„Tydzień Retina AMD” zakończy się 30.09.2006 imprezą na pla-

cu Zamkowym w Warszawie, gdzie będzie możliwość wykonania bezpłatnych badań wykrywających schorzenia siatkówki oka najnowocześniejszą metodą diagnostyczną (PHP), spotkania się z przedstawicielami Polskiego Związku Niewidomych, Stowarzyszenia Retina AMD Polska oraz Instytutu Praw Pacjenta.

Przewidziane są również konsultacje dla chorych z ekspertami na temat właściwej profilaktyki, diagnostyki, leczenia oraz umiejętności radzenia sobie w życiu z ograniczeniami narzucanymi przez choroby siatkówki oka.

Honorowy Patronat: minister zdrowia i opieki społecznej, prof. Zbigniew Religa.

Patroni akcji: Krajowy Konsultant ds. Okulistyki prof. Jerzy Szaflik, Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej

Organizatorzy: Polskie Towarzystwo Okulistyczne, Polski Związek Niewidomych, Stowarzyszenie Retina AMD Polska



Jak dbać o swój wzrok?

Częściowa utrata widzenia jest nieunikniona w przypadku AMD. Można jednak opóźnić ten proces.



- regularnie zgłaszaj się na wizyty kontrolne do lekarza okulisty

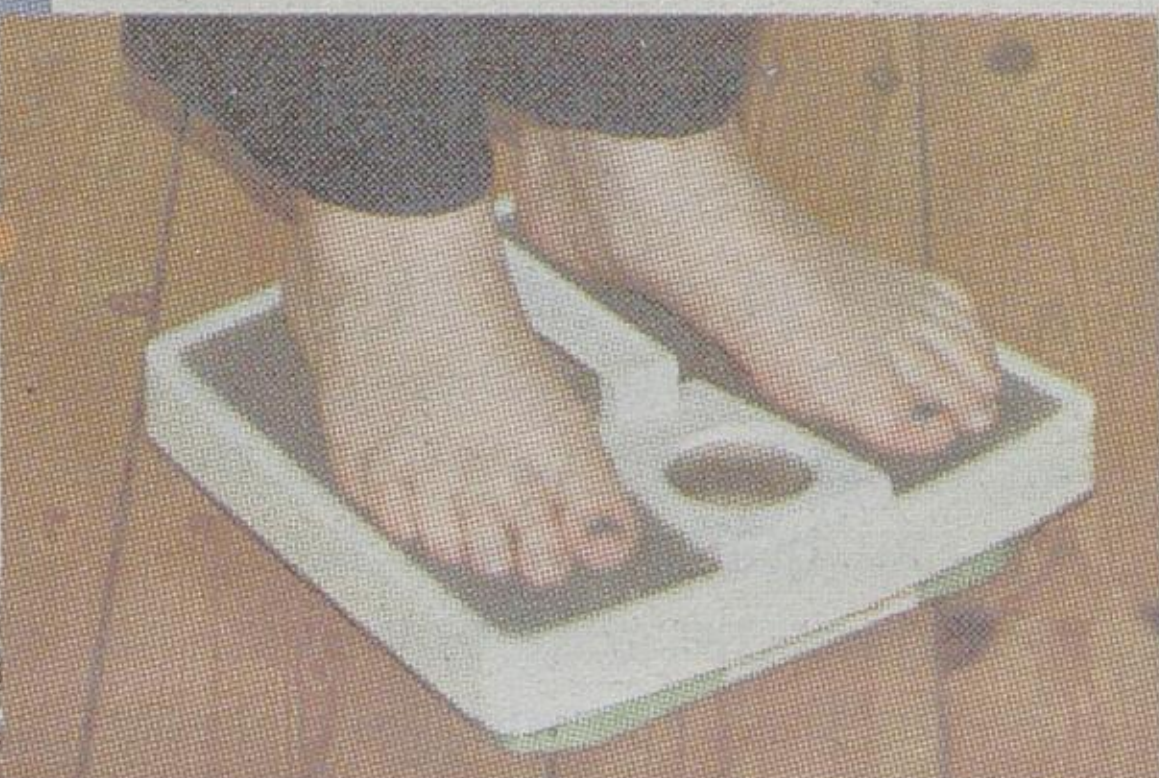


- unikaj nadmiernej ekspozycji na bezpośrednie światło słoneczne
- noś okulary przeciwsłoneczne oraz kapelusze z szerokim rondem aby chronić oczy przed promieniowaniem UV

- utrzymuj odpowiednią stałą wagę
- kontroluj ciśnienie tętnicze



- zmodyfikuj swoją dietę - niech dominują w niej owoce i warzywa, w szczególności zielone warzywa liściaste, jak na przykład szpinak



- rzucić palenie



- przyjmuj specjalne witaminowe preparaty suplementacyjne zalecane przez specjalistów na przykład Vitalux Plus 6

Potrzebna kontrola

U okulisty



Regularne badania wzroku pozwalają na wykrycie choroby narządu wzroku we wczesnym stadium jej rozwoju.

Skończyłeś 50 lat? Jeśli tak, powinieneś za-
przyjaźnić się z okuli-
stą. Regularne badania
wzroku pozwalają bo-
wiem wykryć między
innymi wczesne obja-
wy zwyrodnienia
plamki związanej z
wiekiem (AMD).

Każdego roku grupa pa-
cjentów z ciężką postacią
zwyrodnienia plamki
związanej z wiekiem, powięk-
sza się w Polsce o kolejne 20 ty-
sięcy osób - twierdzi profesor
Andrzej Stankiewicz, kierownik
Kliniki Okulistyki Wojskowego
Instytutu Medycznego w War-
szawie. - Mimo tak powszechnego
występowania AMD, schorze-
nie to jest znane tylko 4 procen-
tom populacji, a jedynie 2 pro-
cent osób ma świadomość, że

stanowi ono główną przyczynę
ślepoty po 50 roku życia. Chcąc
się przed nią uchronić, należy
regularnie sprawdzać wzrok
i prowadzić zdrowy styl życia.

- Na podstawie badań i ob-
serwacji udało się opracować li-
stę modyfikowalnych czynni-
ków ryzyka AMD - tłumaczy
profesor Andrzej Stankiewicz.
- Wynika z niej, że problem
AMD częściej dotyczy osób pa-
lących papierosy, mających
nadciśnienie tętnicze oraz pod-
wyższony poziom cholesterolu,
chorych na cukrzycę, otyłych
i niestosujących zabezpieczeń
oczu przed promieniowaniem
ultrafioletowym.

- Objawy AMD uniemożli-
wiają wykonywanie tak proza-
icznych dla pacjenta czynności
jak czytanie gazety czy prowa-
dzenie samochodu - twierdzi
profesor Andrzej Stankiewicz.
Pacjent stopniowo traci więc
swą samodzielność, co nieko-
rzystnie wpływa między innymi
na jego psychikę.

Edukacja przede wszystkim

Stowarzyszenie Zwyrodnie-
nia Plamki Związanej z
Wiekami AMD powstało z ini-
cjatywy lekarzy i pacjentów
w sierpniu 2004 roku. Aktualnie
zrzesza 120 członków. Propagu-
je ono wiedzę na temat choroby
zarówno wśród specjalistów,
jak i samych pacjentów. Ponad-
to organizuje pomoc i dorad-
ztwo socjalne w zakresie AMD.
Osoby zainteresowane mogą
kontaktować się z biurem sto-
warzyszenia, znajdującym się
w Warszawie przy ulicy Konwik-
torskiej 9, telefon i fax 022 831 21
39. Biuro czynne jest od ponie-
działku do środy w godzinach
od 8.30 do 12.30, w czwartki
od 12 do 16 i piątki między 9 a
13, e-mail: stoamd@op.pl, inter-
net: www.amd.org.pl **mbana**



prof. Andrzej Stankiewicz

kierownik Kliniki Okuli-
styki Wojskowego In-
stytutu Medycznego
w Warszawie

prezes Stowarzyszenia Zwyrodnienia
Plamki Związanej z Wiekami AMD

- Problem zwyrodnienia
plamki związanej z wiekiem
będzie narastał, co wynika mię-
dzy innymi z procesu starzenia
się społeczeństw. Szacuje się, że
w 2020 roku około 7,5 miliona
osób powyżej 65 roku życia mo-
że stracić wzrok w wyniku
AMD. Dlatego też tak istotna jest
profilaktyka i regularne bada-
nia kontrolne.

Twoje oczy
są zmęczone
i zaczerwienione?

- ☑ Miewasz uczucie piasku pod powiekami?
- ☑ Odczuwasz swędzenie oczu?

GenTeal™ - nawilżające
krople do oczu pozbawione konserwantów*
przyniosą ulgę Twoim oczom.



* po zakropleniu do oka

GenTeal™

NOVARTIS
OPHTHALMICS

Przed użyciem zapoznaj się z ulotką, która zawiera wskazania, przeciwwskazania, dane dotyczące działań
niepożądanych i dawkowanie oraz informacje o produkcie, bądź skonsultuj się z lekarzem lub farmaceutą. Informacje
o GenTeal™ dostępne są w: Novartis Poland Sp. z o.o., Al. W. Witosa 31, 00-710 Warszawa, tel. 022 550 88 88

05/2006/Gen/Adv0393

Co jeść by zachować dobry wzrok

Marta Banaszak

Dieta dla oka

Prawidłowa dieta w profilaktyce AMD powinna przede wszystkim dostarczyć luteiny i zeaksantyny – dwóch karotenoidów, które są składnikami barwnika siatkówki i mają zasadnicze znaczenie dla ochrony wzroku.

– Wyniki badań naukowych dowiodły, że obydwa związki działają jak „wewnętrzne okulary przeciwsłoneczne” filtrując światło niebieskie i chroniąc siatkówkę przed wpływem wolnych rodników – wyjaśnia doktor Małgorzata Kozłowska-Wojciechowska, z Katedry Farmakognozji i Podstaw Molekularnych Fitoterapii Akademii Medycznej w Warszawie.

Obydwa karotenoidy są głównymi elementami systemu obronnego narządu wzroku. Ilość luteiny i zeaksantyny w tkankach oka zmniejsza się z wiekiem, i dlatego muszą być

Zawartość luteiny i zeaksantyny w wybranych warzywach

Źródło pokarmowe w 25 g	luteina i zeaksantyna
Brokuły	1,54mg
Brukselka	3,70mg
Boćwinka	3,20mg
Cykoria	2,92mg
Rzeżucha	3,54mg
Gorczyca, części zielone	2,80mg
Groszek zielony	0,48mg
Guawa, sok	6,21mg
Jarmuż	6,21mg
Kapusta bezgłowa	4,62mg
Koper ogrodowy	1,90mg
Pietruszka nie suszona	2,89mg
Papryka zielona	1,93mg
Szpinak	3,57mg
Sałata	1,62mg

one dostarczane z dietą. Ponieważ nasz organizm sam nie może wytwarzać tych karotenoidów, musimy je stale dostarczać z zewnątrz wraz z dobranym pożywieniem.

Niestety, jak wynika z badań populacyjnych, spożycie obu tych składników w codziennej diecie Europejczyków jest na poziomie 15-20 procent ich dobowego zapotrzebowania. **mbana**

Ekspert radzi

Smaczna profilaktyka

Dotychczasowe zalecenia żywieniowe dotyczyły przede wszystkim chorób sercowo-naczyniowych, otyłości, cukrzycy typu drugiego czy niektórych nowotworów. Nikt przez długi czas nie zastanawiał się, jak ważne jest właściwe żywienie w profilaktyce chorób narządu wzroku. A dla wielu ludzi to jedyna szansa na zachowanie funkcjonującego narządu wzroku do ostatnich dni. Wiemy bowiem, że tylko poprzez żywienie jesteśmy w stanie zapobiec lub przynajmniej odwlec w czasie chorobę zwaną AMD – zwyrodnienie siatkówki w oku. Wywołana wpływem lat postępująca z wiekiem degeneracja naczyń odżywiających siatkówkę oraz fizjologicznych mechanizmów osłaniających przed wolnymi rodnikami i substancjami zapalnymi siatkówkę, zagraża utratą ostrości widzenia i zdolności postrzegania barw.

Według danych opartych na międzynarodowych opracowaniach naukowych AMD może dotknąć co 20 Polaka, grożąc utratą wzroku. Obecnie, u ponad 616.000 Polaków, AMD jest w stadium zaawansowanym.



Dr n. med. **Małgorzata Kozłowska-Wojciechowska**
Katedra Farmakognozji i Podstaw Molekularnych Fitoterapii Akademii Medycznej w Warszawie

Dlatego też, utrzymanie prawidłowej funkcji narządu wzroku, co ma ścisły związek ze zrównoważoną dietą, jest tak ważne. Zdrowa dieta zawierająca duże ilości warzyw, dużo ryb morskich, mało tłuszczów zwierzęcych może zapobiec utracie wzroku. Wraz z wiekiem naturalny system obronny oka staje się coraz słabszy. Zdarza się, iż aby dostarczyć organizmowi niezbędnych witamin, składników mineralnych oraz luteiny i zeaksantyny często konieczne jest przyjmowanie suplementów diety.

W poszukiwaniu witamin

Alfabet zdrowia

Witaminę E dostarczają przede wszystkim olej słonecznikowy lub sojowy, które powinny być spożywane w postaci surowej w ilości 2 łyżek dziennie, jako na przykład dodatek do sałatek lub zup, już po ich ugotowaniu. Również tę witaminę znajdziemy w kielkach pszenicy, kapuście włoskiej, natce pietruszki, które powinny być spożywane kilka razy w tygodniu. Dobrym źródłem tej witaminy są margaryny, które są w nią wzbogacane. Te tłuszcze powinny być stosowane do pieczenia zamiast innych tłuszczów, gdyż nie tylko redukuje poziom cholesterolu we krwi, ale również są korzystne w ochronie narządu wzroku. W prawidłowej diecie nie może zabraknąć ryb morskich, które nie tylko dostarczają kwasów tłuszczowych omega-3, niezbędnych w ochronie siatkówki oka,

ale również są doskonałym źródłem witaminy E (10mg/dziennie).

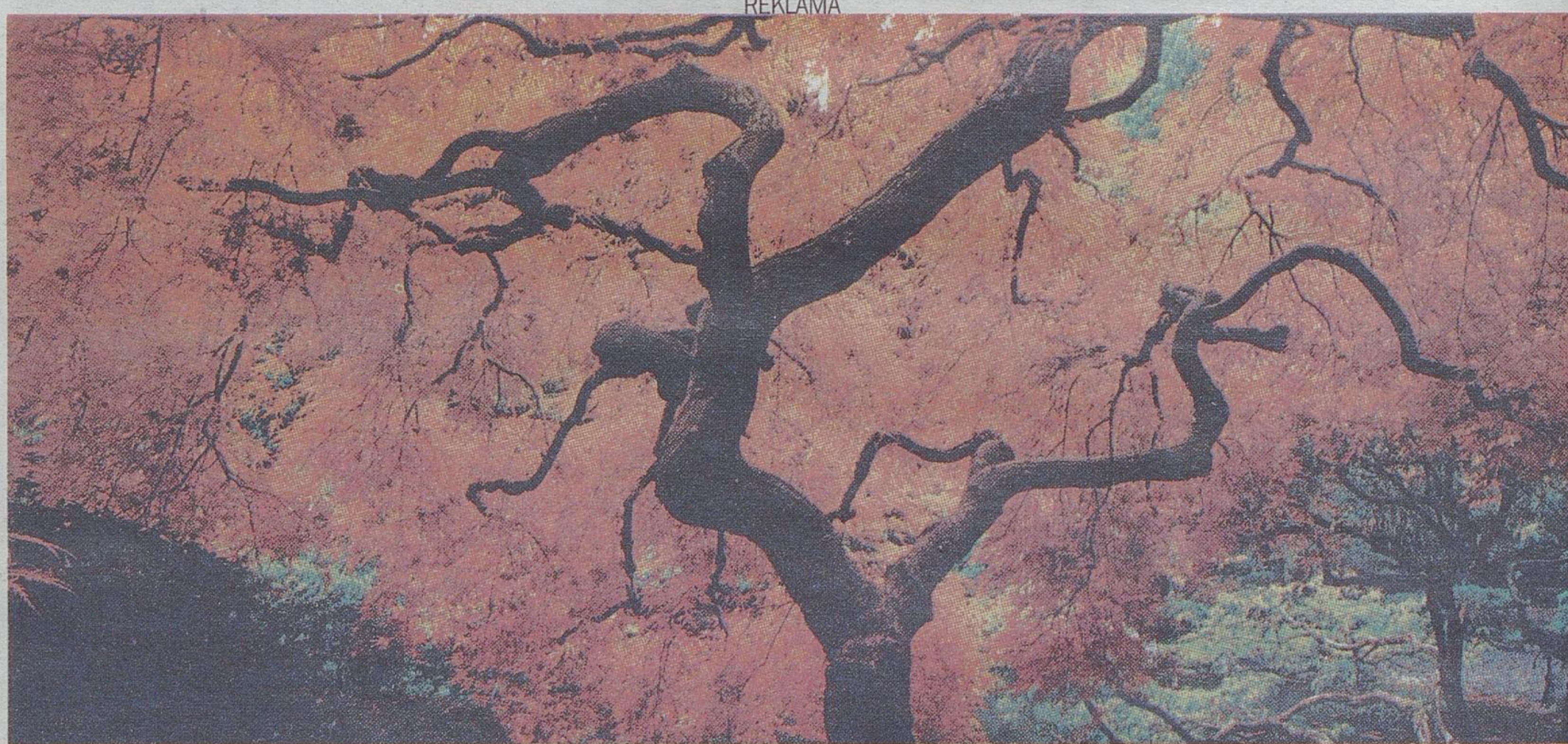
Witaminę C, znajdziemy prawie jedynie w warzywach i owocach. Dlatego też, spożycie przynajmniej 2 porcji owoców i 3 porcji warzyw dziennie jest niezbędne. Tym bardziej jest to ważne, że witamina C nie jest gromadzona na zapas i musi być dostarczana każdego dnia (70mg/dziennie). **mbana**

Selen i cynk

Te dwa pierwiastki pomagają zachować widzenie centralne. Cynk znajduje się między innymi w mleku, mięsie, wątrobie, a także serze, jajach, rybach oraz skorupiakach. Natomiast selen można znaleźć między innymi w produktach zbożowych, orzechach włoskich i brazylijskich.

Ważne mikrośladniki

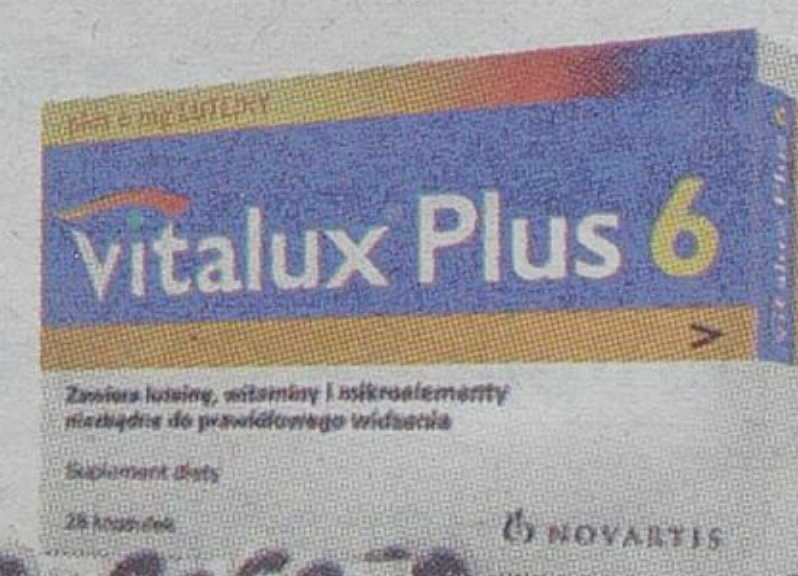
Luteina i zeaksantyna stanowią budulec barwnika siatkówki i pomagają utrzymać siatkówkę w dobrym stanie. Badania przeprowadzone w Harvard University wykazały, że podawanie co najmniej 6 mg luteiny i zeaksantyny w codziennej diecie blisko dwukrotnie zmniejsza ryzyko wystąpienia uszkodzenia siatkówki żółtej. Źródłem tych składników w diecie są ciemnozielone warzywa, takie jak jarmuż, kapusta, szpinak, brokuły, groszek, brukselka, kukurydza oraz żółta jaj i suplementy diety. Warto wiedzieć, że gotowanie na parze tych warzyw znacznie zwiększa przyswajalność luteiny i zeaksantyny przez organizm. Luteina krystaliczna jest najłatwiej wchłaniana przez nasz organizm w przeciwieństwie do estrów luteiny.



ŚWIAT JEST PIĘKNY > MOŻESZ GO ZOBACZYĆ

Vitalux Plus 6 – jedyny preparat z 6 mg krystalicznej luteiny, dawką o udowodnionej skuteczności w profilaktyce AMD¹⁻⁴

- 6 mg krystalicznej luteiny
- tylko 1 x dziennie
- kapsułka powlekana



Przemiennictwo: 1. Seddon JM, Ajami UA, Sperduto RD Dietary carotenoids, vitamins A, C and E, and advanced age-related macular degeneration. Eye Disease Case-Control Study Group. JAMA 1994;272:1413-1420 2. Lutein and Zeaxanthin. Alternative Medicine Review. 2005;10:128-135 3. Lutein and Zeaxanthin bei AMD. Antioxidanten bei Altersabhängiger Makuladegeneration. Augen der Spiegel. 2005;03:46-48 4. J. Hamulka, A. Wawrzyniak, L. Koppert, L. Luteina, s. 28, Warszawa 2004

NOVARTIS
OPHTHALMICS

Novartis Poland Sp. z o.o.
Al. W. Witosa 31, 00-710 Warszawa
tel. 022 550 88 88, fax 022 550 87 00

vitalux Plus 6

SIATKÓWKA | ALERGIA | SUCHA OKO | STANY ZAPALNE | INNE SCHOROZENIA OKULISTYCZNE

04/2006/VUADV/0301

Marta Banaszak

Siatka Amslera – najprostszy sposób badania wzroku

Zrób sobie test

W jaki sposób stwierdzić, że odczuwane dolegliwości stanowią objawy AMD? Najprostszym testem diagnostycznym jest tak zwana siatka Amslera.

Oryginalny test składa się z siedmiu tablic, ale do celów badań przesiewowych oraz samokontroli pacjentów można go uprościć do jednej.

Jest to kwadratowa kartka papieru w kratkę, na której linie pionowe i poziome rozmieszczone są w odległości pięciu milimetrów jedna od drugiej, z wyraźnie zaznaczonym pośrodku punktem fiksacji. Takie badanie każdy może przeprowadzać samodzielnie, dowolnie często. W okularach do czytania należy każdym okiem osobno patrzeć przez kilka, kilkanaście sekund na punkt fiksacji i stwierdzić, czy wszystkie linie pionowe i poziome na kartce są proste.

Jeśli masz okulary do czytania, załóż je za każdym razem, kiedy wykonujesz ten test.

Umieść siatkę w wygodnej odległości od oka, tak jak do czytania. Spójrz na centralny punkt na siatce jednym okiem, zakrywając jednocześnie drugie oko. Upewnij się, że skupiasz wzrok na centralnym punkcie siatki. Oceń, czy wszystkie linie, które widzisz, pozostają liniami prostymi, czy wszystkie kwadraty mają taki sam rozmiar. Jeżeli jakkolwiek obszar siatki wydaje się być zamglony, zniekształcony, odbarwiony, w jakikolwiek sposób nieprawidłowy lub różni się od ostatnio wykonanego testu, natychmiast skontaktuj się ze swoim lekarzem okulistą.

Test Amslera jest z pewnością bardzo przydatny do celów przesiewowych, ale nie różnicuje przyczyny stwierdzonych w oczach zmian. We wczesnych stadiach choroby, kiedy fotoreceptory siatkówki funkcjonują prawidłowo, test da wynik ujem-

ny. Natomiast w każdej chorobie plamki, kiedy dochodzi do zbliżenia, oddalenia lub uszkodzenia fotoreceptorów test powinien wypaść nieprawidłowo.

Jest to pierwszy sygnał wskazujący konieczność przeprowa-

dzenia konsultacji u specjalisty. Lekarz powinien przeprowadzić dokładniejsze badania sprawdzające czy przyczyną dolegliwości pacjenta są patologiczne zmiany w siatkówce oka, czy może w innych częściach narządu wzroku.

Nie zwlekaj z wizytą

Rozpoznanie AMD w jednym oku zwiększa prawdopodobieństwo jego rozwoju także w drugim oku – wynika z obserwacji specjalistów. Dlatego też tak istotna jest szybka konsultacja okulistyczna, w sytuacji gdy pacjent odczuwa pierwsze dolegliwości związane z nieprawidłowym widzeniem.

Ważny kolor



Znając czynniki ryzyka rozwoju AMD możemy zmienić styl życia, a tym samym zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia tego schorzenia. Są jednak kwestie, na które nie mamy wpływu. Należą do nich:

- wiek – ryzyko wzrasta z wiekiem; 1 na 4 osoby w wieku powyżej 65 lat choruje na AMD,
- występowanie AMD w rodzinie,
- niebieskie oczy: oczy o jasnej barwie pozwalają na wnikiwanie większej ilości światła do wnętrza oka i jego dotarcie do siatkówki niż oczy ciemne. Powodem jest mniejsza zawartość melaniny (barwnika, zdolnej pochłaniać światło,
- rasa – u osób o jasnej karnacji istnieje większe prawdopodobieństwo rozwoju AMD niż u osób o ciemnej karnacji,
- płeć – kobiety są bardziej podatne niż mężczyźni.

Jak rozpoznać zwyrodnienie plamki związane z wiekiem?

Zapytaj specjalistę

Wczesne rozpoznanie AMD zwiększa szansę zahamowania rozwoju choroby i pozwala na dłuższe zachowanie dobrej ostrości wzroku – twierdzą jednogłośnie okuliści. Wiele w tym względzie zależy zarówno od pacjentów, jak i lekarzy. Ci pierwsi powinni pamiętać o regularnych wizytach u specjalistów, ci drudzy – o wnikliwej diagnostyce.

Wywiad chorobowy we wczesnych stadiach zwyrodnienia plamki związanego z wiekiem bywa często ujemny, a zmiany na dnie oka mogą zostać stwierdzone przypadkowo, podczas badania z innej przyczyny – tłumaczy doktor Magdalena Ulińska, adiunkt Kliniki Okulistyki II Wydziału Le-



– W początkowym stadium choroby pacjenci skarżą się na krzywienie się linii, słabsze widzenie barw i odczuwanie kontrastu, wreszcie w stadium zaawansowanym na mroczek centralny – twierdzi doktor Magdalena Ulińska z Katedry i Kliniki Okulistyki II Wydziału Lekarskiego AM w Warszawie przy ul. Sierakowskiego 13.

karskiego AM w Warszawie. Jest to bardzo ważna uwaga, gdyż wynika z niej, że nawet jeżeli dany pacjent nie odczuwa żadnych dolegliwości, to po 50 roku życia powinien poddawać się okresowym badaniom okulistycznym, początkowo co dwa lata, a później co roku. W początkowym stadium choroby pacjenci skarżą się na krzywienie się linii, słabsze widzenie barw i odczuwanie

kontrastu, wreszcie w stadium zaawansowanym na mroczek centralny, który uniemożliwia czytanie, pisanie, prowadzenie samochodu.

Na szczególną uwagę zasługuje nowe badanie – test PHP (Preferential Hyperacuity Perimetry), które skonstruowano w taki sposób, że różnicuje AMD i inne przyczyny zaburzeń centralnego pola widzenia.

Kolejnym, istotnym bada-

niem jest kontrola ostrości wzroku. Jej obniżenie nie jest oczywiście równoznaczne z obecnością AMD, ale nakłada konieczność dokładnej diagnostyki w celu stwierdzenia przyczyny.

Testy pomocnicze, które mogą zawęzić nasz tor diagnostyczny, to oprócz PHP również badanie poczucia kontrastu. Jest to bardzo czuły test widzenia centralnego, a przy okazji doskonały w monitorowaniu leczenia AMD – wyjaśnia doktor Magdalena Ulińska. Podstawowa jednak jest ocena dna oka w obrazie stereoskopowym. Na dnie oka możemy stwierdzić obecność zmian charakterystycznych dla suchej postaci AMD, czyli między innymi druzy, zaniki nabłonka barwnikowego i ewentualnie przegrupowania barwnika. Z kolei w postaci wysiękowej stwierdzamy: błonę neowaskularną, twarde przesłanki, wylewy krwi, odwarstwienie nabłonka barwnikowego, włókienki podsiatkówkowe oraz towarzyszące zmiany typowe dla postaci suchej.

Skierowanie na badanie

W celu stwierdzenia AMD, oprócz testu Amslera oraz PHP, wykonuje się również:

- dokładne badanie plamki w obrazie stereoskopowym z użyciem specjalnych soczewek powiększających obraz,
- kolorową fotografię dna oka – zdjęcie w świetle bezczerwienym umożliwia ocenę niektórych szczegółów niewidocznych na kolorowym zdjęciu,
- angiografię fluoresceinową – złoty standard w diagnostyce AMD,
- angiografię indocjaninową umożliwiającą lepszą ocenę głębszych warstw – głównie naczynek przy podejrzeniu ukrytych błon neowaskularnych,
- OCT – optyczną koherentną tomografię – umożliwia ocenę grubości poszczególnych warstw siatkówki,
- ultrasonografię oraz tomografię komputerową; są to badania wykonywane w bardzo zaawansowanych przypadkach przy różnicowaniu z guzami.

PHP – nowoczesny sposób monitorowania rozwoju choroby

Marta Banaszak

Prostsza diagnostyka



Doktor Sława Kwiecień z Samodzielnego Publicznego Klinicznego Szpitala Okulistycznego w Warszawie.

Lepsza diagnostyka w okulistyce – to szansa na szybsze i bardziej skuteczne leczenie pacjentów. Aparat PHP stosowany m.in. do wczesnego wykrywania centralnych i paracentralnych zaburzeń plamkowego pola widzenia to jeden z przykładów technicznych nowinek. Jego zalety przedstawia doktor Sława Kwiecień z Samodzielnego Publicznego Klinicznego Szpitala Okulistycznego w Warszawie.

Podczas badania PHP pacjent ma za zadanie obserwować pojawienie się na ekranie monitora linii składającej się z kropek z „falą” w pewnym miejscu linii; fala ta ma różną wysokość. Pacjenci z CNV, czyli neowaskularyzacją podsiatkówkową w przebiegu wysiękowego AMD nie zobaczą fali, jeśli uniesienie zmiany na dnie oka jest odpowiednio wysokie. W czasie badania wyświetlanych jest około 100 linii w polu pokrywającym całą

plamkę. Odpowiedni algorytm analizuje potem ilościowo i jakościowo głębokość ubytku pola widzenia. Preferencjalnie oznacza, że pacjent wskazuje obszar spostrzeganej deformacji wyświetlanej przez aparat, a oprócz tego deformację w zależności od wielkości CNV.

Badanie jest łatwe do wykonania i nieinwazyjne. W PHP linie są wyświetlane przez czas zaledwie 160 milisekund, dlatego mózg nie ma czasu, żeby skorygować obraz. Bódcze są białe na czarnym tle, o maksymalnym kontraście. Test podstawowy trwa około 5 minut. Jeśli pacjent nie zaznaczył odpowiedniej liczby punktów, wyświetlany jest dodatkowy test. Na wykresie widoczne są wszystkie zaburzenia. Wynik badania PHP powinno porównać się z kolorowym zdjęciem dna oka, wynikiem angiografii fluorescencyjnej, a najlepiej stereoskopowym obrazem dna oka.

Zmiany na dnie

Wynik badania (mapa) ma centralnie zaznaczony punkt fiksacji. Oznacza on punkt o najwyższej ostrości wzroku,

czyli miejsce w siatkówce o największej liczbie czopków – receptorów, które przejmują funkcję dołka w przypadku jego uszkodzenia i stanowi tak zwaną fiksację ekscentryczną. Wydruk może nie zawierać żadnych ubytków lub przedstawiać jeden lub więcej obszarów zaburzeń pola widzenia. Te zaburzenia mogą być konsekwencją druzów, neowaskularyzacji, zaniku geograficznego lub innych zmian na dnie oka. Obszar jest tym ciemniejszy, im bardziej intensywne jest zaburzenie pola widzenia, a tym samym ciężkość zmiany dna oka. Na mapce po lewej stronie rysowane są pojedyncze defekty pola widzenia, które mogą wskazywać progresję AMD. Te defekty są potem porównywane do normatywnej bazy danych i wskazują prawdopodobieństwo, czy reprezentują one progresję do wysiękowego AMD czy też nie (YES wskazuje, że próg bodźca został przekroczony i defekt pola wskazuje na progresję AMD, NO wskazuje, że próg bodźca nie został przekroczony i defekt pola widzenia najprawdopodobniej nie wskazuje na progresję AMD).

PHP jest stosowane do monitorowania suchych zmian AMD w celu wczesnego wykrycia powstania neowaskularyzacji oraz monitorowania leczenia. PHP ma możliwość wykrycia CNV, gdy zmiana jest mała i zewnątrzdołkowa, często zanim pacjent zauważy jakiegokolwiek objawy. Badanie PHP powinno być wykonywane około 6 razy w roku, czyli co 2 miesiące. PHP daje możliwość wiarygodnej, nieinwazyjnej kontroli pacjentów zagrożonych powstaniem naczyń patologicznych pod siatkówką. Dzięki prostemu badaniu pacjenci mogą być pod stałą obserwacją.

Badania angiograficzne

Obraz dna oka

Zniekształcony obraz podczas przeprowadzania testu Amslera jest istotnym znakiem, że konieczna jest wizyta u okulisty. Dzięki specjalistycznym badaniom angiograficznym oraz optycznej koherentnej tomografii lekarz będzie mógł postawić ostateczną diagnozę i zaplanować leczenie.

– Angiografia fluoresceinowa polega na badaniu naczyń siatkówki i naczyńówki z użyciem barwnika zwanego fluoresceiną – wyjaśnia profesor Józef Kałużny, kierownik Kliniki Chorób Oczu Akademii Medycznej w Bydgoszczy. – Pacjentowi dożylnie podaje się roztwór fluoresceiny, substancji, która ma zdolność świecenia pod wpływem światła fioletowego. Dzięki temu możemy zarejestrować na zdjęciu moment, w którym barwnik znajduje się w obrębie nowopowstałych, nieprawidłowych naczyń oraz patologicznych przestrzeni, w których gromadzi się płyn.

Zdarza się jednak, że angiografia fluoresceinowa nie daje precyzyjnej odpowiedzi, co do natury toczącego się procesu chorobowego. Wówczas wykonuje się angiografię z użyciem innego barwnika, którym jest zieleń indocyjaninowa.

– Ten rodzaj angiografii pozwala na lepsze uwidocznienie krążenia naczyń i często bardziej precyzyjnie pozwala ustalić granice nowo powstałych naczyń – dodaje profesor Józef Kałużny.

Badaniem, z którym wiąże się spore nadzieje na wczesne wy-



profesor
Józef Kałużny
kierownik Kliniki
Chorób Oczu Akademii Medycznej
w Bydgoszczy

– Na podstawie przeprowadzonych badań można dość precyzyjnie ustalić rozmiary, położenie oraz rodzaj neowaskularyzacji podsiatkówkowej. Te informacje są niezbędne do podjęcia decyzji, co do leczenia. Niestety skuteczna terapia możliwa jest tylko w przypadku zmian niewielkich, wykrytych wcześniej, najlepiej dwa, trzy tygodnie od momentu pojawienia się objawów.

krywanie choroby jest Optyczna Koherentna Tomografia (OCT), a zwłaszcza jej najnowsza wersja Spektralna OCT.

– Dzięki tej technice możemy zarejestrować odbicia światła z różnych warstw siatkówki, co pozwala na uzyskanie przekrojów przypominających preparaty histologiczne – wyjaśnia profesor Józef Kałużny. – Ze względu na dużą rozdzielczość rzędu kilku mikrometrów możemy obserwować nawet bardzo niewielkie zmiany. W odróżnieniu od angiografii nie jest potrzebny żaden barwnik podawany dożylnie.

Badanie jest szybkie i niebolesne. Wstępne obserwacje wskazują, że Spektralna OCT pozwala wykryć wysiękową postać Zwyrodnienia Plamki Związanego z Wiekiem wcześniej niż angiografia fluoresceinowa

mbana

ekspert radzi

Prosto w oczy

Zwyrodnienie plamki związane z wiekiem (AMD) jest schorzeniem stanowiącym problem zarówno dla pacjentów, jak i okulistów.

Z powodu AMD chorzy są narażeni na stopniową utratę widzenia centralnego, a niestety specjaliści nie dysponują jeszcze konkretnym lekiem, który w sposób efektywny mógłby cofnąć proces chorobowy i poprawić widzenie. Wprawdzie do leczenia AMD wykorzystuje się obecnie laseroterapię, metodę fotodynamiczną czy zabiegi chirurgiczne, metody te pozwalają jedynie zahamować rozwój schorzenia w określonych stadiach choroby.

Największe nadzieje związane z leczeniem AMD pokłada się obecnie w lekach podawanych bezpośrednio do gałki ocznej. Pierwsze iniekcje do ciała szklistego przeprowadzono z wykorzystaniem steroidów, stosowanych w przypadku obrzęku plamki, w przebiegu



prof. Krystyna Pecold Klinika Okulistyki i Chorób Narządu Wzroku AM w Poznaniu

cukrzycy i zakrzepach żył siatkówki.

Pozytywne efekty jakie stwierdzono u pacjentów po podaniu steroidów, zachęciły naukowców do dalszych prac nad preparatami pozwalającymi wygrać z AMD. Taką szansę dają przeciwciała przeciw śródbłonkowemu czynnikowi wzrostu VEGF. Obecnie dostępne są dwa preparaty z tej grupy – Macugen i Lucentis.

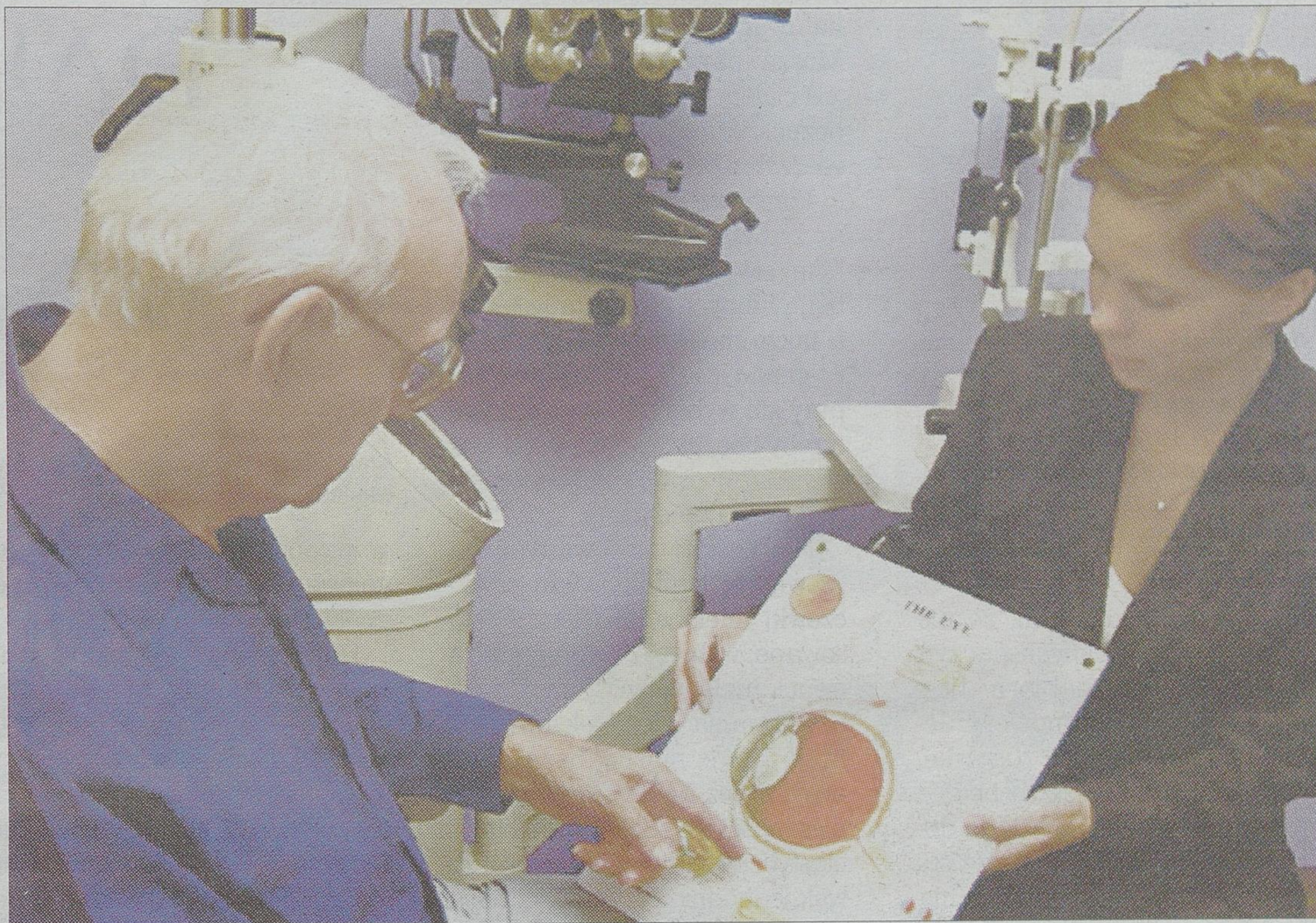
Wybór terapii

Leczenie AMD – dziś i jutro

Postawienie diagnozy, to dopiero połowa sukcesu. Kolejnym istotnym krokiem w całym procesie terapeutycznym jest leczenie. W przypadku AMD dostępnych jest kilka metod walki z chorobą. O ich zastosowaniu decyduje lekarz, biorąc pod uwagę między innymi stadium rozwoju choroby oraz ogólną kondycję pacjenta.

– Leczenie farmakologiczne u pacjentów ze stwierdzonym zwyrodnieniem plamki żółtej związanym z wiekiem wpływa na zwolnienie rozwoju choroby we wczesnym jej okresie – tłumaczy profesor Krystyna Raczynska, kierownik Kliniki Chorób Oczu Akademii Medycznej w Gdańsku. – W leczeniu stosuje się przede wszystkim antyutleniacze, w tym beta karotenoidy, nienasycone kwasy tłuszczowe z grupy omega 3 oraz cynk. Należy również podkreślić rolę krystalicznej luteiny w profilaktyce AMD.

Najnowsze prace badawcze nad zastosowaniem leków blokujących tworzenie się patologicznych naczyń pod siatkówką dają dużą nadzieję na bardziej skuteczne leczenie AMD w przyszłości.



Prace badawcze nad zastosowaniem leków blokujących tworzenie się patologicznych naczyń pod siatkówką dają dużą nadzieję na bardziej skuteczne leczenie AMD w przyszłości.

gicznych naczyń pod siatkówką dają dużą nadzieję na bardziej skuteczne leczenie AMD w przyszłości. Pierwszy lek z tej grupy, Macugen, został już zarejestrowany przez Komisję Europejską, co oznacza, że jest dopuszczony do stosowania w krajach Unii Europejskiej. Kolejny lek z tej grupy, Lucentis (ranibizumab) jest już dostępny dla polskich pacjentów w imporcie docelowym. A od począt-

ku 2007 roku uzyska oficjalną rejestrację w naszym kraju.

Nieprawidłowe naczynia pod siatkówką mogą być również niszczone przez termiczne oddziaływanie lasera.

– Wadą tej metody jest jednocześnie niszczenie zachowanych w danym obszarze komórek siatkówki – dodaje profesor Krystyna Raczynska. – W konsekwencji prowadzi to do nieodwracalnej utraty widzenia,

a w polu widzenia pojawiają się czarne plamy.

U części pacjentów z AMD przeprowadza się również operacje. Pod względem technicznym są one bardzo skomplikowane. Polegają na oddzieleniu siatkówki od podłoża i jej przemieszczeniu. Jednocześnie konieczna jest modyfikacja działania poruszających oko mięśni, tak by można było normalnie patrzeć.

mbana

Leczenie wysiękowego AMD

Podstawowa terapia

profesor

Krystyna Raczynska

kierownik Kliniki Chorób Oczu Akademii Medycznej w Gdańsku

– Najbardziej wyrafinowaną metodą leczenia AMD jest terapia fotodynamiczna, określana w skrócie PDT. Pozwala ona specyficznie niszczyć na danym obszarze nieprawidłowe naczynia krwionośne, nie uszkadzając przy tym komórek siatkówki odpowiedzialnych za widzenie. Jest to możliwe dzięki zastosowaniu werteoporfiryny, zielonego barwnika z grupy porfiryn, który pod wpływem aktywacji czerwonym światłem diodowego lasera uwalnia reaktywny tlen, który uszkadza nieprawidłowe naczynia i powoduje ich zanik. Komórki światłoczułe siatkówki pozostają nietknięte. Zabieg wymaga wielkiej precyzji i ścisłego przestrzegania reguł, zwłaszcza dawki werteoporfiryny i czasu naświetlania. Terapia fotodynamiczna z użyciem werteoporfiryny w niewielkim stopniu może poprawić ostrość widzenia i poczucie kontrastu. Jednak jej największą wartością jest szansa zatrzymania postępu choroby.

Unikaj światła

Oczy i skóra pacjentów, którzy zostali poddani terapii fotodynamicznej przez dwa dni pozostają nadwrażliwe na ostre światło. Może to powodować dalszą aktywność leku. Dlatego też przez dwa dni po terapii należy unikać wpływu bezpośredniego światła słonecznego oraz ostrego oświetlenia. W tym celu zaleca się, aby zasłonić okna w mieszkaniu. Jeżeli to możliwe, z niezbędnymi obowiązkami, takimi jak na przykład zakupy, lepiej poczekać do zachodu słońca. Jeśli jednak jest to niemożliwe, podczas ekspozycji na światło należy pamiętać o odpowiednim ubraniu – koszuli lub bluzce z długimi rękawami oraz długich spodniach, najlepiej wykonanych z gęsto tkanych materiałów. Niewskazane jest również przebywanie w całkowitej ciemności. Oświetlenie o średnim natężeniu nie stanowi zagrożenia, za to sprzyja szybszej eliminacji leku.

mbana

Z ostatniej chwili

Przełom w leczeniu AMD

Szwajcaria jest pierwszym krajem w Europie, gdzie został zarejestrowany Lucentis (ranibizumab). Będzie to przełom w leczeniu wysiękowej postaci AMD. Badania wykazały, że u ponad 90 procent chorych, którzy stosowali Lucentis, widzenie zostało zachowane lub ostrość wzroku się poprawiła. Decyzja Szwajcarskiej Agencji ds. Leków została podjęta wkrótce po zatwierdzeniu leku przez FDA w USA. Lek zostanie zarejestrowany w krajach UE na początku 2007 roku.

– Lucentis zmieni sposób leczenia chorych z wysiękową postacią AMD – twierdzi dr Sebastian Wolf z Kliniki Okulistyki Uniwersytetu w Bernie (Szwajcaria). – Po raz pierwszy możemy dać pacjentom nadzieję na częściowe odzyskanie widzenia, a nie tylko spowolnienie utraty wzroku.

Lucentis to fragment przeciwciała, blokujący aktywne formy czynnika wzrostu komórek śródbłonna naczyń A, cząsteczki która prawdopodobnie powoduje wysiękowe AMD.

Ośrodki zajmujące się terapią fotodynamiczną w Polsce

Białystok

Klinika Okulistyki AM
ul. M. Skłodowskiej-Curie 24a
tel. 085 746 86 28

Bydgoszcz

Klinika Chorób Oczu Collegium Medicum
ul. M. Skłodowskiej-Curie 9
tel. 052 585 42 33
10 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką, ul. Powstańców Warszawy 5
tel. 052 378 71 07, 052 378 73 50

Gdańsk

Katedra i Klinika Chorób Oczu AM
ul. Dębinki 7
tel. 058 349 23 69

Katowice

Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 5 ŚAM, ul. Ceglana 35
Pracownia AF,
tel. 032 35 81 275
Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach SPZOZ
ul. Panewnicka 65
tel. 032 353 08 55

Kostrzyn n/Odrą

SPZOZ Oddział Okulistyczny
ul. Narutowicza 6
tel. 095 752 30 11 w. 137

Kraków

Katedra i Klinika Okulistyki Collegium Medicum UJ, ul. Kopernika 38
tel. 012 424 75 52

Krosno

Oddział Okulistyczny Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego

Lublin

ul. Korczyńska 57
tel. 013 436 41 10 w. 453

Lublin

II Klinika Okulistyczna AM w Lublinie
ul. Chmielna 1
tel. 081 532 51 88

Łódź

Katedra Chorób Oczu Kliniki Okulistycznej i Rehabilitacji Wzrokowej UMŁ
ul. Żeromskiego 113
tel. 042 639 36 34

Opole

PS ZOZ Wojewódzkie Centrum Medyczne, Al. Wincentego Witosa 26
tel. 077 452 06 72
Pracownia AF
tel. 077 452 01 76

Poznań

Katedra i Klinika Okulistyki AM
ul. Długa 1/2
tel. 061 854 91 42

Sosnowiec

Katedra i Klinika Chorób Oczu ŚAM
WSS Nr 5 im. św. Barbary, pl. Medyków 1
tel. 032 368 20 00 w. 702
(preferowany dzień zapisów: środa)

Szczecin

Katedra i Klinika Okulistyki Pomorskiej AM
ul. Powstańców Wielkopolskich 72
tel. 091 466 12 82

Wrocław

4 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką
ul. Rudolfa Weigla 4
tel. 071 766 02 08

Warszawa

Katedra i Klinika Okulistyki SPKSO
ul. Sierakowskiego 13
tel. 022 618 84 85 w. 5207, 5246
(preferowany dzień zapisów: środa)
Katedra i Klinika Okulistyki AM
Ambulatorium Okulistyczne, ul. Oczki 6
tel. 022 502 10 87, 502 10 78
Wojskowy Instytut Medycyny
ul. Szaserów 128
tel. 022 681 68 85
Wojskowy Instytut Medycyny Lotniczej
ul. Krasińskiego 54
tel. 022 685 29 46
Klinika Okulistyki CMKP
ul. Czerniakowska 231
tel. 022 629 71 09

ZDROWE OCZY

Wydawca:

Mediatrak sp. z o.o.
ul. Chłodna 51 (WTT, 24 piętro)
00-867 Warszawa
tel. (22) 530 16 00
fax. (22) 530 17 00
www.mediatrak.pl
Prezes: Grzegorz Haftarczyk
Koordynator Wydania Specjalnego:
Małgorzata Rybicka
Szef Wydania Specjalnego:
Mariusz Misiukanis
Redakcja: Marta Banaszak-Osiewicz
Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za treść opublikowanych ogłoszeń.

Ekspert radzi Jak wybrać?

Przed wyborem soczewek należy skonsultować się ze specjalistą, który wykona odpowiednie badania. Wykluczą one choroby oczu i potwierdzą możliwość noszenia soczewek. Specjalista określi również typ soczewek, które będą dla danego pacjenta najbardziej odpowiednie.

Istotna jest częstotliwość ich używania. Jeżeli ktoś myśli o korzystaniu z tej formy korekcji wzroku jedynie okazjonalnie, to bezsprzecznie najlepszym dla niego rozwiązaniem będą soczewki jednodniowe. Tu polecam Focus Dailies®, ze względu na doskonałą jakość i fakt, że nawet po całym dniu soczewki pozostają komfortowe dzięki systemowi AquaComfort. Jeżeli jednak myślimy o regularnym noszeniu soczewek, warto wybrać oddychające soczewki silikonowo-hydrożelowe AirOptix™. Są to soczewki miesięczne wykonane z materiału najnowszej generacji, przepuszczającego do oka do 5 razy więcej tlenu niż tradycyjne soczewki hydrożelowe.

Rogówka, tak jak cały organizm, potrzebuje wystarczającej ilości tlenu, aby być zdro-



Optometrysta mgr inż. **Tomasz Tokarzewski**, jest Konsultantem Technicznym CIBA Vision oraz członkiem Brytyjskiego Towarzystwa Kontaktologicznego (BCLA), Międzynarodowego Stowarzyszenia Nauczycieli Kontaktologii (IACLE) i Polskiego Towarzystwa Optometrii i Optyki.

wa. W związku z tym, że nie posiada ona własnych naczyń krwionośnych, pobiera tlen bezpośrednio z atmosfery. Jeżeli teraz na oko, na rogówkę, założymy soczewkę, to będzie ona ograniczać ilość tlenu docierającą do niej. Im lepsza soczewka, tym te ograniczenia będą mniejsze. Nowoczesne soczewki AirOptix™ mają tak wysoką przepuszczalność tlenu, że można się w nich bezpiecznie zdrzemnąć, a nawet przespać całą noc.

ABC soczewek kontaktowych

Pacjenci pragnący użytkować soczewki kontaktowe zarówno korygujące wady wzroku, jak i stosowane jedynie w celach kosmetycznych powinni mieć na uwadze zdrowie swoich oczu. Muszą pamiętać, że soczewka jest ciałem obcym umieszczonym bezpośrednio na delikatnej powierzchni oka.

Ponieważ soczewki wykonane są z różnych materiałów, o różnym stopniu przepuszczalności tlenu i innych gazów oraz jonów, a także mają różną konstrukcję i grubość, ważne jest, aby przy ich wyborze uwzględnić potrzeby i oczekiwania, zawód i aktywność życiową pacjenta oraz wskazania medyczne.

Najczęściej stosowanymi soczewkami kontaktowymi są soczewki miękkie, miesięczne, stosowane w trybie dziennym. Pacjenci mają również możliwość użytkowania soczewek miesięcznych, które można bezpiecznie nosić przez 30 dni i nocy bez konieczności ich zdejmowania (tryb elastyczny lub ciągły) lub soczewek jednodniowych tzw. jednorazowego użytku. Nadal dostępne są soczewki o znacznie dłuższym okresie stosowania, ale są one grubsze i bardziej podatne na odkładanie się na ich powierzchni osadów białkowych mogących wywołać objawy alergiczne. Z te-



Niezależnie od wyboru rodzaju soczewek kontaktowych, należy pamiętać o odpowiednim ich użytkowaniu.

go powodu wymagają one szczególnej, bardzo starannej pielęgnacji.

Duże znaczenie w niepowikłanym korzystaniu z soczewek kontaktowych ma ich przepuszczalność dla gazów, a szczególnie dla tlenu. Nieunaczyniona bowiem rogówka korzysta głównie z tlenu atmosferycznego przy otwartych oczach. Podczas snu dopływ tlenu do rogówki jest około trzykrotnie mniejszy. Pochodzi on wtedy z naczyń krwionośnych powieki. Jeśli pacjent nie zdejmuje na noc soczewek o niskiej przepuszczalności, dostęp tlenu do rogówki staje się jeszcze bardziej ograni-

czony. Następuje niedotlenienie rogówki, zmiany jej metabolizmu i w rezultacie uszkodzenie struktury. Soczewki o wysokiej przepuszczalności są jedynymi dopuszczonymi do ciągłego, przedłużonego lub elastycznego trybu noszenia.

Przy przestrzeganiu zasad wymienionych powyżej powikłania czy też niepożądane zdarzenia występują rzadko. Soczewki kontaktowe stanowią bez wątpienia wygodną, estetyczną oraz bezpieczną metodę korekcji wad wzroku.

Anna Dyczkowska
specjalista chorób oczu



Komfort i wygoda dla aktywnych:

- Na co dzień nosisz swoje okulary, ale czasami potrzebujesz je po prostu zdjąć (randka, wyjście do klubu, fitness, rower...)
- No co dzień nosisz swoje soczewki miesięczne, ale ich codzienna pielęgnacja jest czasami kłopotliwa (wyjazd na wakacje, basen)
- Masz wrażliwe oczy lub skłonność do alergii

Wypróbuj jednodniowe soczewki kontaktowe Focus® DAILIES® All Day Comfort

- Takie wygodne! Z systemem AquaComfort™ – z każdym mrugnięciem uwalniany jest środek nawilżający, aby zapewnić całodzienny komfort. Takie wygodne – zapomnisz, że masz je na oku!
- Takie proste! Jednodniowe soczewki kontaktowe – bez czyszczenia, bez kłopotu. Codziennie rano zakładasz nową parę, a wieczorem po prostu wyrzucasz!
- Takie łatwe! Każda soczewka Focus® Dailies® posiada jasnoniebieskie zabarwienie, dzięki czemu łatwo jest ją założyć, a potem zdjąć!

Chcesz spróbować? Zapytaj Twojego specjalistę o darmowe próbne soczewki Focus® Dailies®.
Więcej informacji na: www.cibavision.pl

